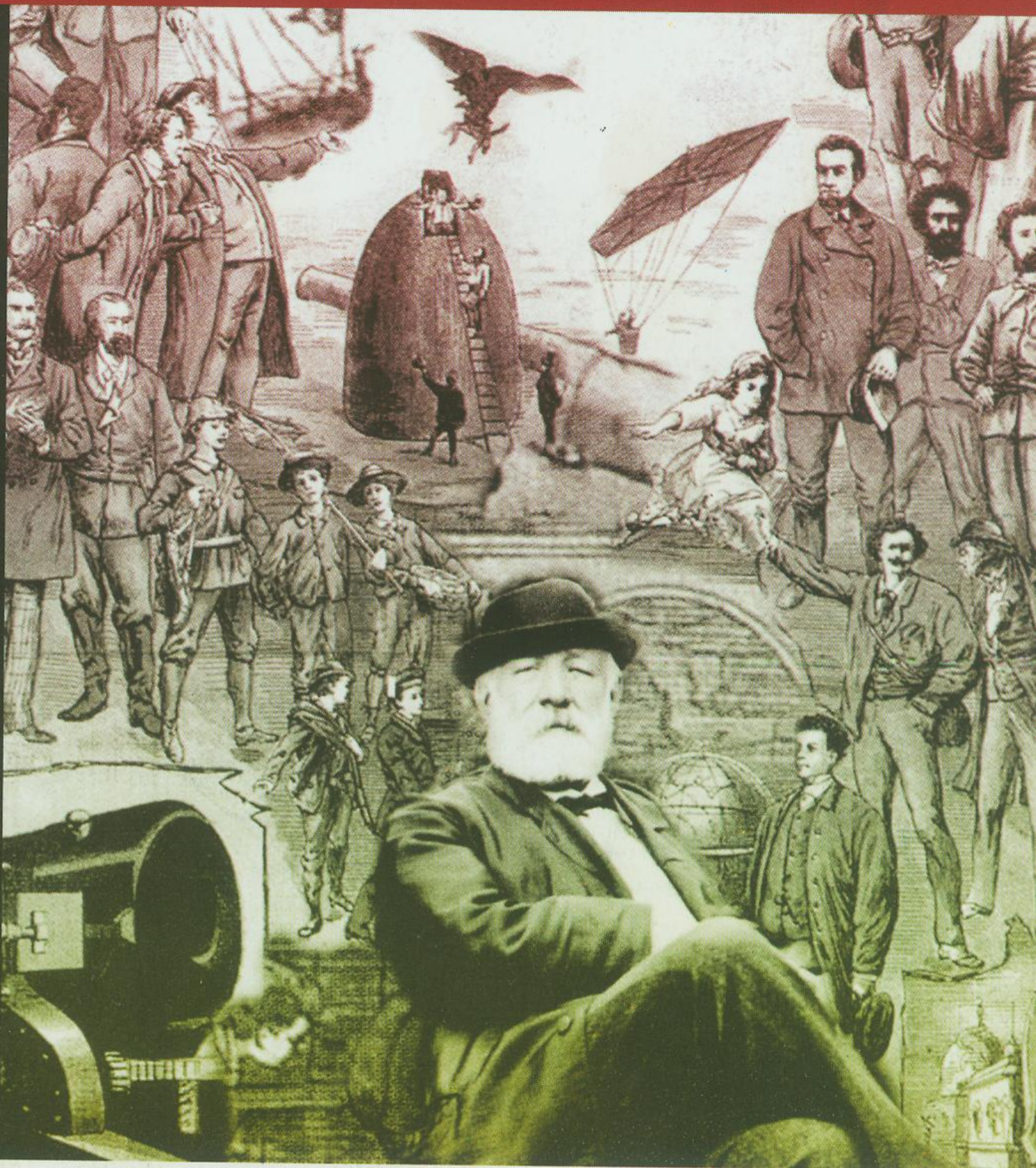

Vox Libri

An I, Nr. 1, Toamna 2005

Biblioteca Județeană "Ovid Densusianu" Deva

- Centenar Jules Verne
- Trofeul Micului cititor
- Sărbătoarea cărții și a bibliotecarului
- Atelier de creație

VOX LIBRI An I, Nr. 1, Toamna 2005

Biblioteca Județeană "Ovid Densusianu" Deva

Editată cu sprijinul Consiliului Județean Hunedoara

Director: Gabriela Marcu

Redactare: Denisa Toma

Rodica Lazăr

Luminița Vulcan

Ramona Toma

Diana Ferencz

Ciprian Drăgan

Tehnoredactare: Mihai Stoicovici

Coperta: Simona Lócsei

Adresa: Str. 1 Decembrie, Nr. 28, Deva,
Jud. Hunedoara

Telefon: 0254/219 440

Fax: 0254/216 457

e-mail: bibliotecadeva@deva.astral.ro

Motto :

În realitate, dacă se poate citi în cursul unei ape, se poate citi la fel de bine în curgerea și decurgerea câte unui cuvânt.

Constantin Noica

VOX LIBRI - VOCEA CĂRȚII - iată o nouă revistă pe care, cu modestie, vă propunem să o răsfoiți, să o citiți și, dacă este cazul, să o îndrăgiți.

În paginile ei veți descoperi o armă deosebită, omenească prin natură, dăruită tuturor, dar neglijată de mulți: cuvântul.

Cuvintele care știu să convingă, capabile să apropie, să unească, să mobilizeze, cuvintele bine gândite, adecvate, nuanțate vor constitui elementul de comunicare cu voi, cititorii noștri.

Lumea cuvintelor, la fel de adâncă precum sufletul omenesc.

Redacția

Vox Libri

nr. 1

Dialogul ideilor	
Cultură sau competiție comercială ?...	p. 2
Profesiune și vocație	
Timpul „dușmanul” serviciilor de bibliotecă ?	p. 3
Formarea deprinderilor pentru lectură...	p. 4
Informatizarea bibliotecii - Modulul OPAC	p. 5
Noutăți editoriale	p. 6
Despre automatizare...	p. 10
WWW...ebliografia	p. 11
Descrieri analitice	p. 13
Evaluare orientativă	p. 15
Clasamentul bibliotecilor din județ în 2004	p. 16
Informare comunitară	
Francofonia în lume	p. 18
Ziua Europei	p. 20
Patrimoniul UNESCO	p. 23
Evenimente. Aniversări. Comemorări	
Francofonia în sărbătoare	p. 26
Sărbătoarea cărții și a bibliotecarului	p. 29
„Colecționarul de suflete”	p. 29
Cu Ion Hobana despre Jules Verne și România	p. 31
Săptămâna Andersen	p. 38
Universul basmelor lui Andersen	p. 39
George Enescu - In memoriam	p. 41
Șapte cântece pe versuri de Clément Marot	p. 43
Centenar Radu Gyr	p. 44
Centenar Jozsef Attila	p. 47
Trofeul Micului cititor	p. 48
Expoziții	
Biodiversitatea	p. 49
Arthur Rimbaud	p. 50
Pagina bibliofilului	
Cărțile mele...	p. 52
Atelier de creație	p.57
Mariana Pândaru	
Valeriu Bârgău	
Eugen Evu	
Ioan Evu	
Dumitru Hurubă	
Verificați-vă cunoștințele	p. 62

Cultură sau competiție comercială ?...

De o vreme încoace, o întrebare presantă îmi vine în minte: încotro se îndreaptă lumea de azi? La o întrebare atât de dificilă, răspunsul nu poate fi, din păcate, decât evaziv!

Progresul ar trebui să aducă mai multă înțelepciune oamenilor. Așa să fie oare? Egoismul se instalează tot mai mult, ca la el acasă. Interesele particulare sînt mai presus decît interesul general. Dorința este mai presus decît rațiunea. Mai există valoare?

Trăim într-o societate de consum în care „Eu” este centru al lumii. Principala noastră grijă este aceea de a ne face remarcați, văzuți, de a ne satisface narcisismul cu care am fost învățați. Trăim doar pentru a obține

foloase, pentru a cîștiga bani cu ușurință, folosind orice mijloace și uitînd gustul efortului. Cum s-ar explica altfel avîntul fantastic al jocurilor televizate ce combină speranța cîștigului rapid cu preocuparea de a fi văzut!

Televiziunea nu are decît o singură grijă, aceea a audienței maxime, care conduce la satisfacerea plăcerii majorității.

Radioul se consacră din ce în ce mai mult unei producții ușoare, cuprinzînd muzică de proastă calitate, isprăvi sportive sau gogoși stupide.

Publicitatea care legalizează minciuna prin omisie și privează individul de liberul său arbitru. Ea incită la satisfacerea dorințelor, transformate imediat în nevoi. Asocierea imaginii produsului cu o situație idilică pentru consumator creează o tentație permanentă. Publicitatea poate prin repetare și forță să domesticească corpuri și spirite, generînd sau distrugînd emoția și visul. Văzînd ceea ce se prezintă ca o normă, sfîrșim prin a fi convinși că produsul este de cea mai bună calitate. Cei care caută cu orice preț să slăbească nu sînt oare victimele canoanelor inventate prin publicitate?

Dovezile acestei frenezii abundă. După moda deja veche a telefoanelor de mașină a venit moda telefonului mobil. Aparatul nu numai că întărește importanța pe care individul și-o acordă în societate, ci îi oferă și posibilitatea de a se face remarcat: este fără îndoială o nevoie perversă de exhibiție în comportamentul utilizatorului acestui nou accesoriu; în alte timpuri, acest individ se făcea remarcat prin fervoarea sa la slujba bisericească, prin entuziasmul său la teatru sau ardoarea cu care se dedica muncii; astăzi, se distinge vorbind pe stradă, ceea ce îl scutește de a gîndi și de a-i privi pe ceilalți, și îi permite să se creadă, singur și indispensabil, (sau mai pe românește „buricul pămîntului” - n.t.). Acest om își satisface astfel nevoia de recunoaștere socială: se face remarcat, văzut, este cineva. În ochii săi, cel puțin, oh Narcis!

Să adăugăm aici clipurile, cărțile condensate, „compilațiile” și alte „best of”, care sunt imaginea succintă a ceea ce trebuie să vedem, să citim și să auzim pentru a fi „în pas cu vremea”.

Dar cultura? Din păcate, și ea a devenit obiect de consum și de comerț. Producțiile sale sunt, în consecință, direct legate de interes, adică, cel mai adesea, de rata de audiență. Cultura este concepută pentru „mase”, fie că este vorba de edituri sau de audiovizual; de fapt, este redusă de către economia de piață la cîteva modele stereotipe.

O cultură unică, aservită în întregime puterii banului, o cultură pe care știința tinde să o uniformizeze prin dezvoltarea unei comunicări omnipotente care ne distruge spiritul critic și ne face să fim, încetul cu încetul, asemeni unei turme de oi.

Trebuie să luptăm împotriva uniformizării care ne amenință; trebuie să ne batem pentru păstrarea spiritului critic al concetățenilor noștri. Să luptăm pentru o cultură critică.

Myriam Hadoux

(text tradus de Gabriela MARCU din revista „Le Devorant”)

Timpul - "dușmanul" serviciilor de bibliotecă?

Ținând cont că serviciile oferite de bibliotecă se adresează societății în general, trebuie să cunoaștem și să ținem cont de transformările la care este supusă societatea, astfel încât să putem previziona, chiar dacă numai în direcțiile generale, schimbările privind cererea de informații.

Utilizatorii bibliotecilor dispun de un timp și o răbdare limitate pe care sunt dispuși să le cheltuiască în relația lor cu instituția noastră. Ritmul vieții a crescut în așa mare măsură încât puțini își mai pot permite să piardă ore întregi în bibliotecă în căutarea informațiilor necesare.

De aici se poate spune că timpul este „dușmanul” bibliotecilor, dar aprofundând putem identifica și alt „inamic” : INTERNET-ul. La el se apelează deseori pentru obținerea unor informații. Chiar dacă, în funcție de priceperea, răbdarea sau meticulozitatea utilizatorului, informațiile oferite de acesta pot fi necuprinzătoare, viteza cu care răspunsurile sunt oferite face ca acest mic neajuns să aibă o însemnătate minoră.

A trecut vremea în care cititorii puteau aștepta ore întregi, timp în care bibliotecarul putea afla de la ei toate amănuntele necesare înțelegerii cererii lor de informații, putea să ofere multiple alternative care să domolească setea lor de cunoaștere. Secolul vitezei lovește și în biblioteci. „Timpul înseamnă bani” nu-i așa? Singura noastră soluție este să ne adaptăm situației și să încercăm ca în scurtul timp pe care îl avem la dispoziție să facem ca utilizatorul să plece mulțumit.

Este adevărat că în „lupta” noastră cu timpul, de mare ajutor ne este calculatorul, informatizarea bibliotecilor, dar fără un bibliotecar bine pregătit și cu o bună cunoaștere a fondului de carte disponibil, a noutăților din domeniile „arzătoare”, rezultatul activității noastre poate fi deficitar.

Viteza cu care este servit un utilizator a devenit factorul de cea mai mare importanță. Bibliotecarul nu rămâne indiferent la faptul că cititorul nu primește informația completă. Acest lucru poate fi evitat prin selecția pe care un bibliotecar experimentat o face, aproape instinctiv, între utilizatorii care doresc informații aprofundate și cei care doresc doar o informație.

Introducerea serviciilor la distanță este un alt mijloc prin care venim în întâmpinarea utilizatorilor. Dacă luăm în considerare facilitatea oferită cititorilor bibliotecii județene de a efectua prelungirea termenului de restituire a documentelor prin intermediul telefonului și, mai ales, popularitatea de care se bucură acest serviciu, trebuie să tragem concluzia că aceasta este una din direcțiile prioritare pe care trebuie să le dezvoltăm.

Pagina de web este un alt mijloc care ar putea duce la o creștere a utilizării serviciilor instituției, dar cu mențiunea că din modul static în care sunt prezentate informațiile trebuie să devină interactive, utilizatorii trebuie să poată beneficia de serviciile noastre și de la P.C.-ul lor de acasă. Exemplu: serviciul de prelungire a termenului de restituire trebuie introdus ca o facilitate și pe pagina de internet, căutarea și întocmirea de bibliografii, orice alte informații specifice bibliotecii să fie disponibile prin e-mail.

Poșta electronică, ținând cont că un număr din ce în ce mai mare de români dețin conturi de e-mail, trebuie să fie o alternativă a celei clasice, alternativă prin care comunicarea dintre utilizatori și bibliotecari să poată fi efectuată mult mai eficient.

Cristian CRISTEA

FORMAREA DEPRINDERILOR PENTRU LECTURĂ LA FILIALA NR. 3 DEVA

„Oamenii simpli nu știu cât timp și câtă trudă îți trebuie ca să înveți să citești; eu am muncit pentru asta 80 de ani și nu pot spune nici acum că am reușit.”

Goethe

Dragostea pentru cărți, pasiunea pentru lectură apare încă din copilărie.

În latină „legere” înseamnă nu numai „a citi” dar și „a alege”. O veche înțelepciune ne îndeamnă la o lectură selectivă. Filosoful german Arthur Schopenhauer spunea: „Ca să citești destule cărți bune, trebuie să citești mai puține cărți proaste, căci viața este scurtă, timpul și puterile limitate...”

Desfășurându-mi activitatea la Filiala nr. 3 a Bibliotecii Județene „Ovid Densusianu” Deva mi-am îndreptat atenția în mod deosebit asupra micilor cititori.

De obicei, când se vorbește despre lectură, copiii se gândesc imediat la basme, poezii și povestiri de aventuri. Este adevărat că aceasta este lectura cea mai atrăgătoare în timpul liber, dar interesante sunt și jurnalele de călătorie ale exploratorilor celebri, biografiile oamenilor de seamă, amintirile acestora ca și cărțile în care, pe înțelesul copiilor, se prezintă cele mai noi descoperiri ale științei și tehnicii sau curiozități din lumea plantelor și animalelor.

Unii copii spun că citesc foarte repede, numai că nu viteza contează, ci înțelegerea justă a textului, capacitatea de reproducere a lui. Cititorii „grăbiți” n-au timp să guste toată frumusețea unei povestiri, să trăiască împreună cu eroii, bucuria sau tristețea, dezamăgirea sau speranța. Acești cititori „grăbiți” uită după puțină vreme titlul cărții și numele autorului.

Deci, citirea în grabă a unei cărți este timp pierdut. Citirea activă, atentă și răbdătoare este singura cale pentru a înțelege o carte, pentru a te bucura de toată frumusețea ei.

În cadrul Filialei nr. 3 în perioada vacanței de vară a elevilor mi-am propus să înființez „Clubul micilor cititori”. Întâlnirile noastre săptămânale doresc să fie relaxante (lecturând „Basmele copilăriei”, minunatele enciclopedii pentru copii editate de editura RAO), dar și instructive, urmărind formarea deprinderilor pentru lectură prin:

- ▶ îndrumări pentru o lectură selectivă
- ▶ familiarizarea cu dicționarele limbii române, dicționarele enciclopedice
- ▶ deprinderea de a citi în sala de lectură a bibliotecii
- ▶ importanța unei lecturi expresive
- ▶ îndrumări practice în vederea întocmirii fișei cărții pe care o citim și aranjarea lor în plicuri grupate după domenii
- ▶ sfaturi pentru cei ce doresc să-și organizeze o mică bibliotecă personală.

Pentru a-i stimula pe cei care vor activa în „Clubul micilor cititori” la începutul viitorului an școlar voi desemna și premia pe cei mai fideli cititori, voi organiza o expoziție cu cele mai bune rezumate ale cărților citite de ei.

Pregătesc astfel terenul pentru noul an școlar, când participarea micilor cititori la concursuri pe diferite teme va fi gustată din plin, la care se adaugă satisfacțiile mele profesionale generate de munca cu cei mai tineri cititori.

Virginia Erica VUVREA

INFORMATIZAREA BIBLIOTECII - PREZENT ȘI PERSPECTIVĂ Modulul OPAC

Lumea modernă este de neconceput fără informație. Informatizarea, în orice domeniu ar fi ea, este bine venită și am ajuns să depindem de ea în mai toate domeniile. De la informațiile banale, până la cele mai complexe, ținând de tehnică, economie, cercetare, toate acestea sunt forme ale unei civilizații moderne. Modernizarea este o opțiune esențială. Tehnologia informației se înscrie cu un rol aparte în efortul de modernizare, optimizând unele activități, dezvoltând un stil interactiv. Informația este esențială în bibliotecă. Ea trebuie să capteze un număr tot mai mare de utilizatori din toate domeniile de activitate. Ne gândim atât la carte, cât și la bibliografii sau materiale audio-video. Cu cât această informație este mai repede de căutat, mai ușor de aflat, cu atât este mai ușoară munca bibliotecarului sau a cititorului. Biblioteca tradițională riscă să devină un sistem închis, accesibil doar specialiștilor în biblioteconomie și nici chiar lor, dacă informația este „ascunsă” din greșeli de ordin biblioteconomic.

Scopul principal al oricărei biblioteci informatizate este constituirea unui catalog unic care reprezintă imaginea colecțiilor bibliotecii. Catalogul informatizat este unul singur și îndeplinește funcțiile unui întreg sistem tradițional de cataloage: alfabetice, sistematice, pe subiecte, formând așa numitul OPAC - catalogul public online.

Sistemul OPAC (Catalogul electronic) este un modul (al

programului TINLIB) foarte ușor de utilizat, care permite cititorilor consultarea cataloagelor bibliotecii din cinci puncte de vedere diferite, respectiv după numele autorilor, după titluri, după cuvinte-cheie, căutări combinate și bibliografie locală.

Pentru viitor, când va fi instalat și modulul de circulație, iar titlurile vor fi integral introduse în baza de date, cititorii vor putea folosi terminalele pentru a căuta, pentru a-și exprima preferințele de lectură, vor putea să se informeze despre starea rezervărilor sau despre cărțile pe care le-au împrumutat.

Pentru moment, sistemul OPAC permite consultarea cataloagelor pe titluri, autori, sistematico-alfabetic, regăsirea informațiilor după cuvinte cheie, vedete de subiect, editură, dată de publicare, limbă sau căutări combinate după mai multe criterii. Sunt accesibile două machete de căutare: una care permite căutarea după cuvinte-cheie și cealaltă care permite căutarea prin combinații de câmpuri (Căutări combinate).

Acest modul este destinat cititorilor și este ușor de utilizat prin folosirea a numai cinci taste: F1, F10, Enter, tastele săgeți „În sus” și „În jos”. Informațiile pot fi găsite după așa-zisa tehnică de „navigare”, prin care se oferă un „punct de pornire” utilizatorului, după care acesta pătrunde în catalog din aproape în aproape, sau revine la situația anterioară. Pentru „a coborî” sau „a urca” pe listă se utilizează tastele Săgeți; pentru a obține informații mai detaliate se utilizează tasta

Enter. Aceste indicații sunt afișate pe monitor și nu este nevoie, în principiu, de noțiuni despre CZU. Facilitatea de navigare este accesibilă oricui, indiferent de gradul de inițiere în utilizarea calculatoarelor. Utilizatorii au la dispoziție și un Help online pentru folosirea sistemului. Help-ul este foarte detaliat și astfel utilizatorii pot afla modul de utilizare a tastelor funcționale.

Pentru ca modulul OPAC să fie eficient, trebuie ca în primul rând să existe o bază mare de date, iar cărțile, atât cele mai noi, cât și cele mai solicitate (indiferent de anul de apariție) să fie introduse în calculator prin Modulul de Catalogare sau prin Modulul de Circulație (cu date minime de înregistrare privind: autorul, titlul cărții, numărul de inventar, prețul și cota).

În prezent publicul nu are acces la sistemul OPAC decât cu ajutorul bibliotecarilor de la Serviciul de catalogare sau al celor de la Serviciul relații cu publicul. Pentru viitorul cât mai apropiat, ne dorim ca acest sistem să poată fi utilizat cât mai eficient cu putință și să existe un calculator la dispoziția cititorilor.

Bibliografie :

- I.M.E. România: „TINLIB navigare în informație - Prezentare sistem” Biblioteca Județeană „Petre Dulfu” Baia-Mare : „Bibliotheca septentrionalis” buletin semestrial, An VI, nr. (11), 1998

- Bortos, Roxana: „Ghid pentru utilizarea programului TINLIB pentru căutare de date”

Roxana BORTOȘ

NOUȚĂȚI EDITORIALE

Academia Română. Dicționarul general al limbii române.
București: Editura Univers Enciclopedic, 2004 (vol. I. și II).
(Cota: 81'374 / D 39)

Bălan, Liliana; Trandașir, Maria. Literatura română pentru bacalaureat:
eseuri și teste. Iași: Editura Polirom, 2005.
(Cota: 821.135.1.091 / B 19)

Colette, Peter. Cartea gesturilor: cum putem citi gândurile oamenilor
din acțiunile lor. București: Editura Trei, 2005.
(Cota: 159.9 / C 62)

Corbeanu, Aura. Managementul proiectului cultural.
Noțiuni și instrumente. București: Ministerul Culturii și Cultelor, 2005.
(Cota: 008 / C 71)

Davidts, Jean-Pierre. Întoarcerea micului prinț.
Chișinău: Editura Cartier, 2004.
(Cota: 821.133.1(71) / D 24).

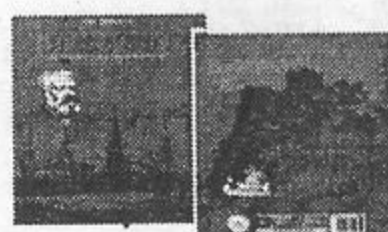
Dinu, Gabriela; Zbârcea, Maria. Dicționar de terminologie literară
pentru clasele V-X. Pitești: Editura Paralela 45, 2004.
(Cota: 81'374:82.09 / D 49)

Dumitrescu, Daniela; Neagoe, Elena; Pop, Iulia. Manual preparator
pentru bacalaureat. Limba și literatura română. Pitești:
Editura Paralela 45, 2005.
(Cota: 821.135.1.09 / D 91)

Eliade, Mircea. Întotdeauna Orientul: corespondența
Mircea Eliade - Stig Wikander. Iași: Editura Polirom, 2005.
(Cota: 821.135.1 / E 38)

Hobana, Ion. Jules Verne: Chipuri, obiceiuri și peisaje românești.
București: Editura PRO, 2004.
(Cota: 821.133.1.09 / V 48 H)

Profesiune și vocație

Nazat, Marian. România de-a-ntoarselea 2004-2003 : Paradoxurile unei națiuni în derivă. București: Editura Humanitas, 2004.
(Cota: 821.135.1 / N 29)

Manuscrisele Mihai Eminescu. vol. 1.
București : Editura Enciclopedică, 2004.
(Cota: 821.135.1 / E 48)

Burt, Daniel. 100 cei mai mari scriitori ai lumii.
București: Editurile Lider, Star, 2005.
(Cota: 82.09 / B 95)

Brody, David Eliot. Șapte descoperiri epocale ale științei și autorii lor. București: Editurile Orizonturi, Sirius, 2005.
(Cota: 008 / B 84)

Stoenescu, George Virgil. Fratele meu.
București: Editura Univers Enciclopedic, 2000.
(Cota: 821.133.1 / S 91)

Doros, Vasile. George Enescu în constelația muzicii universale.
București: Editura RAO, 2005.
(Cota: 78(498) / E 55 D)

Cornu, Aurora. Fugă spre centru. București: Editura Albatros, 2005.
(Cota: 821.135.1.09 / C 72)

Paler, Octavian. Eul detestabil. București: Editura Albatros, 2005.
(Cota: 821.133.1 / P 14)

Plesu, Andrei. Comédii la porțile Orientului.
București: Editura Humanitas, 2005.
(Cota: 821.135.1 / P 71)

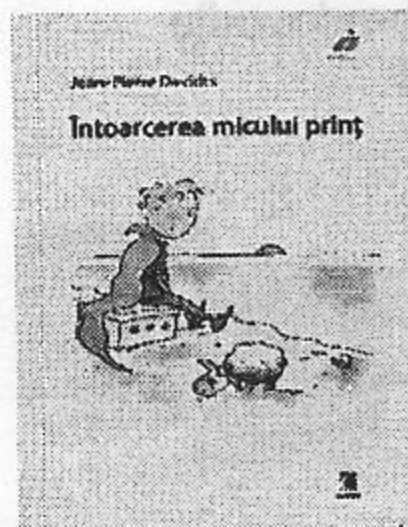

Stețanescu, Alexandru. Jurnal secret. București: Editura Corint, 2005.
(Cota: 821.135.1 / S 81)

Jay Jakobs, William. Giganți ai istoriei.
București: Editura Lider-Luceafărul, 2005.
(Cota: 94 / J 33)

Profesiune și vocație

Întoarcerea spre Micul Prinț

Printre marile cărți ale copilăriei, știm cu toții că se numără și „Micul Prinț” de Antoine de Saint-Exupéry (1943), o poveste despre melancolia copilului solar, melancolie ce se explică și prin ecuația personală a autorului, aflat în momentul de criză de la dantianul mijloc al vieții, când pilotul este amenințat cu interdicția de a mai zbura. Cartea, ilustrată, după cum știm, de autorul însuși, este în aceeași măsură un text și un iconotext, fiindcă unele secvențe ale povestirii sunt asumate de ilustrații, cum ar fi, de exemplu, plecarea prințului cu ajutorul păsărilor migratoare.

Simbolistica povestirii este deosebit de densă prin elementele esențiale precum deșertul, floarea, fântâna, șarpele, vulpea, oaia, avionul, aflate într-o rețea de semnificații ce se luminează și completează între ele. Dincolo de aparenta simplitate și naivitate a unei povești pentru copii, această „perspectivă alegorico-simbolică” se deschide către o „epopee ezoterică a aventurii umane”. Știm că sfârșitul prozei-allegorie „Micul Prinț” nu e lipsită de ambiguitate și că ne propune o „reîntoarcere” a eroului „acasă”, un fel de sublimare, care seamănă cu o moarte inițiativă.

„Așadar, dacă un copil vine la voi, dacă râde, dacă are părul de aur, dacă nu răspunde când i se pun întrebări, veți ghici ușor cine este. Atunci, fiți buni, vă rog, nu mă lăsați pradă tristeții, ci scrieți-mi de îndată că s-a întors..” (Antoine de Saint-Exupéry, Micul Prinț, 1943).

Iată că, după mai bine de o jumătate de secol, îndemnul lui Saint-Exupéry a găsit ecou în „scrisoarea” lui Jean-Pierre Davidts, care a făcut ca Micul Prinț să revină.

„Întoarcerea Micului Prinț”, cartea canadianului Jean-Pierre Davidts, vorbitor al aceleiași limbi cu cea a lui Antoine de Saint-Exupéry, s-a tipărit, la noi, grație Editurii Cartier din Chișinău, spre sfârșitul anului 2004, apărând în județul nostru la începutul anului 2005. Ea a fost tradusă în 30 de limbi și editorul consideră că „Întoarcerea micului prinț” constituie cel mai răsunător succes internațional din istoria literaturii canadiene din ultimul timp.

Spre deosebire de pilotul Exupéry, Davidts pleacă în „marea călătorie” îmbarcat pe un banal cargou. Ținta călătoriei este alta, „experiențele inițieri” ale micilor prinți (Exupéry și Davidts) interferându-se, luând distanță pentru a se apropia iar și iar.

Scrisoarea celui care l-a reîntâlnit pe „Micul Prinț” are drept „unic scop” să dea vești lui Exupéry, așa cum a cerut, în legătură cu cel pentru care își făcea griji. De fapt, spune Jean-Pierre Davidts, această povestire se scrie la cererea expresă a prințului care cu siguranță va mai veni să ne încânte cu candoarea și minunățiile care vor fi veșnic atribuite ale tuturor „MICILOR PRINȚI”.

Miraculosul acestei epopee ezoterice a „Micilor Prinți” vine din forța visării sale: „Visul este un miracol”, scria Saint-Exupéry. Ceea ce este miraculos este conștiința omului, această oglindă și putere de amintire și de vis care permite să regăsești în deșertul în care ești „pierdut și amenințat, gol”, îndepărtat de viață prin prea multă liniște, sursa unei regresii fericite în copilărie, realitatea vieții afective.

Dacă miraculosul înseamnă revrăjire a lumii, aceasta se întâmplă pentru că el are o legătură cu universul nostru contemporan. „Întoarcerea Micului Prinț”, ca și „Micul Prinț” au cu adevărat logica unor basme, modurile lor de funcționare cu plecarea eroului, căutarea, întâlnirile, inițierea și închiderea buclei, cu episoade repetitive integrate în narațiune după legile genului.

Ca și în basm, istoria se petrece într-un loc abstract, greu de situat. Desigur, știm că este vorba despre un deșert, dar acesta este tocmai tipul de spațiu abstract care anulează reperele. Timpul însuși este suspendat: Micul Prinț, atât cel al lui Exupéry cât și cel al lui Davidts, este veșnic tânăr, spre deosebire de „personajul” pe care-l întâlnesc și care este naratorul în ambele cărți, o dată unul, apoi celălalt.

Tărâmurile de altundeva sunt miraculoase pentru că ele sunt locul unei reinventări și al unei restaurări. Acest altundeva are o putere reparatorie, el permite regăsirea unității cu cosmosul, osmoza cu natura și cu sine însuși. Exilul forțat duce la reconcilierea cu sine. Întâlnirile sunt recunoașteri și deci renașteri.

Vor exista veșnic povești pentru copii, părinți, bunici și străbunici care încep așa:

A fost odată un om care, ajuns pe la mijlocul vieții, s-a simțit brusc singur și descumpănit. A început atunci să-și scrie visele. Își imagina că face o călătorie lungă într-o țară îndepărtată, o țară pustie, inospitalieră, după modelul propriului său peisaj interior. Și acolo, ajuns în locul acelei inexplicabile dezolări, începe să caute o imagine pierdută, cea a

Profesiune și vocație

copilăriei sale, cea a lui însuși copil, cea a unui prieten și a unui dublu al său care îl chema cu disperare...

Și atunci...prețioasa povară pe care o ducem în brațe și în noi, posedă caracterele neo-romantice ale figurii copilului, construită printr-o întreagă serie de opoziții explicite sau implicite pe care povestirea le instaurează: vârsta rațiunii opusă celei a imaginației, vârsta experienței și a entropiei sale (decepție, deziluzie, pierdere) opusă naivității care este deschidere dinamică spre lume, dar și opoziția dintre impur și pur, dintre mare și mic, dintre bătrân și tânăr, dintre timp și eternitate, orb și văzător, dintre Rău și Bine, instabilitate și stabilitate, seriozitate și răs, neînsuflețit și viața lucrurilor și a elementelor, dintre banal și miraculos, tehnică și magie, exterior și interior, aparență și autentic, „limbaj al cuvintelor și al imaginilor, artificiu și natural”.

Am înșiruit toate aceste opoziții pentru a demonstra încă o dată, dacă mai era nevoie, seriozitatea celor două cărți și țesătura din care sunt ele făcute. Toate firele sunt, de fapt, părți ale vieții.

M-am oprit în aceste câteva rânduri la acest subiect pentru a vă îndemna cu multă căldură sufletească să citiți sau să recitiți „Micul Prinț” de Saint-Exupéry și „Întoarcerea Micului Prinț” a lui Jean-Pierre Davidts.

Cele două, deocamdată, cărți ale „Micului Prinț” nu sunt altceva, cred, decât o oglindă sonoră a unei întâlniri și un „izvor” în mijlocul deșertului, care reunește în reflexul apei sale adâncul pământului cu scânteierea stelelor.

Rodica LAZĂR

ALEX MIHAI STOENESCU

„ISTORIA LOVITURILOR DE STAT ÎN ROMÂNIA”

La Editura RAO din București a apărut lucrarea lui Alex Mihai Stoenescu, „Istoria loviturilor de stat în România : *Revoluția din decembrie 1989* o tragedie românească”, vol. IV din această serie,

„Revoluție și francmasonerie” este primul din cele trei volume pe care Alex Mihai Stoenescu le-a publicat subtitlul „Istoria loviturilor de stat în România”. De-a lungul celorlalte trei volume, cititorul are posibilitatea să parcurgă o istorie a României moderne cuprinzând perioada 1821 - 2001, privită cu ochii cercetătorului îngrijorat că națiunea sa a cunoscut în 180 de ani de existență trei revoluții, două războaie majore, 15 lovituri de stat și tentative de lovitură de stat, nenumărate revolte populare și tulburări civile, insurecții și atentate, șapte prim-miniștri asasinați, șase mineriade și doar două alegeri democratice.

Principiile ideologice și doctrinare de la care a pornit scrierea acestor volume se găsesc în opera literară a marelui scriitor și istoric francez Ernest Renan (1823-1892), autor al lucrărilor fundamentale „L'Avenir de la science” și „L'histoire des origines du christianisme”, ambele întemeiate pe studii și practici aprofundate de sociologie, istorie, arheologie și lingvistică.

În volumul de față se află o investigație făcută pe durata mai multor ani, fiind intervievate diferite persoane participante la evenimentele de la sfârșitul anului 1989 și începutul anului 1990.

Totodată, pentru realizarea acestui studiu s-au cercetat documente, cărți și mii de pagini de ziare. Atât pentru orașele Iași, Timișoara, cât și pentru București s-a încercat reconstituirea evenimentelor cu martori de la fața locului.

Acest volum urmărește evoluția întâmplărilor pornind de la ideea că adevărul nu se cunoaște și trebuie încercată aflarea lui împreună cu cititorul. Uneori, anumite informații foarte cunoscute apar din viitor în prezentul analizei pentru a atrage atenția asupra unui proces, a unei evoluții, a unei legături între cauză și efect.

Stoenescu, Alex Mihai
„Istoria loviturilor
de stat în România”
București,
Editura RAO, 2004

Ciprian DRĂGAN

DESPRE AUTOMATIZARE...

Am avut ocazia și plăcerea de a asista, în cadrul cursurilor de perfecționare organizate la Bușteni la cursurile doamnei Hermina Anghelescu, bibliotecară venită tocmai din Statele Unite ale Americii, cu un sac plin de povești și noutăți legate de munca de bibliotecă, de peste ocean. Cum domnia sa își desfășoară activitatea într-o bibliotecă renumită prin fondul de carte în format electronic, discursul ei s-a axat tocmai pe binefacerile procesului de automatizare în bibliotecă.

La final, am fost întrebați care este primul lucru pe care-l vom face odată reîntorși la locul de muncă, întrebare la care mai toți cursanții au răspuns cu convingere oarbă că primul și primul lucru va fi achiziționarea unui calculator. Ca și cum, fără acesta, munca între rafturi de cărți și solicitări ale cititorilor se dovedește aproape imposibilă. Răspuns care pe mine, personal, m-a nemulțumit. Nu neg importanța unui calculator în activitatea de bibliotecă, știu că trăim în era informatizării și globalizării, că de multe ori e mai ușor și poate mai plăcut să te pierzi navigând pe Net decât printre tomuri „prăfuite” în căutarea informației, dar de aici și până la a așeza calculatorul pe un pedestal și a crede că prin simpla apăsare a unui buton scăpăm de toate problemele cu care ne confruntăm zilnic, e cale lungă.

Cum de n-a răspuns mai nimeni că va căuta să facă rost de bani pentru îmbogățirea fondului bibliotecii? Sau că se va lupta cu inventarul și fișele matcă, care ne-au dat atâta bătaie de cap în timpul cursului? Sau chiar cu primarii și consiliile locale care, de cele mai multe ori, tind să defavorizeze instituția bibliotecii și să atribuie bibliotecarilor alte sarcini, după cum s-au plâns? Nu calculatorul pare răspunsul la toate nemulțumirile: așezat pe birou nu se va substitui unui mic mesia al bibliotecarului și nu îi va lua toate grijile de pe cap.

Repet, nu neg și nu disprețuiesc însemnătatea computerului, ba chiar mă bucur din plin de privilegiile automatizării. Dar încă mai vreau să cred că munca bibliotecarului are la bază lectura, cultura și dragostea de carte. Că automatizarea este un ajutor binevenit, în organizarea și sistematizarea activității bibliotecarului, nu bastonul fără de care ne declarăm neputincioși și refuzăm să mergem înainte.

Am căutat în DEX explicația cuvântului *automatizare*:

Automatizare, automatizări - s.f. Acțiunea de a (se) automatiza și rezultatul ei; folosire a automatelor în procesul de producție, înzestrare cu automate.

M-a pus pe gânduri reflexivul din paranteză. Cum *automat* (adverbul) este sinonim cu *automatic*, *inconștient*, *mașinal*, *reflex*, poate așa a venit și răspunsul colegilor mei cursanți. Poate că era cel mai comod și cel mai la îndemână, poate că persoana dinainte a răspuns la fel și a scăpat basma curată, cu un răspuns adecvat integrării în noua eră (a automatizării).

Traian MARIAN

(www)w...eblíografia

În contextul societății informaționale și sub presiunea nevoilor de informare ale utilizatorilor, în fluxul activităților specifice specialiștilor în informare din bibliotecile românești se impune crearea și furnizarea de noi servicii și produse.

Unul din acestea este cel generat pe baza și sub influența Internet-ului și care se numește webliografia.

Webliografia încorporează în exclusivitate surse în format electronic, accesibile pe Internet în mod absolut gratuit și care oferă în final utilizatorilor informații on-line pe o anumită temă.

Informarea on-line este informarea din confortul propriei case sau din centrele de informare din biblioteci, fără bariere de fus orar sau geografice, asupra a tot ce ne interesează despre un anumit subiect și aflarea informației aproape exact în momentul în care dorim acest lucru. Documentele consultate on-line pot fi cărți și reviste electronice precum și replici transpuse în format electronic ale documentelor tradiționale pe suport de hârtie.

Pentru ca utilizatorii să acceseze site-uri de încredere, cu informații corecte, bibliotecarii redactează webliografii, liste de resurse, a căror autoritate a fost deja verificată de ei. Webliografiile sunt puse la dispoziția utilizatorilor atât în forma tipărită, cât și în format electronic de pe pagina web a bibliotecii.

În timp, pentru o astfel de listă de resurse au fost propuși diverși termeni cum ar fi: webliography, web bibliography - în limba engleză -, sitographie, sitologie, bibliographie web - în limba franceză -, webgrafia, e-bibliografia - în limba spaniolă, dar termenii care s-au impus și care este recomandat să fie folosiți sunt webliografie sau bibliografie web.

Webliografia este o ramură a biblioteconomiei care studiază aspectele privind tehnica de identificare, evaluare, selectare și descriere a resurselor informative, legate de un anumit subiect, disponibile pe Internet, precum și organizarea acestora într-o manieră logică, în vederea valorificării acestor documente electronice și a folosirii conținutului lor de către utilizatori. Webliografia face posibilă extinderea informației prin integrarea resurselor Internet, oferind utilizatorilor un produs informațional complet, care corespunde cantitativ și calitativ cerințelor sale. Pe de altă parte, propunerea și folosirea unui astfel de produs presupune pentru profesioniștii în informare și documentare solide cunoștințe de biblioteconomie și știința informării, cunoașterea tehnicilor specifice cercetării și regăsirii de documente electronice, familiarizarea cu noile tehnologii ale informației (ca webliograf), precum și abilități de formator, pentru a putea îndeplini misiunea de ghid al utilizatorului în descoperirea și valorificarea resurselor electronice, până în momentul în care acesta devine autonom.

În România oferta acestui produs de bibliotecă este abia la început. Pentru a putea oferi utilizatorului român webliografii la standarde internaționale, bibliotecarul român trebuie să se încadreze între anumiți parametri. Aceștia sunt: cunoașterea unei strategii adecvate de căutare a informațiilor disponibile pe Internet, cunoașterea normelor metodologice internaționale de descriere a documentelor electronice, cunoașterea criteriilor de evaluare a resurselor informative prezente pe Internet.

Criteriile de evaluare a resurselor informative prezente pe Internet sunt:

- identificarea creatorului sau a autorului. Se va alege o resursă cât mai cunoscută, niciodată un anonim
- data publicării. Nu se va alege niciodată un site abandonat, cu informații perimate și legături inactive

Profesiune și vocație

- scopul cu care a fost creată informația și calitatea acesteia, acuratețea și exactitatea ei. Informația pe care un bibliotecar o recomandă publicului trebuie să fie recentă, corectă și obiectivă
- publicul țintă (utilizatorul cărui i se adresează site-ul respectiv)
- calitatea conținutului. Întrucât Internetul abundă în informații este necesar un spirit critic și analitic permanent treaz. De obicei, informația de cea mai mare încredere se poate obține de pe site-urile universităților, muzeelor și, în plus, este și gratuită, spre deosebire de cea de pe site-urile comerciale
- organizarea informației, modul cum aceasta este prezentată-comunicată vizitatorului site-ului.

Aceste criterii stau la baza evaluării resurselor informaționale cu acces liber pe Internet. Această evaluare este determinată în procesul de elaborare a unei webliografii, de exactitatea și calitatea căreia răspunde bibliotecarul care a realizat-o.

Webliografia constă dintr-o simplă listare sau, mai complet, dintr-o listă care cuprinde și informații despre subiect, mai ales în cazul în care sunt recomandate site-uri în limbi străine.

Webliografia are un format ce trebuie aplicat constant. Acesta conține principalele elemente de identificare și descriere, elemente care ajută la alegerea și evaluarea resursei, conform cu criteriile prezentate mai înainte: autor, adresă, data la care a fost creat site-ul și data la care a fost accesat etc.

Chiar dacă pentru cele mai multe biblioteci pare că acest produs/serviciu este la ora actuală inaccesibil, consider că este bine să fim informați măcar asupra a ceea ce se dorește și se prevede a se întâmpla în viitor

Exemplele webliografice pun la dispoziția dumneavoastră portalul și site-urile adnotate ale structurii funcționale a Consiliului Europei, ale instituțiilor sale, reprezentarea Consiliului Europei în România.

- ▶ Consiliul Europei - <http://www.coe.int>
- ▶ Consiliul Europei. Comitetul Miniștrilor - <http://www.coe.int/rsi/cm/index.jsp>
- ▶ Consiliul Europei. Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei - <http://assembly.coe.int/mainf.asp>.
- ▶ Consiliul Europei. Secretarul general al Consiliului Europei - http://www.coe.int/tf/secretaire_general
- ▶ Consiliul Europei. Secretariatul General. DG II: drepturile omului - http://www.coe.int/tf/human_rights
- ▶ Consiliul Europei. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) - <http://www.echr.coe.int>
- ▶ Consiliul Europei. Comisarul Drepturilor Omului - http://www.coe.int/t/e/commissioner_h.r/comunication_unit
- ▶ Consiliul Europei. Congresul Autorităților Locale și Regionale din Europa - <http://www.coe.int/t/f/clrae>
- ▶ Consiliul Europei. Comisia Europeană pentru democrație prin drept (Comisia de la Veneția) - <http://www.venice.coe.int>
- ▶ Consiliul Europei. EDQM / Farmacopeea europeană - http://www.coe.int/t/f/cohesion_sociale/groupe_Pompidou
- ▶ Consiliul Europei. Grupul de state împotriva corupției (GRECO) - <http://www.greco.coe.int>
- ▶ Consiliul Europei. Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei - <http://www.coe.int/ceb>
- ▶ Consiliul Europei. Biroul de Informare al Consiliului Europei (BICE) [în România] - <http://www.coe.ro>
- ▶ Consiliul Europei. Consiliul Europei pe scurt - http://www.coe.int/t/f/com/a_propos_coe/default.asp

Bibliografia:

Dvoracic, Aurica; Anghelescu Hermina G.B., - Webliografia : un nou concept, o nouă provocare. În : Revista Română de Informatică și Automatică, vol. 14, nr. 1, 2004, p. 62-68.

Aluna MIHEȚIU

Profesie și vocație

DESCRIERILE ANALITICE

În cazul bibliotecilor în care informația se obține pe baza cataloagelor tradiționale este necesară alcătuirea fișelor analitice.

Descrierile analitice se realizează pentru o parte dintr-o carte cu un titlu independent sau pentru un articol dintr-un ziar sau dintr-o revistă.

Elementele descrierilor analitice sunt :

- ▶ numele autorului
- ▶ titlul
- ▶ subtitlul
- ▶ informații despre publicația în care a apărut materialul descris

Descrierile analitice se fac pe baza schemelor de descriere a cărților.

Informațiile despre publicația în care se găsește materialul descris se trec la 1 cm. Distanță de datele subtitlului, introduse de particula: În :

Exemple :

1) descrierea analitică a unui articol din revistă

2) descrierea analitică a unei părți dintr-o carte cu titlu independent

	ROMÂN, CRISTIAN
	Căpcăunii din Univers : găurile negre. În : Știință și Tehnică, An 56 Nr. 3 (martie 2004) p. 57

821.135.1	COSTACHE, ADRIAN
C 75	Poeme depresive pentru uz personal. În : Costache Daniel Octavian, Jurnal de China, - București : Editura Art, 2003, p. 80

Descrierea analitică a recenziilor cuprinde date bibliografice sumare ale cărții recenzate (autor, titlu, date de apariție) și analiza bibliografică a recenziei (titlul periodicului, datele de apariție, paginația, autorul și titlul recenziei). Metoda descrierii analitice pentru recenzii se aplică și în descrierea interviurilor, cronicilor dramatice și cinematografice.

Exemple :

1) descrierea analitică a unei recenzii dintr-o carte

2) descrierea analitică a unei recenzii dintr-un periodic

821.135.1.09	CIOCULESCU, BARBU
C 51	Mari comandanți, faimoase bătălii : Ioan Flora : Medeea și mașinile ei de război. - În : Barbu Cioculescu : Lecturi de vară, lecturi de iarnă, vol 2. - București : Editura Vremea XXI, 2004, p. 135

	CHIVU, MARIUS
	Apel la decența publică : Andrei Pleșu : Obscenitatea publică. - În : România Literară, An 37, Nr. 27 (14-20 iulie 2004), p. 4

Profesie si vocatie

Descrierile de colecție sunt descrieri auxiliare la titlul colecției. Contribuie la o mai bună cunoaștere și popularizare a cărților care apar într-o colecție. În bibliotecile mici aceste descrieri se fac numai pentru acele cărți care, prin tematica sau prin destinația lor, au devenit atât de cunoscute încât diferitele volume ale colecției sunt cerute de utilizatori după titlul colecției.

Descrierea se compune din două părți : partea generală și specificația. Exemplu:

	BIBLIOTECA MIORIȚA : București, Editura
	Tineretului, 1956
	1. Eminescu, M. Literatură
	populară, 1956
	2. Catană, G., Povești populare
	din Banat, 1956
	etc.

Fișele de trimitere sunt de două feluri, generale și speciale.

Fișele de trimitere generale se întocmesc la numele sau pseudonimul autorului etc., la numele și alte forme folosite în descriere ca vedetă uniformă.

Fișele de trimitere speciale se întocmesc la o denumire a unei instituții sau a unei organizații la o altă denumire a acelei instituții sau organizații sub care se află adunat în catalog materialul referitor la aceasta. Exemple:

1) Fișă de trimitere generală

	KRENTZ, JAYNE ANN
	vezi :
	QUICK, AMANDA

2) Fișă de trimitere specială

	UNIUNEA GENERALĂ A
	SINDICATELOR DIN ROMÂNIA
	vezi :
	CONSILIUL CENTRAL AL SINDICATELOR
	și
	CONFEDERAȚIA GENERALĂ A MUNCII
	(și invers)

Fișele informative se fac la titluri generice ca: Dări de seamă, Hotărâri, Rapoarte. Exemplu:

	Dări de seamă
	ale instituțiilor și organizațiilor
	Vezi în catalog la denumirea instituției
	sau a organizației respective.
	De exemplu : Biblioteca Centrală a
	Universității din Cluj. Dare de seamă.

Aluna MIHEȚIU

Profesiune și vocație

CLASAMENTUL

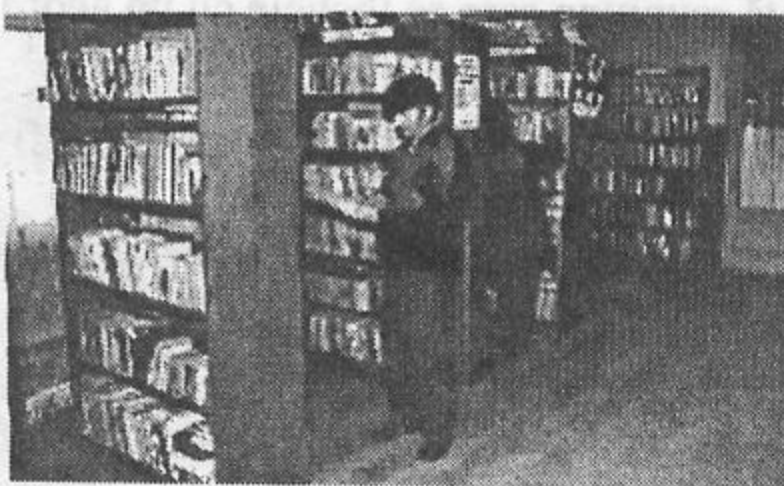
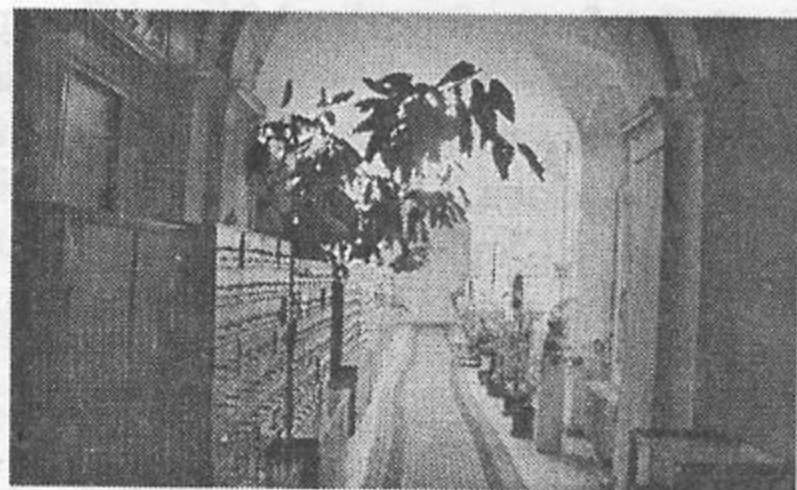
bibliotecilor municipale, orășenești și comunale în anul 2004

Biblioteca	Activitate cu publicul	Pregătirea profesională a bibliotecarului	Aspect bibliotecă	Sprijin local	Punctaj	Obs.
A. Biblioteci municipale						
1 Hunedoara	10	10	10	10	40	
2 Petroșani	10	10	9	10	39	
3 Orăștie	9	10	10	10	39	4 luni
4 Brad	9	10	10	9	38	
B. Biblioteci orășenești						
1 Hațeg	10	10	10	10	40	
2 Simeria	10	10	9	10	39	
3 Geoagiu	9	10	10	10	39	4 luni
4 Aninoasa	9	10	10	9	38	
5 Petrila	7	8	8	6	29	
6 Uricani	7	5	8	7	27	
C. Biblioteci comunale						
1 Vața	10	10	10	10	40	
2 Baru	10	9	10	10	39	
3 Blăjeni	9	10	10	10	39	
4 Lăpugiu	9	10	10	10	38	
5 Sarmizegetusa	9	9	10	10	38	
6 Crișcior	9	9	10	10	38	
7 Orăștioara de Jos	9	8	10	10	37	
8 Gurasada	8	9	10	10	37	
9 Beric	9	10	10	10	37	
10 Zana	8	9	10	10	37	
11 Ghelari	9	9	10	8	36	
12 Romos	8	9	10	9	36	
13 Mărtinești	8	9	9	10	36	
14 Totești	8	8	10	10	36	
15 Baia de Criș	8	8	10	9	35	
16 Șoimuș	8	8	9	10	35	
17 Boșorod	9	10	9	7	35	
18 Ribița	9	8	10	8	35	
19 Cârjiți	8	9	9	9	35	
20 Dobra	8	7	10	9	34	
21 Tomești	8	7	8	9	32	
22 Balșa	7	8	9	8	32	
23 Râu de Mori	7	8	9	8	32	
24 Sântămărie	7	8	9	8	32	a.p.
25 Luncoi	8	7	7	9	31	
26 Turdaș	8	7	8	8	31	
27 Vețel	7	8	7	9	31	

Profesiune și vocație

28	Ilia	8	8	8	6	30
29	Bulzești	7	8	7	8	30
30	Breteia Română	6	6	8	9	29
31	Rapolt	6	7	7	8	28
32	Băcia	6	6	9	6	27
33	Sălaș	7	6	8	6	27
34	Teliuc	6	6	8	7	27
35	Vălișoara	6	6	7	8	27
36	Hărău	6	6	7	8	27
37	Peștiș	6	6	7	7	26
38	București	6	6	6	6	24
39	Burjuc	5	6	6	6	23
40	General Berthelot	8	7	8	0	23
41	Răchitova	7	8	8	0	23
42	Certej	7	7	8	0	23
43	Densus	6	6	8	0	21
44	Buceș	6	6	8	0	20
45	Vorța	5	6	7	0	17
46	Pui	5	6	7	0	17
47	Brănișca	5	5	5	0	15
48	Lelese	5	5	5	0	15
49	Toplița	5	-	8	0	13
50	Lunca Cernii	5	-	5	0	10
51	Cerbăl	5	-	5	0	10
52	Băița	5	-	5	0	10
53	Bunila	5	-	5	0	10
54	Bătrâna	5	5	0	0	10

Notă. : a.p. - activitate parțială

Francofonia in lume

În secolul al XIX-lea geograful francez Onesim Reclus inventează termenul de „francofonie” pentru a defini persoanele și țările care folosesc limba franceză. Un termen care nu va reapărea decât în anii 1960, când mai multe țări africane acced la independență.

Astăzi, francofonia reunește 53 de state membre permanente și 10 state cu statut de observator, repartizate pe 5 continente.

Această comunitate s-a constituit pe etape, la originea mișcării au fost trei „pionieri”, conducători politici ai unor state independente ale Africii Negre și Maghreb-ului, președinții Léopold Sédar Senghor din Senegal, Hamani Diori din Niger și Habib Bourghiba din Tunisia

Militanți neobosiți, ei parcurg capitalele francofone, pledează pentru crearea unei comunități care are ca numitor comun limba franceză în respectul specificității culturale a fiecărui partener. Ei reușesc, în cele din urmă, să-și transmită entuziasmul și să facă să fie adoptată această decizie.

„*Francofonia nu este, pentru cei care au lansat mișcarea, o aventură colonială, o mișcare de cucerire, nici chiar culturală. Nu se pune problema de a înăbuși limbile și civilizațiile arabo-berbere, negro-africane, indochineze sau oceaniene*”, spunea Léopold Sédar Senghor.

O conferință ministerială se reunește în Niger pentru a studia modalitățile de creare a unei organizații francofone pentru cooperare culturală și tehnică. 28 de țări participă la această reuniune care se încheie cu un acord de principiu.

O adevărată solidaritate francofonă va fi organizată angajând răspunderea guvernamentală a fiecărui stat, după conferința de la Niamey, din 1970.

La 20 martie 1970 ia naștere Agenția de Cooperare Culturală și Tehnică, ACCT, grupând 21 de state și guverne, avându-l în frunte pe

Jean-Marc Léger, reprezentând Québec-ul.

„*Pentru a opune forțelor obscure puteri nemuritoare, fiecare om se sprijină pe o cultură, pe cultura sa, dar nu numai pe aceasta*” (André Malraux ministrul francez al culturii în acea perioadă).

La început ACCT primește un buget de 10 milioane de FRF și se angajează în multiple acțiuni din trei mari domenii: **învățământ și cercetare, cultură și cunoaștere reciprocă, dezvoltare.**

Ea aparține atât țărilor din sud cât și celor din nord, constituind un punct de întâlnire al familiei francofone din Africa, America, Asia, Europa și Oceania.

Prioritatea sa: să favorizeze o cooperare multilaterală eficientă, obiectiv ce pretinde multă imaginație și multă voință.

Alte instanțe se implică în acțiunea francofonă.

În 1952, la Paris, o sută de jurnaliști reuniți din toată lumea francofonă creează Uniunea Internațională a Jurnaliștilor și Presei de Limbă Franceză. În septembrie 1961 ia naștere la Montréal AUPELF, Asociația Universităților Parțial sau Integral de Limbă Franceză, în termenii propuși de rectorul Universității din Rabat.

Tot în 1961, se reunește pentru prima dată Conferința Universităților Educației Naționale, CONFEMEN. Ea va juca un rol determinant în păstrarea unei anumite unități a sistemului de învățământ cu țările francofone.

În 1973, trei ani după Niamey, Georges Pompidou convoacă la Paris o reuniune a șefilor de stat din țărilor francofone din Africa și Oceanul Indian. Această conferință la vârf este de îndată instituită. Ea se va ține în fiecare an și va primi noi participanți din Africa Neagră, ca Guineea-Bissau, Angola, Insulele Capului Verde, din Maghreb, ca Maroc și Tunisia. Acest forum franco-african va servi la relansarea ideii unei reuniuni la vârf a Francofoniei.

La 17 februarie 1986 se reunește la Paris, la

Informare comunitară

inițiativa lui François Mitterand, prima conferință la nivel înalt a țărilor care au în comun utilizarea limbii franceze. Ședința inaugurală are loc în Sala Congreselor, la Versailles. Această primă reuniune la vârf este un succes. Ea reunește participanți din 41 de țări, dintre care 27 de șefi de stat și de guvern. Reuniunile se succed din doi în doi ani și, de la Versailles la Québec, de la Dakar la Paris, de la Maurice la Kotonou și de la Hanoi la Moncton, se precizează domeniile de reflecție și de intervenție ale Francofoniei.

O conferință, la nivel de miniștri de externe, veghează la executarea deciziilor și un consiliu permanent, CPF, compus din reprezentanți personali ai șefilor de stat, se ocupă de pregătirea reuniunilor la vârf.

Ce evocă pentru noi cuvântul **Francofonie**?

Răspunsul la această întrebare îl dă Antonine Maillet, romancieră și autoare dramatică din Québec:

„Francofonia nu este un cuvânt, ci o mie de cuvinte, smulse din milioane de gâtlejuri; cuvinte având aceleași rădăcini, dar al căror arbore, împrăștiindu-și semințele în toate vânturile, nu

produce niciodată două frunze cu aceeași nervură, nici două fructe având aceeași culoare sau același gust.

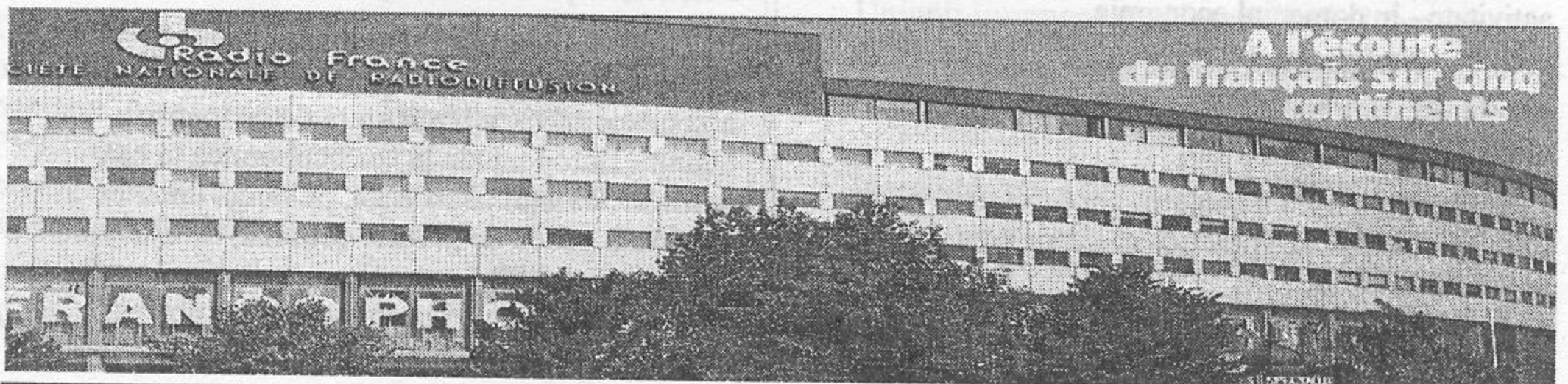
Francofonia nu este un cuvânt, ci o memorie de mii de ani, răspândită pe cinci continente, reproducându-se din chiar nisipul Saharei, bayourile Louisianei, mărăcinișul Camerunului, zăpezile din Quebec și Acadia, sunete născute din întâlnirea Latinilor, Galezilor, Celților, Francilor, negrilor și albilor, noi și vechi, slabi și grași, sunete ieșite dintr-un amestec savant de consoane și vocale pentru a captura sufletul unui popor chemat să-și adauge nota la simfonia universală. Francofonia nu este un cuvânt, este un suflet. O sute de milioane de suflete”.

UN PATRIMONIU VIU

Francofonia este un patrimoniu viu, de o bogăție excepțională, pentru toate țările care o împărtășesc. Diversă, alcătuită din state și guverne aparținând tuturor continentelor și tuturor civilizațiilor, Francofonia este chezașia unei lumi care respectă identitățile fiecăruia și un remediu împotriva fracturilor lumii. Trebuie să valorificăm acest atu și să dăm un nou impuls acestei ambiții.

Pe lângă consolidarea strălucirii culturii și limbii franceze, pare esențial ca Francofonia să capete dimensiunea politică ce-i revine. Francofonia trebuie să apere, astăzi, o anumită viziune a lumii și să ajute la dezvoltarea unei solidarități concrete între țările care au în comun folosirea limbii franceze. Într-o lume aflată în căutarea unor noi repere și direcții de organizare, este important să consolidăm aceste solidarități. Comunitatea limbii este o astfel de solidaritate prin excelență.

ZIUA EUROPEI

Sărbătorită în toate țările Uniunii Europene, precum și în cele aspirante, la data de 9 mai, Ziua Europei marchează începutul construcției europene.

Punctul de pornire al acestui proces se găsește în ideea lui Robert Schuman, ministrul de externe francez în perioada 1948 - 1953, de a pune sub control comun industriile de război ale Franței și Germaniei. La această idee au aderat apoi Italia, Belgia, Olanda, Luxemburg și a stat la baza celei dintâi Comunități Europene cunoscute din 1993 sub numele de Uniunea Europeană.

Succesul proiectului constă nu în afirmarea diferențelor, ci a aspirațiilor comune de libertate și a respectării identității tuturor membrilor săi.

Obiectivele declarate ale Uniunii confirmă vocația globală și latura umană a proiectului european:

- promovarea progresului social și economic
- afirmarea identității europene pe scena internațională
- instituirea cetățeniei europene
- realizarea unui spațiu al libertății, securității și justiției.

Aristide Briand și Jean Monet au formulat încă din perioada interbelică primele proiecte de realizare a Statelor Unite ale Europei după model american prin federalizarea țărilor europene.

După război, aceste proiecte vor fi relansate, iar în 1949 se puneau bazele primei organizații europene de amploare: Consiliul Europei, cu sediul la Strasbourg, din care fac parte azi toate statele europene. Dar în 1949 Consiliul Europei nu reprezenta decât o formulă de colaborare destul de vagă. Pentru a merge mai departe, la începutul anilor 1950, Jean Monet și Robert Schuman au încercat să-i determine pe europeni să colaboreze în sectoare concrete de activitate - în domeniul economic.

Guvernele Franței și Germaniei au acceptat propunerea sub forma unei declarații publice. Ea afirmă o serie de principii:

- Europa nu se va construi conform unui plan unic, ci din realizări practice care vor crea o solidaritate reală
- animozitatea franco-germană va lua sfârșit

- producția franco-germană de cărbune și oțel trebuie pusă imediat sub controlul unei Înalte Autorități Comune

- fuziunea acestor interese economice va contribui la constituirea unei comunități europene

- deciziile Înaltei Autorități vor fi obligatorii pentru țările membre.

În aprilie 1951 s-a semnat Tratatul de instituire a primei comunități europene - Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului (CECO), țările fondatoare fiind Franța, Germania, Olanda, Belgia, Luxemburg și Italia. În baza Tratatului de la Roma din 1957 au luat naștere Comunitatea Economică Europeană (Piața Comună) și Euratom.

În 1979 Comunitatea Europeană a introdus Sistemul Monetar European.

În anii 1980 statele europene au adoptat un program de acțiune numit „Carta Albă” care pune bazele unei piețe unice europene. Pentru crearea Cadrului Comun European s-a adoptat, în 1985, Actul Unic European care a intrat în vigoare în 1987 introducând noțiunea de „majoritate calificată”. În 1989 s-a lansat Uniunea economică și monetară, proiect continuat cu Uniunea monetară - devenită realitate la 1 ianuarie 1999 odată cu adoptarea monedei EURO de către 11 state membre ale Uniunii. Proiectul a continuat cu introducerea în circulație a monedei Euro la 1 ianuarie 2002.

Numărul statelor membre a crescut în mai multe etape. În 1973 s-au adăugat: Marea Britanie, Irlanda și Danemarca, în 1981 Grecia, în 1986 Spania și Portugalia, în 1995 Austria, Finlanda și Suedia.

Un val de extindere fără precedent a avut loc la 1 mai 2004: Cipru, Estonia, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, Republica Cehă, Slovacia, Slovenia și Ungaria.

Tratatul de la Maastricht, intrat în vigoare la 1 noiembrie 1993, a lărgit sfera de acoperire a Uniunii Europene de la cea economică la cea politică. Tratatul abordează, pe lângă uniunea monetară, ideea de politici comune, de cetățenie europeană, politică externă, securitate comună. Activitatea Uniunii Europene este de obicei ilustrată prin „cei trei piloni”:

Informare comunitară

▪ Pilonul I. Comunitățile Europene (Comunitatea Europeană și Euratom) se referă la agricultură, transporturi, concurență, uniune economică și monetară, educație, sănătate, protecția mediului, cercetare, imigrație. În aceste domenii instituțiile au putere legislativă. Activitatea Comunității Europene are la bază principiul subsidiarității iar competența exclusivă se referă la politica în domeniul concurenței sau politica economică și monetară.

▪ Pilonul al II-lea. Se referă la politica externă și de securitate comună creat pentru a derula activități de menținere a păcii și de consolidare a securității internaționale. Deciziile sunt luate la nivel interguvernamental.

▪ Pilonul al III-lea. Cooperare polițienească și judiciară în materie penală. Se referă la cooperarea interguvernamentală din aceste domenii în special în lupta împotriva terorismului.

Pentru ca statele foste comuniste să intre în rândurile Uniunii Europene este important să adere la principiile care au stat la baza Uniunii, să împărtășească valorile europene, să aibă capacitate practică, economică, legislativă, politică de a se integra în aceste structuri.

Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Uniunea Europeană prin programul PHARE au furnizat sprijin financiar pentru noile democrații. S-au încheiat acorduri de asociere cu 13 state din zonă (Bulgaria, Republica Cehă, Cipru, Estonia, Lituania, Letonia, Malta, Polonia, România, Slovacia, Slovenia, Ungaria, Turcia).

Uniunea Europeană și-a propus, la rândul său, să-și asume responsabilitatea impusă de cea mai mare extindere a sa. În acest context, Uniunea și-a stabilit un set concret de măsuri în vederea primirii țărilor candidate, reformarea politicilor comune, restructurarea propriilor instituții, consolidarea pieței interne pe baza monedei unice, încurajarea creării unor noi locuri de muncă, asigurarea libertății de circulație a cetățenilor.

Comunitatea Europeană a devenit o Uniune politică pe baza legitimității unei uniuni de state și de popoare. Alegerea prin vot direct, universal, a Parlamentului European și extinderea prerogativelor legislative au creat caracterul democratic al instituției europene.

Extinderea Uniunii Europene nu trebuie disociată de această trăsătură.

Tratatul de la Nisa, intrat în vigoare la 1 februarie 2003, conține prevederi care permit instituțiilor Uniunii să funcționeze fără probleme în momentul în care vor fi 30 de state membre. Reforma urmărește trei axe principale:

1. componența și modul de funcționare a instituțiilor
2. procedura de decizie din cadrul Consiliului de miniștri
3. consolidarea cooperării dintre miniștri.

În 2003, la Consiliul European de la Salonic a fost prezentat proiectul de Tratat de instituire a unei Constituții pentru Europa. Conferința interguvernamentală pentru adoptarea unui tratat constituțional s-a desfășurat în perioada octombrie-decembrie 2003, fără a se ajunge la un acord, urmând ca discuțiile să fie reluate în 2004.

Simbolurile Uniunii Europene

Drapelul European

Pe 26 mai 1986, drapelul albastru cu 12 stele a devenit oficial drapelul Comunității Europene. Dispuse precum orele pe cadranul unui ceas, numărul lor simbolizează perfecțiunea și plenitudinea. Numărul de stele nefiind legat de numărul statelor membre, drapelul nu va fi modificat cu ocazia extinderii viitoare a uniunii.

Imnul European

„Odă bucuriei”, preludiul celei de a patra părți a simfoniei a IX-a de Ludwig van Beethoven, a fost adoptată ca imn european de către șefii de stat și de guvern din statele UE în iunie 1985, la Milano. Nu s-a stabilit o versiune oficială pentru textul imnului. Fiecare țară își păstrează imnul național.

Moneda unică

La 1 ianuarie 1999, EURO a devenit moneda europeană unică. Bancnotele și monedele au intrat în circulație pe 1 ianuarie 2002. Sigla Uniunii Europene este inspirată din litera greacă epsilon (civilizația greacă fiind leagănul civilizației europene) iar cele două linii paralele simbolizează stabilitate, o deviză pentru Europa.

Începând cu 4 mai 2000, Europa are și o deviză. În urma unui concurs la care au participat 80000 de tineri europeni, un mare forum european a reținut dintre numeroasele propuneri deviza:

„Unitate în diversitate”.

Informare comunitară

Etapele construcției europene:

- 1950 - Declarația Schuman
- 1957 - Se semnează Tratatul de la Roma
- 1973 - Marea Britanie, Irlanda și Danemarca aderă la Comunitatea Europeană
- 1979 - Sistemul monetar european
- 1981 - Grecia aderă la Comunitățile Europene
- 1986 - Spania și Portugalia aderă la Comunitățile Europene
- 1987 - Actul European unic intră în vigoare
- 1990 - Se semnează acordul Schengen
- 1993 - Tratatul de la Maastricht intră în vigoare
- Introducerea pieței unice
- 1995 - Austria, Finlanda și Suedia aderă la Uniunea Europeană
- 1995 - Acordul Schengen intră în vigoare
- 2002 - Moneda euro intră în circulație
- 2004 - Zece state aderă la Uniunea Europeană: Cipru, Letonia, Estonia, Lituania, Polonia, Malta, Republica Cehă, Slovacia, Slovenia, Ungaria.

ZIUA EUROPEI - 9 MAI - la biblioteca județeană din Deva

Cu ocazia sărbătoririi Zilei Europei, în perioada 6 - 9 mai 2005, Biblioteca Județeană „Ovid Densusianu” Hunedoara – Deva a organizat o serie de manifestări culturale pentru publicul larg la următoarele secții:

- ▶ Secția de Împrumut Adulți
expoziția de carte „Europa - un continent în căutarea identității” prezentată de Cristian Cristea;
- ▶ Secția Împrumut Copii
prezentarea casetei video „Banca Europeană de Investiții finanțează largirea Uniunii Europene”
prezentarea enciclopediei pentru cei mici „Uniunea Europeană” prezentată de Ramona Radic;
- ▶ Sala de lectură
expoziția de carte „Ziua Europei”
a găzduit prezentarea programului de lucru al „Biroului de Informare pentru Europa” al județului Hunedoara cu sediul la Simeria, director Bedea Iulius;
- ▶ Cabinetul de Informare
expoziția „Unitate în diversitate” pe panourile de la etajul I al bibliotecii, realizată de Traian Marian;
- ▶ Bibliografie Locală
prezentarea CD-ROM-ului interactiv „ Uniunea Europeană pe înțelesul tuturor” și a panourilor „Unitate în diversitate” expuse la etajul I al bibliotecii de către Andrea Fieraru.

Diana FERENCZ

PATRIMONIUL UNESCO

Conferința Generală a Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură, care a avut loc în perioada 17 octombrie - 21 noiembrie 1972 la Paris, întrunită la cea de-a șaptesprezecea adunare, a hotărât, în 16 noiembrie 1972, următorul acord:

- privitor la patrimoniul cultural și patrimoniul natural care sunt din ce în ce mai mult amenințate de degradare, nu numai din cauza uzurii generate de timp, cât și din cauza transformării raporturilor sociale și economice care contribuie la înrăutățirea situației prin forme ce duc la distrugere distrugere
- ia în considerare faptul că alterarea sau pierderea fiecărei părți singulare componentă a patrimoniului cultural și natural, constituie o diminuare nefericită a patrimoniului tuturor popoarelor lumii
- de asemenea, ia în considerare, că față de de mărimea și gravitatea noilor pericole, constituie o sarcină a comunității internaționale în totalitatea ei de a participa la ocrotirea patrimoniului cultural și patrimoniului natural de o valoare universală oferind un sprijin comunitar care nu înlocuiește măsurile statului respectiv, însă le completează eficient.

La această acțiune au subscris 147 de state. Conform articolului 4 al Convenției, fiecare din statele participante au acceptat ca sarcină primordială cercetarea, protejarea și întreținerea moștenirii sale culturale și naturale. În cadrul cercetărilor sale, Convenția a inclus monumentele care se află în pericol pe lista de bunuri amenințate. Statului afectat îi revenea obligația de a prezenta un catalog de măsuri pentru aducerea bunului respectiv la stadiul normal. Comunitatea statelor reprezentate printr-un comitet își recunoaște responsabilitatea împărțită în condiții politice sau economice dificile, se acționează în vederea salvării monumentelor în pericol, printr-un efort comun.

Un criteriu decisiv pentru includerea în lista patrimoniului UNESCO este, pe lângă semnificația istorică a unui edificiu sau a unei opere de artă, caracterul său simbolic.

Dintre toate contribuțiile românești la patrimoniul artei universale, aceea care a reușit să atragă mai mult atenția este neîndoiește pictura murală a mănăstirilor din Moldova. Nordul Moldovei este deținătorul unor lăcașuri de cult unice în întreaga Europă. Voroneț, Moldovița, Humor, Arbore și Sucevița sunt numele lor, intrate în patrimoniul umanității în anul 1993.

Mănăstirile se armonizează cu natura înconjurătoare și amintesc de timpurile domnitorului Ștefan cel Mare și de cele ale urmașului său Petru Rareș. Războaiele purtate în această perioadă pentru păstrarea independenței culturale și politice în fața expansiunii otomane sunt immortalizate prin scenele pictate. Niciunde istoria și religia nu se întrepătrund mai intim.

În județul Vâlcea, la poalele Carpaților Meridionali, spre vest, se află Mănăstirea Hurezi inclusă în patrimoniul universal din anul 1993. Așa cum spune legenda, Dumnezeu însuși i-a arătat

Informare comunitară

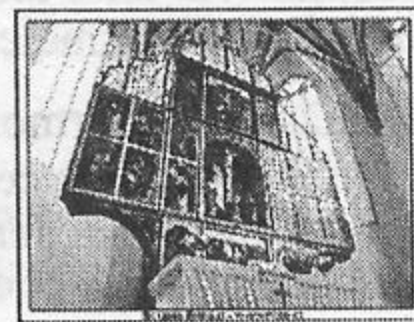
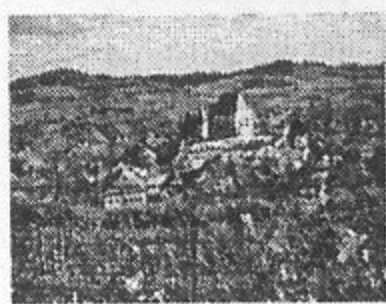
Ani au durat lucrările la cele cinci biserici care aparțin complexului monahal, clădite pe o fundație în formă de cruce grecească. Arhitectura acestui ansamblu, cel mai vast și mai frumos păstrat din Valahia, poartă pecetea stilului brâncovenesc, stil care își ia numele de la domnitorul Constantin Brâncoveanu (1688-1714) care, prin mecenatul său, a creat un climat favorabil dezvoltării tuturor artelor și unei emulații, în primul rând constructive, în rândul boierimii contemporane.

Mănăstirea își datorează numele bufnițelor (huhurezilor) ale căror țipete se auzeau noaptea din păduri. Biserica principală, în plan trilobat, imită forma bisericii episcopale de la Curtea de Argeș, având însă pridvor specific stilului brâncovenesc, cu arcade sprijinite pe coloane de piatră. Deasupra pridvorului bisericii principale este redat un medalion cu Maica Domnului în mijlocul bolții. Pe un perete meșterii au pictat „Judecata de Apoi”. În jurul mănăstirii se află câteva schituri care sunt încredințate unor călugări. Meșterii artiști au sculptat din lemn de păr porțile cizelate ale Mănăstirii Hurezi.

Mănăstirea Hurezi nu servea doar ca lăcaș de cult, ci includea în ansamblul său și case impozante pentru folosința voievodului și a familiei sale. Mănăstirea s-a dezvoltat rapid, devenind un remarcabil centru cultural, având o valoroasă bibliotecă, numărând circa 4.000 de volume și un renumit atelier de pictură organizat de grecul Constantinos. La Hurezi a existat, ca în toate marile mănăstiri, o școală de copişti și de traducători de manuscrise.

Din totalul celor aproape 300 de biserici fortificate construite între secolele al XV-lea și al XVII-lea, biserica din Biertan, și-a păstrat aspectul inițial, fiind bine conservată. Este situată în Transilvania în zona Târnavei Mari și face parte din patrimoniul universal din anul 1993. Sașii transilvăneni s-au stabilit aici din Evul Mediu, când regii Ungariei le-au înlesnit așezarea în podișul arcului carpatic.

În spatele zidurilor cetății din Biertan, mai mult sat decât orașel, stă impunător și astăzi un turn care, conform unei legende, avea o destinație mai specială. În încăperea austeră din turn, cu doar un pat, o masă, o farfurie și un singur rând de tacâmuri, erau închise perechile căsătorite care, din diferite motive, doreau să se despartă. Nu după multă vreme, spune legenda, cei doi sechestrați, nevoiți să împartă spațiul mic și puținele lucruri, hrănindu-se doar cu pâine și apă, lăseau conflictul deoparte și se hotărâu să trăiască mai departe împreună. În vechile izvoare scrise, Biertan este pomenit pentru prima dată ca localitate fondată de germanii colonizați, în anul 1283. Locuitorii erau mai ales meșteri și negustori din țara Rinului și de pe Mosel. Începând cu secolul al XV-lea, Biertan devine un cunoscut și atrăgător loc pentru desfășurarea pieței de sâmbătă. Când armata otomană a pătruns în Europa, Biertanul a devenit o cetate întărită, cu ziduri de apărare, după modelul numeroaselor orașe europene, locuitorii săi având permisiunea de a purta arme încă din anul 1397.

Biserica din Biertan tronează deasupra orașului pe un mic deal. Este ultimul edificiu de acest tip - biserică hală - construit în Transilvania. Zidurile de apărare urmează un traseu spiral care înconjoară colina pe a cărei platformă superioară se înalță maiestuoasă biserica. Incinta centrală are un plan oval și este flancată de cinci turnuri care încununează colina, formând o sugestivă gardă în jurul bisericii.

Cu prilejul lucrărilor de fortificare începute după anul 1515, deasupra corului a fost construit un etaj fortificat prevăzut cu ferestre de tragere. Spre deosebire de alte biserici, la care elementele defensive au un vădit caracter demonstrativ, la Biertan supremația corului s-a realizat cu o anume

Informare comunitară

discreție, fără să tulbure silueta atât de elegantă a monumentului. La acest monument artistic o atenție deosebită merită amvonul de piatră cu reliefuri figurative: „Răstignirea”, „Rugăciunea de pe munte”, „Profeția dreptului Simion”. Din anul 1564, Transilvania devine singura țară din Europa cu patru confesiuni, existând un anume grad de libertate religioasă. Alături de calviști, luterani, romano-catolici și antitrinitari (opozanții dogmei Sfintei Treimi) era tolerată și ortodoxia.

Timp de 600 de ani cetatea Biertan a reprezentat un adăpost pentru locuitorii care și-au păstrat limba și tradițiile având contacte restrânse cu lumea de afară. În acest fel, anii au trecut fără ca locuitorii din Biertan să fie afectați de cotoșirile mongole și dominația turcească, de conducerea ungarilor sau a românilor. Deja către sfârșitul regimului lui Ceaușescu, tot mai mulți etnici germani din România, al căror număr în Transilvania și Banatul anului 1941 era de aproape un milion, emigrează stabilindu-se în Germania. După revoluția din 1989, emigrarea în patria de origine, care sașilor transilvăneni le-a devenit străină, a luat mari proporții. Dacă în 1989 Biertanul număra în jur de 600 de locuitori etnici germani, la mijlocul anului 1990 numărul lor a scăzut la 130.

Un alt loc mirific cu care ne mândrim este Delta Dunării. La vărsarea în Marea Neagră, Dunărea, prin cele trei brațe ale sale: Chilia, Sulina și Sfântul Gheorghe, formează cel mai mare ținut mlăștinos al Europei, Delta Dunării. După bazinul Volga, Delta Dunării este a doua ca mărime din lume, din rândul celor acoperite cu stuf, peste 6.700 de km pătrați. Paradis al păsărilor, cu cele 300 de specii aflate aici, Delta Dunării deține peste 60 la sută din numărul mondial al cormoranilor (2.500 de perechi). Țara pelicanilor, a insulelor și a grindurilor, Delta este locul unde nu află granița dintre uscat și apă, unde eroziunea și sedimentarea coexistă. Rezervație a Biosferei, Delta Dunării a intrat în patrimoniul universal în anul 1991.

Abia în urmă cu 11.000 de ani Delta a început să se formeze într-un golf uriaș, prin depunerea de nisip și mâl aluvionar. Desprinsă de Marea Neagră, Delta își modifică constant înfățișarea din cauza inundațiilor, eroziunii, vântului și apei, extinzându-se anual cu 40 de metri.

Locuitorii Deltei sunt mai ales lipoveni veniți din Rusia, dar și minoritățile turce sau tătare, care trăiesc din pescuit și creșterea vitelor și care își văd periclitate interesele mai ales de către industrializarea regiunii și de poluarea apei. Ei locuiesc în case construite din lemn și lut, care se armonizează cu peisajul. Ușile și ramele ferestrelor sunt vopsite într-un albastru intens care se întrece în strălucire cu culoarea cerului de deasupra Deltei.

Delta Dunării reprezintă un paradis ornitologic. Unele dintre păsări sunt locatari fideli ai acestuia, altele vin aici pentru iernat. Alte zone protejate din Delta Dunării sunt: rezervațiile ornitologice Perisar-Zătoane și Periteasca-Leahova, rezervațiile forestiere Letea și Caraorman.

Ioan Sebastian BARA

20 martie - Francofonia în sărbătoare

De la un an la altul, în lumea întreagă, 20 martie a devenit o ocazie unică de celebrare a Francofoniei. Din Africa în Asia, Europa, America, lumea arabă și oceanul Indian, sînt tot mai mulți cei care sărbătoresc Ziua internațională a Francofoniei. Sărbătoare a fraternității, formidabilă ilustrare în cotidian a identității, a diversității și modernității, ziua de 20 martie este prilejul prin care francofonii, organizînd manifestări originale, mergînd unii spre alții, dau dovadă de imaginație și creativitate.

În momentul în care omenirea speră că, într-o zi, se va realiza visul său de pace și armonie, în momentul în care unii acționează în favoarea unei mondializări mai echitabile și mai democratice, în timp ce alții sînt tentați să se retragă în ei înșiși cu iluzia că își vor apăra astfel identitatea sau interesele, Francofonia este cea care ne reamintește că viitorul nu poate să se construiască decît prin solidaritate și participare, prin deschidere spre „Celălalt”, printr-un dialog al culturilor și civilizațiilor, apărute și reconciliate în diversitatea lor.

În săptămîna 17-24 martie, Săptămîna Francofoniei, publicul francofil din Deva (elevi, studenți și adulți) a participat la manifestările organizate cu acest prilej de Biblioteca Județeană „Ovid Densusianu” și Asociația culturală Franța-Deva (FRADEV).

Săptămîna a debutat cu vernisajul expoziției „Lumea imaginată de Jules Verne”. De ce Jules Verne? Pentru că în acest an se împlinesc o sută de ani de la dispariția scriitorului, ocazie cu care lumea întreagă îi aduce un omagiu binemeritat. Anul 2005 oferă astfel posibilitatea evocării actualității scriitorului și ne incită să-i recitim opera. Imaginile prezentate în expoziție invită vizitatorii într-o călătorie imaginară în lumea lui Jules Verne, cel care, așa cum spune scriitorul Michel Serres, „ne învață să călătorim pentru a construi casa noastră globală, *le monde*”.

Într-o ambianță deosebită s-a desfășurat, în ziua de 18 martie, colocviul „Jules Verne și călătoriile sale”, al cărui invitat de onoare a fost cunoscutul scriitor Ion Hobana, „adevărat exeget al marelui autor de anticipație”. Ion Hobana a vorbit publicului de vean despre romanele lui Jules Verne în care acțiunea se desfășoară în spațiul românesc. Este vorba despre „Castelul din Carpați”, „Încăpăținatul Keraban”, „Pilotul de pe Dunăre” și „Claudius Bombarnac”. Tot cu această ocazie scriitorul Ion Hobana și-a lansat cartea „Jules Verne-chipuri, obiceiuri și peisaje românești”, prilej de bucurie pentru publicul de vean de a sta de vorbă cu scriitorul și de a primi autografe. Deosebit de apreciate au fost și comunicările „Cetatea Colț între ficțiune și realitate”- prezentată de Cristina Rișcuța, istoric, „Ilustratori ai cărților lui Jules Verne”- prezentată de Diana Jula, profesoară și „Castelul din Carpați, iubire secretă”- prezentată de Nicu Gheorghiu, jurnalist.

Sub genericul „Pe urmele lui Jules Verne în Țara Hațegului” s-a organizat în 19 martie, o excursie la Rîu de Mori, locul unde se găsesc ruinele Cetății Colț, pentru a rememora acțiunea romanului „Castelul din Carpați” scris din anul 1892.

Spectacolul dedicat Zilei Francofoniei s-a desfășurat în Sala Melite, în ziua de 21 martie și a avut în program premiera elevilor ce au participat la „Concursul celor 10 cuvinte”, concurs literar internațional organizat de Delegația limbii franceze din Paris, de Ministerul Afacerilor Externe al Franței și Asociația AFAL din Paris. Cele 10 cuvinte alese din opera lui Jules Verne de către juriul oficial al concursului i-au inspirat pe participanți în scrierea unei „călătorii fantastice, a unei călătorii extraordinare”, dar și în realizarea unor tablouri deosebite ce au fost grupate într-o expoziție vernisată în holul Bibliotecii Județene. Numărul mare al concurenților, elevi ai Colegiului Național „Decebal” și ai Liceului „Sigismund Toduță”, din Deva, au adus Asociației FRADEV un binemeritat loc 13 în lume.

Evenimente. Aniversari. Comemorari

Un alt prilej de bucurie a fost întâlnirea cu doamna Josephine Uhlemann de la Universitatea din Dresda, Germania. Interesul ei pentru francofonie, pentru activitatea asociației FRADEV se datorează faptului că ea își pregătește teza de doctorat cu titlul „Francofonia în România”.

Programul artistic, în limba franceză, prezentat de elevii Liceului „Sigismund Toduță” precum și de cei ai Școlii „Andrei Mureșan” a cucerit publicul. Talentul cu care „artiștii” au interpretat cântece, poezii, scenete în limba franceză a fost răsplătit prin aplauze furtunoase dar și cu cadouri „dulci”.

Manifestările (dezbateri, atelier de lectură, audiții muzicale, videotecă) desfășurate în cadrul Bibliotecii Județene în această săptămână au evidențiat o dată în plus opera bogată a scriitorului francez, creator al romanului științific, au evocat cele 62 de „Călătorii extraordinare” ale acestuia și au permis o mai bună cunoaștere a spațiului francofon.

Solidaritatea, dezvoltarea durabilă, prezervarea unei diversități culturale, un umanism al diferenței reprezintă complementul necesar și indisociabil al luptei pentru o diversitate culturală și lingvistică, constituie un pilon esențial al dialogului culturilor și civilizațiilor.

Asociația FRADEV se prezintă

Asociația Franța- Deva (FRADEV) este o asociație de schimburi culturale cu Franța și țările francofone. Încă de la crearea sa, în decembrie 1992, asociația a avut ca obiectiv să trezească interesul publicului din Deva pentru cultura franceză și francofonă, să promoveze limba franceză în rândul tinerilor, să ofere oportunitatea creării unor legături de prietenie durabile, să dialogheze cu lumea francofonă, să promoveze valorile spiritualității românești în țările francofone.

Asociația FRADEV oferă membrilor și simpatizanților săi posibilitatea de a se întâlni în cursul a numeroase activități culturale într-un climat de călduroasă prietenie.

Activități anuale:

- ▶ Săptămîna Francofoniei
- ▶ Primăvara Francofoniei
- ▶ Conferințe pe teme literare și francofone

Schimburi culturale:

- ▶ Zilele franco-române la Deva și Hunedoara: spectacolul Companiei Les Lendemain d'hier din Pierrefeu du Var (France) 1997;
- ▶ Zilele culturale româno-franceze la Arras (France) 1994-1996, la Pierrfeu du Var, Aix en Provence (France) martie-aprilie, 1998;
- ▶ Vizita domnului ambasador Bernard Dorin, președintele asociației Amitiés francophones din Paris, la Deva. Excelența sa a susținut conferința *România și Francofonia*
- ▶ Vizita doamnei Claire Blosseville, asistenta domnului ambasador Bernard Dorin, la Deva cu scopul de a sprijini activitatea asociației FRADEV;
- ▶ Spectacolul formației Ensemble à plectre din Toulouse la Deva, Hunedoara și Simeria, în luna aprilie 2000;
- ▶ Vizita unui grup de 80 de studenți din Montpellier la Deva în luna martie 2001;
- ▶ Participarea la a XVI-a Bială a limbii franceze (București, 1995), la a XVII-a Bială a limbii franceze (Neuchâtel, Elveția, 1997) și la a XIX-a Bială a limbii franceze (Hull-Ottawa, Canada, 2001) - comunicări, prezentări de CD-ROM.

Evenimente. Aniversari. Comemorari

Alte activități:

- ▶ Club de practică a limbii franceze: aniversări, comemorări;
- ▶ „Que sais-je?” concurs de cultură francofonă pentru elevi;
- ▶ Bibliotecă franceză;
- ▶ Cerc de lectură pentru copii „Prietenii cărții franceze”;
- ▶ Balul francofoniei;
- ▶ Lansări de carte;
- ▶ Seri franco-române, proiecții comentate de diapozitive;
- ▶ Recital de vioară și pian, iulie 1998;
- ▶ Concert al „Studioului de muzică veche” și al sopranei Georgeta Stoleriu din București, decembrie, 1999;
 - ▶ Serată japoneză în colaborare cu Fundația Nipponica-București, invitați Kazuko și Paul Diaconu, decembrie, 1999;
 - ▶ Concursul literar internațional *Les dix mots de la Francophonie*;
 - ▶ Expoziții itinerante în colaborare cu Centrul cultural francez Timișoara: Turul Franței-centenar 2003, Scriitori călători - 2004, Biodiversitatea - 2005, Arthur Rimbaud - 2005;
 - ▶ Realizarea de CD-ROM: *In Memoriam - Dinu Lipatti și Y a-t-il une jeunesse francophone à Deva?*
 - ▶ Colaborări cu asociația Les Amitiés francophones din Paris, asociația Biennale de la langue française din Paris, Delegația Generală a limbii franceze din Paris, asociația AFAL din Paris, asociația L'Année francophone internationale din Canada, asociația Artois-Roumanie din Arras, asociația C.L.E.C. din Paris, asociația Charles Plisnier din Bruxelles și cu Centrul cultural francez din Timișoara.

Proiecte pentru viitor:

- ▶ Crearea unui Centru de documentare francofonă;
- ▶ Festival de muzică și poezie francofonă;
- ▶ Mediatecă francofonă;
- ▶ Revistă francofonă;
- ▶ Bancă de date francofonă;
- ▶ Trupă de teatru francofon;
- ▶ Ciber-Café;
- ▶ Editare de carte și de CD-ROM.

Pentru a obține alte informații în legătură cu activitatea noastră, nu ezitați să ne contactați:

Asociația Franța-Deva (FRADEV)

Str.1 Decembrie, nr. 28, Deva

Președinte: Gabriela Marcu

Secretar: Mioara Todosin

Gabriela MARCU

Sărbătoarea cărții și a bibliotecarului

Biblioteca Județeană „Ovid Densusianu”, respectându-și tradiția, a sărbătorit Saptamâna Națională a Bibliotecilor (18-23 aprilie) și „Ziua bibliotecarului” în ziua de 23 aprilie, încercând o abordare tematică și organizatorică înnoită, în speranța de a trezi și mai mult interesul cititorilor și al comunității din Deva pentru lectură.

Expozițiile de carte: „Biblioteconomia ca știință”, prezentată de Cristian Cristea, - Fondul special al bibliotecii”, prezentată de Luminița Vulcan și Sebastian Bara, prezentarea fondului de referință al Bibliotecii Județene „Ovid Densusianu”: „Enciclopedia Bordas” - Memoires du XX-ème siècle”, prezentată de Rodica Lazăr, prezentarea pe suport magnetic a „Enciclopediei Britanica”, de către Gabriela Marcu, prezentarea pe CD-Rom a „Patrimoniului mondial UNESCO”, de către Sebastian Bara au oferit publicului posibilitatea de a cunoaște mai bine fondul documentar al bibliotecii.

Ziua de 21 aprilie, „Ziua porților deschise la Biblioteca Județeană Ovid Densusianu Hunedoara - Deva” a fost dedicată tuturor celor veniți să descopere unele dintre secretele profesiei de bibliotecar. În aceeași zi a avut loc la Sala de lectură întâlnirea cu cititorii bibliotecii în vederea constituirii Clubului „Prietenii bibliotecii”. Sărbătoarea cărții și a bibliotecarului a culminat cu întâlnirea bibliotecarilor din județ cu scriitorii hunedoreni și reprezentanții editurilor hunedorene.

Aproape toți participanții au intrat într-un fructuos schimb de idei pe teme literare și culturale, pentru a găsi soluții în rezolvarea problemelor care împiedică buna desfășurare a activităților culturale în cadrul comunității noastre.

Invitații noștri ne-au împărtășit gândurile și simțămintele îmbrăcate în alesul veșmânt al poeziei și prozei, bucurându-ne cu lectura unor fragmente din cele mai noi creații.

Elogiul adus de domnul Ion Urdă, consilier județean, „colecționarilor de suflete” - așa cum atât de frumos a numit scriitorul bibliotecarii, - a constituit aprecierea de care încă se bucură cei care își dedică, cu pasiune, o parte din viață, lumii cărților.

COLECȚIONARUL DE SUFLETE

Văzând că omul s-a apucat
să-și încrusteze în piatră,
sub diferite forme, sufletul,
Creatorul,
după ce a cugetat mult,
a mai zidit o grădină.
A așezat în ea un arhanghel
și i-a zis: - Stăpânește tu grădina aceasta!
Adună în ea toate sufletele
încrustate în piatră de oameni,
așează-le unele lângă altele,
caută bine în ele, îngrijește-le
și vezi să rodească.
Dar, ai grijă, sufletele oamenilor
trebuie să se întoarcă la ei!

Ia-le, deci, semințele,
Seamănă-le în cele patru zări
și veghează:
ele prind rădăcini
doar pe ogorul altor suflete!
Și a ostenit arhanghelul, zi și noapte,
să îndeplinească porunca.
Dar oamenii aveau ogoarele sufletelor
năpădite de neghină și bălării
iar arhanghelul devenea,
în fiecare zi, tot mai trist.
Până într-o zi când,
la urechea arhanghelului,
ca un clinchet de clopoțel,
a ajuns rugăciunea unui copil:
„Înger- îngerășul meu...”

....
Și peste lume s-a deschis iarăși curcubeul ...

Evenimente. Aniversări. Comemorări

Ni se întâmplă uneori, când, cu sufletul rătăcind prin neasemuitele lumi deschise de paginile vreunei cărți, gândul neastâmpărat să devină brusc pragmatic și să se întrebe cui datorează această neasemuită delectare, și, vrând-nevrând, să-ți întorci cugetul către cel care, în nopți târzii, a trudit pe ogorul creației și a dat la lumină strălucitoarea perlă pe care tu, cititorul, ți-o vei adăuga, triumfător, la diadema, mai săracă sau mai bogată, a spiritului.

Rareori remarcăm, însă, risipa de suflet pe care o face creatorul unei cărți, fie ea proză sau versuri, sau chiar aridele cărți tehnice, atunci când pune pe hârtie fiecare frază sau capitol. Nu întâmplător marii creatori se recunosc după simple fragmente, tocmai pentru că, pe orice text, risipa de suflet își pune amprenta ca un cod genetic irepetabil.

Iată de ce operele de artă sau cărțile unui scriitor pot fi considerate drept sufletul acestuia multiplicat și întrupat altfel în fiecare dintre ele, adevărate borne sau monumente pentru eternitate.

Luați de talazul vremurilor, nu e de mirare că uităm să ne gândim că există niște oameni care și-au dedicat o viață unei îndeletniciri deloc simple în tumultul vieții tot mai agitate pe care o trăim, o specie rară de oameni care și-au făcut un crez din a colecționa suflete. Căci, dintre atâtea comparații pe care le-am căutat, pentru breasla bibliotecarilor sintagma "colecționari de suflete", deși poate puțin săracă în spirit, am găsit-o cea mai potrivită.

Puțini dintre noi s-au gândit poate, vreodată, la munca acestor oameni, adevărate receptoare ale spiritualității umane, la rolul relativ ingrat de filtru în calea șuvoiului ce trebuie curățit pentru a putea fi spiritualitate, precum și la străduința lor de a iradia această spiritualitate în cugetele tuturor.

Bibliotecarul este asemenea aceluia arhanghel care are în administrare Grădinile Edenului. El ia, ca pe un răsad, plămuirea Creatorului, o așează cu mare osârdie în pământul roditor al cugetului, îl udă și sapă cu grija părintelui, având grijă să crească și să-și împrăștie sămânța în marea grădină a lumii, veghind cu ochiul ager ca neghina să nu strice ogorul minții și rodul curat să ajungă, hrană de spirit, la toată suflarea.

Cu devotamentul specific pasionaților, „colecționarii de suflete” caută, găsesc, preiau, sortează și cataloghează valorile spiritului uman, dar, departe de orice idee de egoism care să pună sub oboroc valorile, ei caută mereu și găsesc noi metode de scoatere la lumină, de promovare a acestora.

Percepți de marea masă drept niște însingurați rătăciți printre rafturi prăfuite de vreme, colecționarii noștri sunt, în fapt, niște fini psihologi, în măsură să cântărească, dintr-un banal schimb de replici, profilul spiritual al cititorului și să-l îndrume exact spre genul dorit.

Și să nu uităm că, alături de dascăli, bibliotecarii cu har au mari merite în formarea profilurilor de viață al copiilor noștri, pentru că setea de carte nu se dobândește numai prin lecturile suplimentare obligatorii, ci și printr-o atentă îndrumare și atragere către carte a sufletelelor de-o șchioapă care abia au deprins tainele alfabetului.

În marele Ocean al spiritualității universale, colecționarii noștri sunt acele aparent neînsemnate călăuze, dar, în goana noastră după cele zilnice, cine are vreme să observe cum, cu rădăcinile adânc înfipite în ogorul fecund al creativității umane, ce monumente de cultură și spiritualitate devin unii dintre ei.

Trăim azi o zi care ar trebui percepută ca o mare sărbătoare a spiritului, pentru că, în contextul afluxului creației, trebuie să fi tu însuși creator pentru a putea fi un astfel de colecționar. Și bibliotecarii sunt, prin munca lor, adevărați ziditori ai culturii universale.

La mulți ani și Dumnezeu să vă încununeze strădaniile cu suprema distincție a satisfacției și împlinirii!

Ion URDĂ

Cu Ion Hobana, despre Jules Verne și România

În perioada 17 - 24 martie 2005 Biblioteca Județeană „Ovid Densusianu” Deva și Asociația Culturală Franța - Deva (FRADEV) a organizat săptămâna francofoniei. Cu această ocazie s-a desfășurat la Sala Melite colocviul „Călătoriile lui Jules Verne”, invitatul de onoare fiind Ion Hobana, un adevărat exeget al scriitorului francez.

În aceeași zi, la Hunedoara, la librăria „Diverta”, Ion Hobana a lansat cartea „Jules Verne chipuri, obiceiuri și peisaje românești”.

Sâmbătă, 19 martie, a fost invitat la excursia „Pe urmele lui Jules Verne în Țara Hațegului”, la Cetatea de Colț.

Ion Hobana s-a născut la 25 ianuarie 1931 în Sînnicolaul Mare, județul Timiș. Este licențiat în Litere cu prima lucrare de diplomă din România consacrată science-fiction-ului, fiind scriitor și editor. A fost o perioadă secretar al Uniunii Scriitorilor din România.

Este în același timp și președintele Asociației pentru Studiul Fenomenelor Aerospațiale Neidentificate, ASNAF-România.

A debutat în 1955 cu povestirea „Glasul mării”. A publicat cinci volume de versuri și un roman, înainte de a se consacra, cu precădere, literaturii SF.

Este președintele secției române a World SF, membru al H. G. Wells Society și al Associazione Internazionale per gli Studi sulle Utopie. Pentru întreaga sa activitate a primit Marele Premiu al Ministerului Culturii și Artei din Polonia, Premiul special „Aripile fanteziei” și Premiul World SF. În martie 2004, a fost decorat de Președintele României cu Ordinul „Meritul Cultural”, în grad de Ofițer.

Dintre cele mai importante scrieri ale sale amintim: „Douăzeci de mii de pagini în căutarea lui Jules Verne” distinsă cu Premiul Uniunii Scriitorilor (1979) și Premiul „Europa Special” (Stressa, 1980), „Caleidoscop”, „Un englez neliniștit. H.G. Wells și universul SF”, „OZN. Observatori credibili, relatări incredibile”, „Triumful visătorilor” - în cooperare, „Un fel de spațiu”. Lucrările sale au fost publicate în circa 20 de țări.

În 2004 i-a apărut o nouă lucrare consacrată lui Jules Verne, cu titlul „Jules Verne - chipuri, obiceiuri și peisaje românești”. Lansarea a constituit prilejul realizării unui interviu cu autorul de către Christine Leșcu, de la Radio România Internațional. În interviu, autorul mărturisește că

Evenimente. Aniversări. Comemorări

Jules Verne n-a fost niciodată în România dar în afara „Castelului din Carpați” unde acțiunea se petrece integral în spațiul românesc, mai există alte trei romane în care România apare parțial sau în care eroul este un român.

În Țara Hațegului se află modelul real al castelului : Cetatea Colț de lângă comuna Râu de Mori. Despre acest loc Jules Verne a citit în jurnalul de călătorie al marelui geograf francez Elysée Reclus, care și-a publicat însemnările în revista „Le Tour du Monde”. S-a inspirat și din cartea unui nobil francez numită „Transilvania și locuitorii săi”.

Romanul prezintă drama relației dintre cei doi nobili români, unul din Transilvania, altul din Oltenia și cântăreața Stylla, care moare pe scenă.

A fost publicat în 1892, iar în 1897 (anul în care apărea „Dracula” lui Bram Stoker) a fost publicat în românește.

Celălalt roman se numește „Încăpățânatul Keraban”. Keraban trece prin Dobrogea, în drumul său în jurul Mării Negre, iar aici este atacat de mistreți și țânțari, două flageluri dobrogene. În carte nu apar personaje românești, dar este descris peisajul și sunt citate o serie de orașe din Dobrogea: Tulcea, Cernavodă.

Al doilea roman se numea în versiunea originală a lui Jules Verne „Frumoasa Dunăre Galbenă”, dar ulterior cartea a fost refăcută și adăugită de fiul său, apărând sub numele de „Pilotul de pe Dunăre”. O bună parte a drumului parcurs de pilot de la izvorul Dunării până la vărsare trece prin zona românească a fluviului: de la Porțile de Fier până la gurile Dunării, unde se încheie acțiunea.

Al treilea roman este „Claudius Bombarnac”, intitulat așa după numele reporterului care face o călătorie cu Transasiaticul din Rusia în China. El descoperă în acest tren, care este unul imaginar, un tânăr român, ascuns într-o ladă, care călătorește spre Pekin unde-l aștepta logodnica sa cu care urma să se căsătorească. Acest tânăr este adevăratul erou al romanului, iar Claudius Bombarnac reprezintă vocea autorului.

Plecând de la aceste scrieri, s-ar putea înțelege că Jules Verne a vizitat România?

„Este foarte greu de afirmat acest lucru, spune Ion Hobana, dar putem afirma că România și mai ales Transilvania se afla în atenția multor scriitori francezi din acea epocă. Mișcarea de simpatie s-a materializat în zecile de cărți care s-au publicat în sec. al XIX-lea despre România. Originea o găsim în mișcarea de la 1848 care susținea ideea de autodeterminare a popoarelor.

Evenimente. Aniversări. Comemorări

Jules Verne a susținut aceste idei, pentru că el a ajuns la Paris în momentele când abia se încheiase revoluția”.

„Niciodată nu ne vom plictisi de Jules Verne, mărturisește maestrul, pentru că abia la o relectură cititorul adult înțelege ce se ascunde în spatele unor întâmplări extraordinare. Probabil este vorba de drama personală a lui Jules Verne”.

Spiritul antagonic al secolului XIX

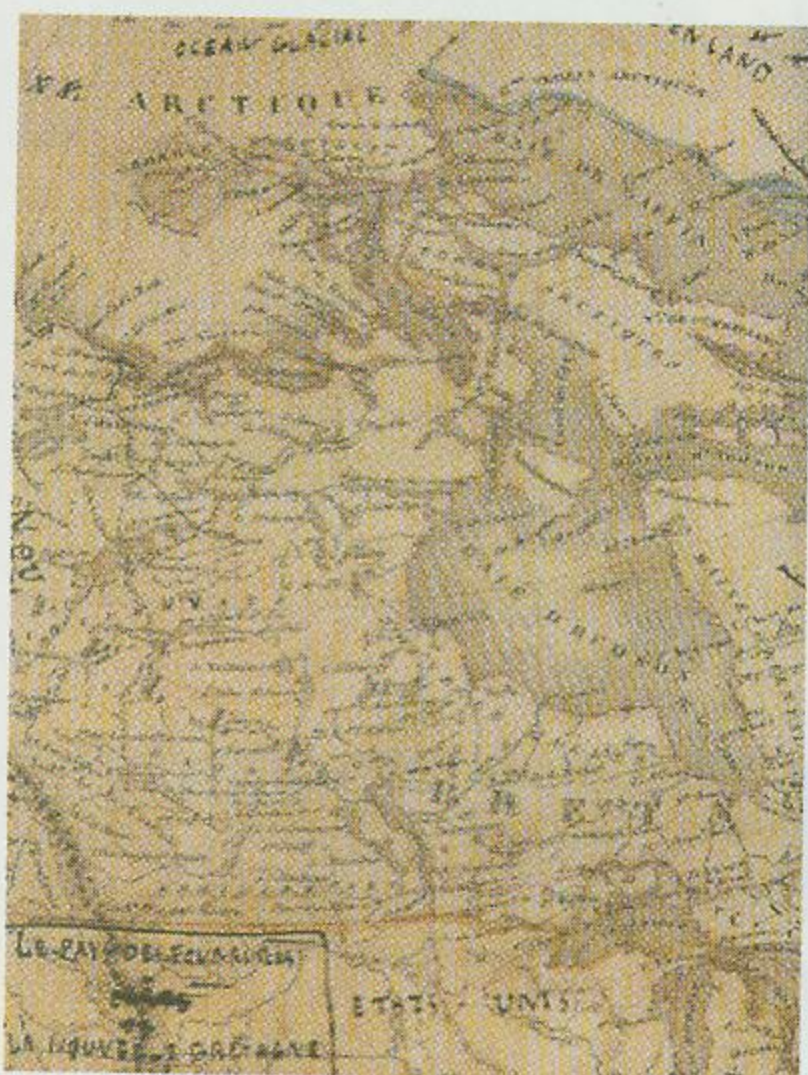
Jules Verne este contemporanul nostru atât prin mesajul generos, optimist, peren al creației sale cât și prin dimensiunile vizionare de anticipație științifică și tehnologică ale romanelor, dimensiuni devenite prin ani realități cotidiene pentru noi toți. Stau măturie numeroasele reeditări și ecranizări ale romanelor sale, site-urile, colocviile și simpozioanele dedicate scriitorului francez.

Fiecare roman, fiecare aventură a lui Verne conține trei călătorii: călătoria prin spațiul geografic, prin spațiul cunoașterii și prin spațiul inițiativ.

Bineînțeles, ponderea celor trei variază de la un roman la altul. În unele romane, o componentă poate fi preponderentă dar, în general, cele trei călătorii există în același roman.

Verne a călătorit puțin: își conducea eroii cu ajutorul Atlasului și al gândurilor. Acest lucru îi va conferi o anumită putere. Acest lucru poate fi o profeție. El prevestește lumea noastră contemporană, în care călătorim mai mult în spațiul virtual al hărților, atlaselor, dar și al ecranelor computerelor și televiziunii.

Ca și Verne, noi visăm la călătorii, dar nu vedem decât imagini.

De ce în balon ?

Balonul e un balcon din care poți admira peisajul și îl poți cartografia. Din balon poți face o evaluare, o hartă clară de la distanță. Pentru a clarifica misterul locurilor explorate, Pământul devine un spațiu al cunoașterii. Călătorul trebuie să fie echipat corespunzător, trebuie să observe și să descrie ceea ce vede sau să fie însoțit de experți: un inginer, un savant, un geolog, etc.

În „Cinci săptămâni în balon” contactele cu solul și locuitorii ținuturilor survolate sunt însoțite în general de mari primejdii.

Ferguson și prietenii săi nu găsesc călătoria agreabilă decât atunci când balonul alunecă deasupra teritoriilor, ca o lupă deasupra hărții. Scopul călătoriei științifice e atins fără dificultăți. În apropierea lacului Victoria sunt vizibile din balon izvoarele Nilului.

Exploratorii coboară cu balonul să descopere pe o stâncă inițialele unui predecesor. Faptul că acesta trecuse prin același loc dovedește că e vorba de adevărata curbă a Nilului. Semnătura e dovada trecerii prin acel loc a unui predecesor. Din acest roman Verne își face o regulă în a-și trimite eroii în călătorii pe urmele unor predecesori, în general iluștri, ce lasă urme ce sunt descoperite treptat.

A doua călătorie în spațiu și timp

EUROPA

Călătoria începe cu descoperirea unui mesaj cifrat ce trebuie decodificat. Călătoria se desfășoară în general în timpul descifrării mesajului.

Într-o bibliotecă un savant geolog găsește un manuscris ascuns într-o carte, scris în caractere unice care, descifrate, transmit un mesaj ciudat, conform căruia un savant pe nume Arne Sakmussen ar fi ajuns în centrul Pământului. Savantul se decide să pornească, alături de nepotul său, pe urmele acestuia. Și pornesc spre Islanda, în căutarea

unui vulcan numit Yokul. Mesajul descrie dehidrarea acestuia, vizibilă în umbra soarelui, la un moment dat. Și ajung în interiorul acestuia, în întuneric, prin coridoare întortocheate, vag luminate de torțe și coboară de-a lungul unor straturi geologice descrise de Jules Verne. Trec prin numeroase peripeții extraordinare. Întâlnesc o mare interioară pe care o traversează cu ajutorul unei plute. De cealaltă parte a mării găsesc o preerie cu o vegetație din Erele primare, populată de monștri periculoși, demult dispăruți: mamuți,

dinozauri, reptile. În spatele acestor monștri ei întrevăd un om: omul primitiv, Adam, o specie antropoidă, pe care o descoperă terorizați.

În momentul în care descoperă acest secret din centrul Pământului, ei sunt aspirați de o erupție vulcanică și ies prin vulcanul Stromboli aflat în plină erupție în apropiere de Sicilia. Astfel se încheie această călătorie extraordinară în care am descoperit, în același timp, centrul pământului și originile istoriei.

A treia călătorie

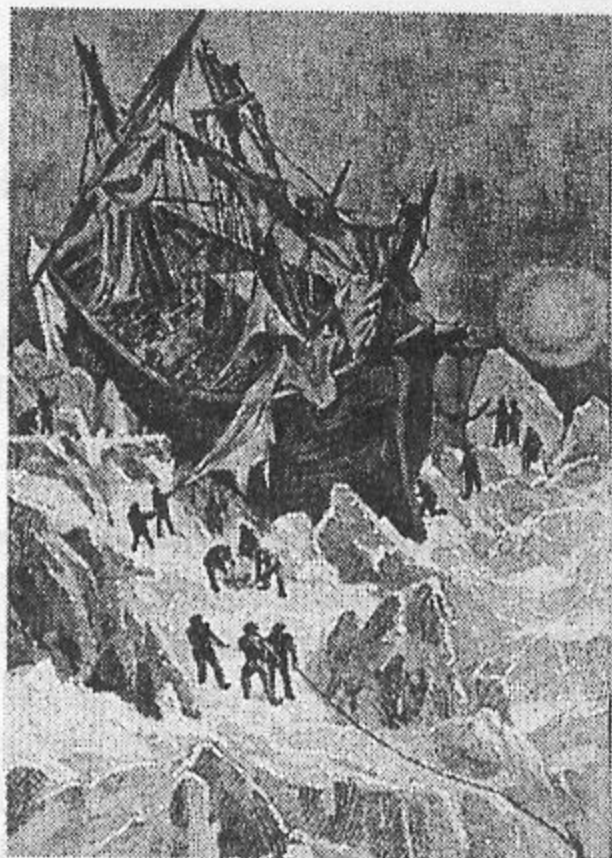
Călătoria și cercul de la Pământ la Lună

Cu ajutorul hărții lunare, observatorii puteau recunoaște peisajul selenar încadrat în lunetele lor. Aceste dealuri sunt doar nisip arid cum au pretins primii astronomi?

Ce fac foștii soldați când nu e război? Se plictisesc și își deapănă amintirile la „Sun Club”.

Într-o zi unul din ei are o idee. Să construiască un turn gigantic și să tragă spre lună. Entuziasm, finanțare, realizare a proiectului. Turnul se construiește nu departe de Tampa, Florida, într-un loc ales pe baza unor calcule elaborate. Când este gata să tragă spre lună, sosește un mesaj telegrafic de la Paris, de la Michel Ardan, jurnalist. Acesta le propune să transforme obuzul într-un vehicul cilindro-conic cu echipaj uman. Astfel a fost descris primul voiaj în spațiu. Exploratorii nu vor ajunge pe Lună ci vor face o buclă care îi va readuce pe Pământ. Toate călătoriile lui Verne formează bucle. Ele se adună într-un ciclu care face înconjurul Pământului, ca o enciclopedie cuprinzând toate oceanele și toate continentele.

A patra călătorie Cercul și Pământul

Lată Polul Nord. El se află în centrul cercurilor diferitelor latitudini și intersectează toate longitudinile planetei, adică fusele orare. Căpitanul Hatteras e un marinar englez care caută Polul Nord. El îi aduce pe marinarii săi către acest punct care-l atrage ca un pol magnetic. Călătoria căpitanului Hatteras e un voiaj către un punct sublim. Avansând către Pol, nava are de traversat un imens maelstrom, adică un curent de apă spiralat, apoi traversează un ciclon, adică o spirală de curenți de aer, apoi o mare interioară tot circulară, în centrul ei găsindu-se o insulă în interiorul căreia se află un vulcan, în centrul căruia se plasează Polul Nord.

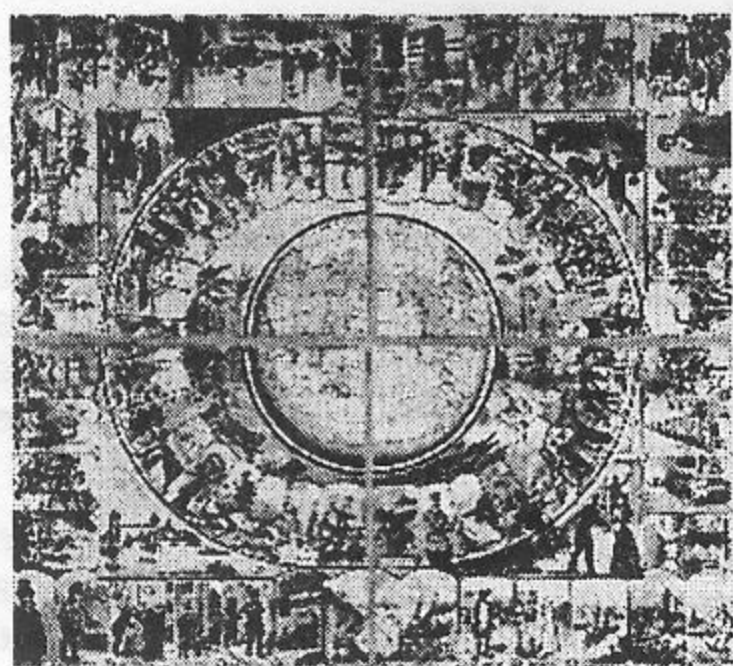
A cincea călătorie

Călătoria secundară - copiii căpitanului Grant

Pe 26 iulie 1864, un magnific iaht naviga pe valurile canalului Nordului. Acest iaht se numea „Duncan” și aparținea lordului Glenarvan.

Deodată, matelotul de cart semnalează un pește imens în siajul iahtului. Marinarii lordului Glenarvan pescuiesc un rechin. Conform obiceiului, acesta este tăiat de marinari pentru a se vedea ce are în stomac. Spre surpriza generală, el conține o sticlă cu trei documente misterioase. Puse laolaltă, acestea formează un mesaj complet care indică doar latitudinea locului în care sticla fuse aruncată în apă. Căpitanul decide să urmeze cercul indicat, adică paralela 37. Astfel, ei fac înconjurul lumii în latitudinea australă. Dar în căutarea cui? Și cine face această călătorie? O familie pleacă în căutarea tatălui. E vorba de călătoria fiului în căutarea tatălui dispărut. Cuvântul „pedagogie” înseamnă „călătoria copiilor”. Intenția de a instrui, educa și distra a lui Verne este marcată, fiind vorba de un fiu ce pleacă în căutarea tatălui său, însoțit de un profesor, Paganel, care-i explică istoria naturală și geografia pe măsură ce călătoresc. Tatăl este regăsit cu ajutorul profesorului. Acesta este modul pedagogiei. Paganel este un geograf de renume mondial dar și un mare distrat. El se află la bordul navei din greșeală, când își dă seama, este prea târziu pentru a face cale îtoarsă. Lordul Glenarvan îi propune să îl debarce pe prima insulă, Madeira. Dar el găsește că insula este un loc prea cunoscut, neinteresant pentru un geograf. Atunci i se propun insulele Canare, dar aici toate curiozitățile fuseseră descrise de marele Humboldt. Escala următoare din insulele Capului Verde va fi refuzată din aceleași motive. „Cel ce descoperă ținuturi noi este un adevărat inventator ce se confruntă cu

emoții, surprize. Dar acum totul s-a terminat, totul a fost descoperit, inventat...continente, lumi noi. Noi, cei nou veniți în lumea geografiei nu mai avem nimic de făcut". Valurile succesive de exploratori n-au adus doar descrieri ale peisajelor noi dar și numeroase colecții de plante și animale din locuri vizitate. Mai multe secole naturaliștii au vizitat lumea întreagă pentru a aduna plante și animale. Aceste plante sunt adunate în grădinile botanice din capitale. Grădina botanică a Muzeului de istorie naturală cuprinde majoritatea plantelor de pe Pământ. Într-un fel, grădina reproduce, la scară mică, totalitatea lumii. Dar evocă și o altă grădină, numită în persană „paradisul”, în care Adam, primul om, a dat nume animalelor. Acest rol, de a da nume, îi revine acum naturalistului, biologului care trebuie să clasifice întreaga lume vie.

A șasea călătorie

Călătoria prin liste - 20.000 leghe sub mări

Deseori, Verne face lista lucrurilor pe care călătorii nu le întâlnesc. De multe ori, ei sunt exploratori neexperimentați. De exemplu, Phileas Fogg care aleargă și nu vede nimic, sau Keraban care face înconjurul Mării Negre fără a privi în jur.

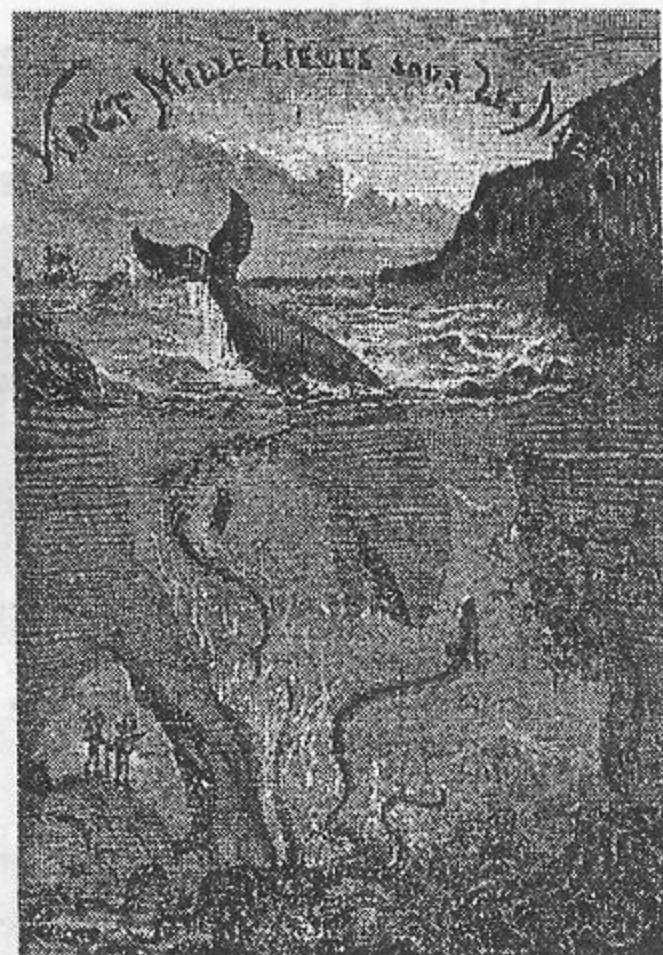
Spațiul comunicării - Ocolul Pământului în 80 de zile, de la Londra la Suez

„Ocolul Pământului în 80 de zile” e o călătorie extraordinară, în sensul că nu e în primul rând o călătorie de explorare. Obiectivul călătoriei constă în depășirea obstacolelor ivite pe parcurs. Astfel, spațiul lumii devine spațiul de comunicare.

Călătoriile pe care le facem cu Jules Verne ne-au permis să traversăm toate mările, continentele, oceanele. În același mod, ele ne permit să trecem prin toate științele.

În 1877, Hetzel scria: „Noile scrieri ale domnului Verne se vor adăuga acestor ediții, pe care le vom ține la zi. Astfel, romanele apărute și cele ce vor apărea vor forma, în ansamblul lor, planul pe care și-l propunea autorul atunci când și-a denumit operele cu subtitlul *Călătorii în lumi cunoscute și necunoscute*. Scopul său este de a reuni toate cunoștințele geografice, geologice, astronomice, obținute de știința modernă și de a rescrie, cu talentul său unic, istoria universului”.

Magazinul de Educație ne va permite să trecem prin matematică, algebră, geografie, istorie, biologie, toate științele din enciclopedii.

Evenimente. Aniversări. Comemorări

Ideea că ar exista anticipație tehnologică în operele lui Jules Verne este falsă din păcate. Submarinul există în momentul în care el scrie despre Nautilus. Cât despre călătoria spre centrul Pământului există un roman din secolul XVIII cu acest subiect. Așadar, nu există anticipație tehnologică la Jules Verne, dar găsim altceva: această descoperire a planetei în totalitate și a spațiului ca spațiu de comunicare. Există la Jules Verne anticipația acestei lumi în care trăim azi.

De la autorii care vorbesc despre știință învățăm uneori cu adevărat despre anumite științe. Astfel, la Verne învățăm despre geografie, geologie, astronomie. Dar mai există o știință secretă, despre care el nu vorbește, dar care îi dă impulsul de a scrie. De exemplu, în „Chancellor” lucrare puțin cunoscută, dar incitantă, nu vorbește despre știință, deși această știință secretă este prezentă, impulsându-l pe autor și suflând în pânzele navei Chancellor.

„Chancellor” e numele unui velier. În povestirea cu același nume, Verne descrie aventurile cele mai grele prin care pot trece o navă și echipajul său. Chancellor e un velier deosebit. E o navă cu vele, dar tehnica sa e a unei nave cu aburi. Pornește pe marea agitată și un val o duce în larg. Călătoriile extraordinare fac înconjurul lumii. Așadar am trecut prin toate imaginile atlasului de geografie. Călătoriile fac și înconjurul științei, și am trecut prin toate științele din enciclopedie. Prin cea de-a treia hartă călătoriile formează și un straniu catalog al miturilor.

Astfel, „Castelul din Carpați” redă povestea lui Orfeu. „Copiii căpitanului Grant” reproduce drumul lui Telemah în căutarea tatălui său, Ulise.

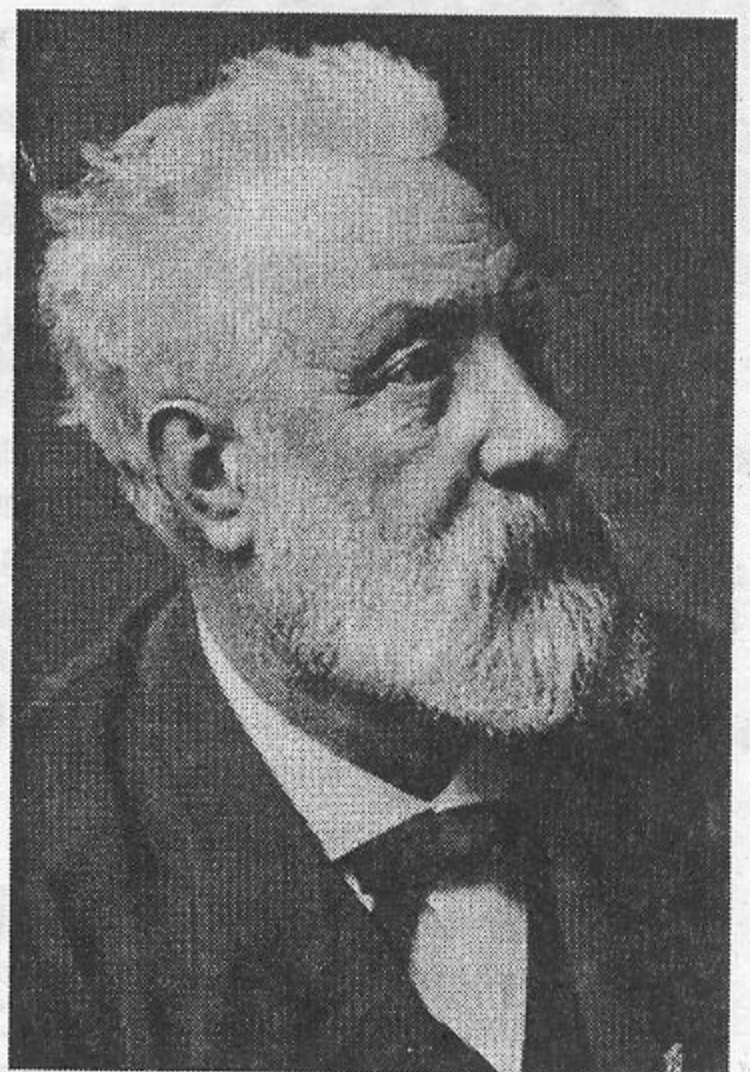
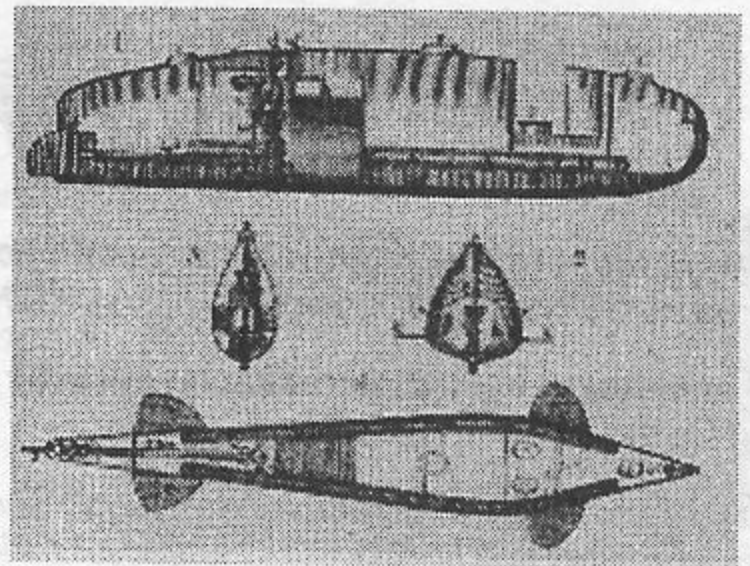
Michel Strogoff redă în același timp povestea lui Oedip și a lui Toby. Povestea celor trei ruși și trei englezi reia drumul prin deșert.

Jules Verne, în secolul XIX, când lumea geografică era descoperită și cunoașterea se transforma, a fost marele nostru Învățător. Astăzi ne lipsește un nou Învățător pentru noile frontiere ale lumii noastre.

De ce a fost Jules Verne Marele Învățător? Nu pentru că ne-a învățat diverse discipline, sau pentru că ne-a descris anumite peisaje, ci pentru că ne-a dăruit lumea globală în care se află peisajele și munții. El ne-a dăruit lumea. De fiecare dată alăturăm lumii dăruite de el detaliile peisajelor pe care le vedem. Ne lipsește un Învățător care să ne arate Marea Lume pe care o construim, ca să ne-o descrie și să ne-o dăruiască.

Cel care ne dăruiește această lume ne aduce pe lume. A aduce pe lume înseamnă a da viață așa cum ne-a dat viață mama. Marele Învățător Jules Verne, dându-ne lumea, ne-a dat un pic și viață, acest lucru lipsindu-ne azi.

Cum ne-a dăruit Jules Verne lumea în totalitatea sa? În două moduri: pentru că era optimist și pentru că era entuziast.

Săptămâna Andersen

În săptămâna 25-29 aprilie, a.c. Secția pentru Copii a Bibliotecii Județene „Ovid Densusianu” l-a aniversat pe **Hans Christian Andersen** (1805-1875), cu prilejul împlinirii a 200 de ani de la nașterea scriitorului danez.

De-a lungul întregii perioade au avut loc manifestări culturale la care au participat peste 300 de copii din diferite școli ale municipiului Deva.

Sub titulatura „Săptămâna Andersen” Secția pentru Copii a organizat, la Sala Melite din Deva, următoarele manifestări culturale :

- **luni 25 aprilie** - a avut loc vernisajul expoziției „Viața și opera scriitorului Hans Christian Andersen”
- **marți 26 aprilie** - s-a desfășurat concursul „Cunoașteți personajele lui Andersen?” la care au participat trei echipaje alcătuite din: Lehaci Jessica, Birică Mădălina, Ciulpan Elena, elevi în clasa a IV-a B; Tirincă Adina, Haidu Raluca, Timiș Delia, elevi în clasa a IV-a A; Marinescu Alexandra Alina, Petrușan Radu Otniel, Duțulescu Andrei, elevi în clasa a III-a Muzică. Echipajele au provenit de la Liceul Sportiv „Cetate” și Liceul de Muzică și Arte Plastice „Sigismund Toduță”. De asemenea, au fost premiați participanții la concursul de desene „Personajul meu preferat”, iar câștigătorii au fost:
 - premiul I Marinescu Alexandra Alina
 - premiul II Dănilă Denisa
 - premiul III Jugrăstan Daniela
 - mențiune Petruș Daniela
 - mențiune Bureană Andreea
 - S-a mai acordat o mențiune specială preșcolarului Marinescu Andrei în vârstă de 6 ani pentru statuetele „Mica Sirenă”.

A mai fost prezentată copiilor o expoziție de carte cu operele scriitorului Hans Christian Andersen.

- **miercuri 27 aprilie** - la Biblioteca Județeană a avut loc colocviul „Minunata lume a basmelor lui Andersen” la care au prezentat comunicări următoarele învățătoare: d-na Pleșea Mariana, Liceul de Muzică și Arte Plastice - „H.Ch. Andersen - feerie și candoare”; d-na Mureșan Mariana, Școala generală Călan - „Basmelor copilăriei”; d-na educatoare David Cristina - „Poveștile și universul copiilor în grădiniță” și d-ra profesor Mihaela Lazăr, bibliotecar la Biblioteca Județeană „O. Densusianu” Hunedoara-Deva - „Universul basmelor lui Andersen”.
- **joi 28 aprilie și vineri 29 aprilie** - la sediul Bibliotecii Județene s-au organizat vizionări de casete video și CD-uri cu poveștile „Crăiasa Zăpezii”, „Răzbunarea Crăieșei Zăpezii”, „Degețica” și „Mica sirenă”.

Pentru a crea lumea mirifică a basmelor copiii au fost însoțiți pe tot parcursul manifestărilor de personajele lui Andersen: Crăiasa Zăpezii și Maia Crăiasa Florilor care au avut rolul de gazde.

De asemenea, copiii au fost recompensați cu premii constând în: cărți, obiecte de papetărie și dulciuri datorită bunăvoinței organizatorilor: Biblioteca Județeană, Eurovenus, magazinul Libra și Editura Crișan.

Scopul acestor manifestări a fost acela de a reaminti nu doar minunata lume a basmelor lui Andersen, ci și viața acestui scriitor cu suflet de copil care mărturisea în „Povestea vieții mele”: „Viața mea e o poveste frumoasă...dacă, biet copil sărman și singur, aș fi întâlnit în cale o zână atotputernică ce mi-ar fi spus: „Alegeți drumul...ce vrei să ajungi? Te voi sfătui și te voi călăuzi!”, soarta mea n-ar fi putut să fie mai fericită și nici mai cu înțelepciune rânduită. Povestea vieții va arăta ceea ce mi-a arătat și mie : că există o soartă pentru fiecare”.

Ramona RADIC,
Loredana POPA

UNIVERSUL BASMELOR LUI ANDERSEN

Hans Christian Andersen, fiul cizmarului din vechiul orașel Odense, n-a fost decât un „povestitor pentru copii”, dar poveștile lui erau savurate și de oamenii mari. „Așadar, notează el, poveștile plăcură tuturor și chiar pe oamenii mari îi captivară; ceea ce după părerea mea, trebuie să constituie ținta povestitorului de azi. Găsim drumul care duce la toate inimile”.

Andersen surprinde nevoia omului de a evada din realitatea grea, apăsătoare, într-o lume imaginară, creată conform unor înalte aspirații sociale și în care-și poate proiecta idealurile sale etice¹.

Despre H.Ch. Andersen se știe foarte multe lucruri. Chiar el a lăsat un voluminos material informativ în cartea intitulată „**Povestea vieții mele**”², ce cuprinde viața lui din copilărie până cu 2 ani înainte de moarte. S-a născut la 2 aprilie 1805, în Odense, un orașel de vreo 6-7 mii de locuitori, cu străzi înguste, biserici vechi și case rămase așa din veacul de mijloc. Părinții erau niște oameni blajini și veseli, care se mulțumeau cu ceea ce aveau și nu se lăseau cuprinși de amărăciunea vieții. Andersen a păstrat părinților săi o amintire duiosă și plină de recunoștință. Își aduce aminte de căsuța copilăriei lui, așa cum își amintește Creangă de casa din Humulești în care a copilărit. Andersen a moștenit plăcerea pentru lectură și literatură de la tatăl său, ce-i citea din comediiile lui Holberg și din „**O mie și una de nopți**”³.

Andersen avea o fire adânc poetică, era foarte sensibil la laude și la ponegriri, avea multă imaginație. De mic improviza cântece, stihuri, piese pe care le juca singur sau cu câțiva prieteni. Avea glas frumos, dar visul său de a ajunge cântăreț, sau mai degrabă actor, eșuează.

Andersen urmează câțiva timp o școală particulară, cum erau cele mai multe școli pe vremea aceea. Învață să citească bine și să scrie cam prost, cu greșeli de ortografie și chiar de gramatică. Obține o bursă pentru a-și continua studiile gimnaziale și își dă bacalaureatul la Copenhaga⁴.

Nu izbutește să-și asigure decât cu greu și târziu un loc onorabil în literatura țării lui. Criticii îl primesc cu răceală și multă vreme îl consideră drept un autor de mâna a treia. Străinătatea îl prețuiește mai bine, fiind apreciat mai ales în Germania. Romanul „**Improvizatorul**” este opera care l-a impus, mai ales în afara granițelor țării lui.

La 34 de ani, Andersen debutează în domeniul povestirii și al basmului: „**adevărată primăvară a vieții mele**”⁵. Poveștile lui nu sunt basme propriu-zise, sunt povestiri, schițe, nuvele fantastice, cu elemente luate din experiența vieții autorului. Sunt numite „aventuri și istorii” în înțelesul de întâmplări neobișnuite și interesante, sunt povestiri fantastice, cu elemente realiste. Între poveștile lui Andersen și basmele populare este însă o deosebire adâncă. Poveștile lui Andersen sunt, cu puține excepții, creație originală, și nu prelucrări de basme populare sau țesături pe motive de folclor⁶.

Una din notele acestei originalități este reflectarea în operă a elementelor vieții personale a autorului. Opera lui s-a născut din amintirea unei copilării triste și a sărăciei amare pe care a cunoscut-o în casa părintească o viață de copil prea rar întreruptă de bucuriile naive ale copilăriei: „**Dacă am lăsat să picure câțiva stropi de amărăciune, paginile acestea sunt destinate să pună în relief anumite părți din viața mea și să o lămurască**”⁷.

Universul poveștilor lui Andersen este variat. El manifestă o simpatie caldă pentru oropsiții sorții. Autorul privește viața plină de sărăcie și de suferință a „**micuței vânzătoare de chibrituri**” de pe poziția spectatorului generos, cu sentimente de umanitarism profund: „**Ferice de cei umili, căci a lor este împărăția**”.

1. Drîmba, Ovidiu, *Scriitori scandinavi și alte eseuri*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1980, p. 112.

2. Andersen, Hans Christian, *Povestea vieții mele*, Editura Ion Creangă, București, 1983.

3. Philippide, Alexandru, *Studii și portrete literare*, Editura pentru literatură, București, 1963, p. 98.

4. *Ibidem*, p. 103.

5. Drîmba, Ovidiu, *op. cit.*, p. 115.

6. Philippide, Alexandru, *Sinteze. Puncte cardinale europene. Orizont romantic*, Editura Eminescu, București, 1973, p. 183.

7. Andersen, H. Ch., *op. Cit.*

Evenimente. Aniversări. Comemorări

Prin atitudinea sa față de viață și de om, Andersen afirmă idealul iubirii: „Fericirea este acolo unde e și iubirea reciprocă”, un ideal moral în care cele trei valori: adevărul-binele-frumosul se întâlnesc, idee ilustrată în „**Povestea oarbă care a descoperit piatra înțelepciunii**”: „Sămânța adevărului e prăfuită ca grăunțele de meu...”, „De cum am dat peste ea am lăsat-o să se pătrundă de buruiana frumosului și să tresară la apropierea binelui pe care l-am găsit în inimile oamenilor cu cugetul împăcat”⁸.

Optimismul marelui scriitor, rezultând din încrederea în forțele morale ale omului este evident, omul este fără îndoială capodopera perfecțiunii. Acest ideal moral este conceput pe singura coordonată concretă, a faptei bune, idee ilustrată în „**Mica sirenă**”: „noi, fiicele aerului n-avem nici noi suflet nemuritor, dar prin fapte bune putem câpăta unul... Când am făcut timp de trei sute de ani tot ce ne stă în putință, câpătăm un suflet nemuritor și putem împărtăși și noi fericirea veșnică a omului”⁹.

Dacă sectorul poveștilor revelează un scriitor sensibil, celălalt sector, al basmelor arată că scriitorul nu și-a pierdut niciodată candoarea sentimentului și bucuria vieții. „Mă simt copilul Fericirii”, exclamă scriitorul, cu aceeași ingenuitate a răoiului cel urât, din povestea cu același titlu, în care se regăsește ușor transferul simbolic, al unor elemente autobiografice: bucuria răoiului „Îl răsplătea din belșug, pentru necazurile trecute, și însăși amintirea acestor suferințe îi făcea mai vie bucuria sa”.

La Andersen este atestată prezența anumitor elemente provenind din mitologia scandinavă, pe calea tradițiilor folclorice: ondine, elfi, gnomi, sirene, păsări miraculoase, alături de obișnuitele zâne, vrăjitoare, ursitoare etc. Dar în afară de aceste ființe supranaturale totul este însuflețit. Viețuitoarele sunt înzestrate cu glas și conduită omenească. Animalele lui Andersen îl ajută întotdeauna pe omul ajuns în impas, dându-i o adevărată lecție de cinste, de ajutor reciproc, de franchețe, iar basmele sale îl învață pe om respectul și dragostea față de lume.

În lumea basmului capătă însuflețire și obiectele cele mai banale: cratița, farfuriile, mătura, ceainicul. Între jucării se nasc idile duioase: între soldatul de plumb și dansatoarea de porțelan sau între coșar și păstorită. Titirezul se îndrăgostește de mofturoasa domnișoară minge, pușculița în chip de purcel se poartă asemenea unui bogătaș arogant, în timp ce „cele două pernțe frumos brodate de pe canapea, nu ziceau nimic, erau drăguțe, dar erau niște proaste”, această însuflețire a obiectelor fiind și o sursă de umor pentru micul cititor.

Caracteristic pentru poveștile și basmele lui Andersen este peisajul. Natura e descrisă cu poezie, dar și cu exactitate. Această precizie în descriere și această preocupare plastică se găsesc în poveștile fantastice cum ar fi „**Zâna mării**”. Aici palatul regelui mării și decorul din adâncul apei sunt zugrăvite cu amănunțime. În descrierile lumii fantastice, Andersen nu se pierde niciodată în generalități. În povestea „**Moș Ene**” natura capătă irizări de vis: „trebuie să mă duc pe câmp să văd dacă vântul a șters bine praful de pe frunze și de pe iarbă. Dar treaba mea cea mai importantă este să dau jos stelele de pe cer, ca să le lustruiesc. Le culeg în poală, le numerotez cu grijă, apoi le pun din nou unde trebuie, la locul lor. Altfel ele n-ar ținea, ar cădea de pe cer una după alta și am avea prea multe stele zburătoare”¹⁰.

Stilul lui Andersen, deși menținându-se în registrul liric, este suficient de variat, vibrând de compătimire în fața suferințelor omenești, sau de duioșie în fața candorii copilăriei și iubirii. Natura este redată liric sau fantastic, alteori de-a dreptul vizual.

În tot ceea ce scrie Andersen simțim bucuria lui de a povesti și de a scoate poezie din viața de toate zilele, datorită unei imaginații fantastice bogate: „Viața este aspră, dar trebuie s-o înfrunți și merită s-o înfrunți pentru că viața e frumoasă, iar bucuria vieții te recompensează de toate suferințele trecute”¹¹.

BIBLIOGRAFIE:

Andersen, H. Christian, *Povestea vieții mele*, Editura Ion Creangă, București, 1983.

Drîmba, Ovidiu, *Scriitori scandinavi și alte eseuri*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1980.

Philippide, Alexandru, *Studii și portrete literare*, Editura pentru literatură, București, 1963.

Philippide, Alexandru, *Sinteze. Puncte cardinale europene. Orizont romantic*, Editura Eminescu, 1973.

*** *Scriitori străini: mic dicționar*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1981, p. 31.

*** *Dicționarul de scriitori străini*, Editura Hiparion, Cluj-Napoca, 2000, p. 20-21.

8. Drîmba Ovidiu, *op. cit.*, p. 116.

9. *Ibidem*, p. 117.

10. Philippide, Alexandru, *Sinteze. Puncte cardinale europene. Orizont romantic*, Editura Eminescu, București, 1973, p. 197.

11. Andersen, H. Christian, *op. cit.*

Mihaela LAZĂR

George Enescu

- la 50 de ani de la moarte -

Poate că dintre toți compozitorii contemporani, români și străini, cel mai complet, cel mai uimitor prin mulțimea preocupărilor sale a fost **George Enescu**. Prietenilor săi le spunea că are de fapt, cinci profesii: compozitor, dirijor, violonist, pianist și profesor. Un muzician care cuprindea, așadar, toate domeniile artei sale. Dintre ele o prețuia mai mult pe cea de compozitor, susținând că nici un muritor nu poate poseda fericire mai mare ca aceea a creației. De aceea, nu se simțea cu adevărat în largul său decât la masa de lucru unde și-a scris, de pe când era încă adolescent, lucrările „**Poema română**”, „**Rapsodiile române**”, apoi sonatele pentru vioară și pian, cvartetetele, suitele cu motive românești, poemul simfonic „**Vox Maris**”, simfoniile, piesele instrumentale de cameră, liedurile pentru voce și pian, iar ca o încununare a întregii sale creații, tragedia lirică „**Oedip**”.

Ca să poată crea o operă atât de bogată, (în total 33 de mari opusuri), cu care muzica românească s-a afirmat întâia oară în lume, era nevoie nu numai de geniu, ci și de o sîrguință fără pereche. Enescu a fost, într-adevăr, un om de o hărnicie excepțională, care se odihnea de muncă prin altă muncă. Nu avea nici o clipă de răgaz dacă ne gândim și la mulțimea de concerte pe care le-a susținut ca violonist,

le-a dirijat ca șef de orchestră, le-a acompaniat ca pianist. Și în toate acestea, el a fost la fel de desăvârșit în orice făcea, uimindu-i pe toți prin măiestria sa încă din tinerețe. Ascultîndu-i „**Poema Română opus 1**”, dedicată patriei sale și prezentată într-un concert simfonic la Paris de către marele dirijor Edouard Colonne, criticii francezi l-au asemănat îndată cu Mozart, pentru că vădea aceleași semne timpurii de talent muzical, acest prim opus fiind compus la doar 16 ani.

Un Mozart român, așa ceva nu cunoscuse încă muzica noastră. Se înțelege astfel interesul pe care l-a iscat la București știrea că la Ateneul Român va concerta, în serile de 28 februarie și 1 martie 1898, tînărul George Enescu, student la Conservatorul din Paris. La apariția lui s-a dezlănțuit în sala arhiplină o furtună de aplauze, care au durat minute întregi. Ziariștii s-au întrecut în laude adresate, după concert, adolescentului virtuoz. Au scris în cronicile lor că instrumentul prinde viață în mâinile artistului, coardele scoteau nu vibrații, ci accente omenești, vioara nu suna doar, ci vorbea. Publicul n-a mai vrut să părăsească sala decât după ce lumina a fost stinsă. Dar ovațiile mulțimii au continuat încă mult și în stradă.

Când, în seara următoare, Enescu s-a prezentat bucureștenilor și în calitate de compozitor, dirijîndu-și cu orchestra simfonică „**Poema Română**”, cu înălțătorul final al

Innului regal, ministrul de atunci al instrucțiunii, Spiru Haret, a urcat pe scenă ca să rostească o cuvîntare de laudă. A fost însă atât de emoționat, încît s-a mulțumit să-l îmbrățișeze pe tînărul artist și să-l sărute pe amîndoi obraji.

Cei care și-au închipuit cu ocazia acelor prime concerte date de Enescu în țară, că însuflețirea fără margini a publicului se datora îndeosebi vârstei fragede a violonistului și compozitorului român, au greșit. Pînă la sfîrșitul carierei, aceeași însuflețire l-a însoțit oriunde a apărut și în orice ipostază : violonist, pianist sau dirijor.

Despre Enescu, compozitorul Georges Aurica spus că este „*o admirabilă privighetoare care cîntă pe înțelesul oamenilor, din frunzișul numit arbore înfipt adînc în pămînt românesc*”.

Semnele muzicalității lui George Enescu s-au ivit de timpuriu. În loc să se joace cu alți copii de vîrsta lui, la trei ani el își făurea, (în satul său natal, Livenii Dorohoiului), o scripcă din strujeni de porumb, cu care încerca să imite cîntatul la vioară.

Jurjac, cum îl numeau ai săi, s-a născut în 1881, într-o familie de oameni talentați : străbunicul și bunicul aveau voci frumoase, iar tatăl său cînta la vioară. De aceea, erau mîndri de înclinațiile copilului. La patru ani micul Enescu a primit în dar o vioară de jucărie, cu trei coarde dar, deși era un progres față de cea cu o singură coardă de ață, făcută de el, este nemulțumit, o aruncă de pămînt și o sparge spunînd: ”Nu

Evenimente. Aniversări. Comemorări

vreau vioară de jucărie! Vreau vioară adevărată!". Și la insistențele mamei, conu Costache îi cumpără una, pe care „băiatul o măsură de la un cap la altul, își privi din nou părinții, și de data asta șopti sfios mulțumesc”

Tatăl său l-a dus, într-o bună zi la Eduard Caudella, primul muzician al Iașului, care și-a dat seama că are în fața lui un talent dintre cele mai rare și l-a îndemnat să învețe notele muzicale. Le-a învățat, într-adevăr numai în câteva lecții și a început chiar să „compună” încă de la vârsta de cinci ani. Seara, sub abajurul lămpii de petrol, după cină, rămânea să însemne tot ce-i trecea prin minte în legătură cu întâmplările de peste zi pe portativele făcute de el însuși.

În nopțile de vară, luna pătrundea în odaia unde dormea copilul și îi lumina patul. Toamna și iarna vântul suiera în horn, furtuna mugea afară, în depărtare, ferestrele casei vibrau. Toate acestea s-au întipărit adânc în conștiința lui, împreună cu dansurile țăranilor în zilele de sărbătoare pe muzica lăutarilor, și când și-a adus mai târziu aminte de ele, le-a evocat în suita pentru vioară și pian „**Impresii din copilărie**”, compusă în anul 1940.

La sfatul lui Caudella, este trimis la studii la Viena, în 1888, la vârsta de șapte ani. La 11 ani, când a absolvit clasa de vioară a Conservatorului din Viena, a fost distins cu medalie și a dat un concert, fiind acompaniat la pian chiar de profesorul său, ilustrul Hellmesberger. Un mare ziar vienez a publicat o cronică plină de laude neobișnuite, făcând profeția că „peste puțină vreme numele tînărului violonist român se va cita printre cele mai

strălucite nume artistice care au fost vreodată”.

Continuă studiile la Paris, sărind câte doi și trei ani de studiu într-unul singur iar la concursul de absolvire a Conservatorului din Paris, obținea Marele Premiu. De acum încep turneele internaționale în Europa și America, dar în timpul Primului Război Mondial revine acasă, pentru a fi alături de ai săi, în Moldova bîntuită de foamete. Face turnee de concerte prin țară, cîntă în mari orașe, ca să aducă prin vioara sa mîngîiere și un gând de îmbărbătare răniților. Grijile, lipsurile, suferințele pricinuite de război au fost exprimate de el în „**Simfonia a III-a**” care a fost cîntată în primă audiție la București, în anul 1919, iar doi ani mai târziu la Paris, unde a lăsat ascultătorilor o impresie adîncă.

Câte ar mai fi avut de spus compozitorul despre durerile omenești în creația sa dacă grija existenței nu l-ar fi silit să-și redeschidă cutia de vioară și, o dată războiul terminat, să pornească iar la drum, ca să cutreiere lumea întregă!

Cu toată această viață de artist nomad, George Enescu și-a făurit răgazul de care avea nevoie spre a compune. În al patrulea deceniu a creat marea operă a vieții sale, tragedia lirică „**Oedip**” și totodată, lucrările străbătute de ecoul viorilor și al fluierelor românești, între care „**Suita sătească**” și „**Impresii din copilărie**”.

Oriunde ar fi umblat, oricît de îndepărtate să fi fost meleagurile pe care le cutreiera cu vioara, sufletul său se afla mereu acasă. Vila „**Luminiș**” de la Sinaia păstrează amintirea Maestrului, ce își avea căminul de odihnă și

creație în țară, pe valea Prahovei.

Și totuși este obligat să renunțe la tot și să se stabilească la Paris, unde trăia de pe vremea cursurilor de interpretare pe care le ținea pentru violoniști, lucrând totodată la ultimele sale compoziții.

Dar la 14 iulie 1954 a avut o comoție cerebrală, în urma căreia a rămas parțial paralizat. A rugat-o pe soția sa, prințesa Maruca Cantacuzino, să nu comunice nimănui în țară despre boala și infirmitatea sa.

S-a stins la Paris într-o zi de mai a anului 1955. Acum se odihnește în cimitirul istoric parizian „Père Lachaise” alături de compozitorul Georges Bizet.

Ne-a rămas de la el o operă importantă, care stă la temelia muzicii românești moderne, împreună cu crezul artistului în noblețea și frumusețea datoriei împlinite:

„*Cuvântul pe care mi-l repet zi de zi, de când mă știu: îndeplinirea datoriei! În realizarea acestui lucru se cuprinde bunătatea și loialitatea, cinstea, cordialitatea, exactitatea. Să ne facem cu toții datoria și lumea își va recăpăta sensul ei suprem*”.

Edificatoare sunt și cuvintele pe care le-a rostit Păstorel Teodoreanu la sărbătorirea lui Enescu din 1931, la ceremonia dezvelirii bustului său la Conservatorul de Muzică din Iași:

„*...te-ai ivit deodată și tocmai când trebuia, ca și celălalt, ca Mihai Eminescu, care a izbucnit pe neașteptate, ca un havuz de apă vie într-o pustietate seacă. El a făcut limba românească să cânte. Tu ai făcut cântecul să vorbească! Fii binevenit în casa noastră!*”

Silvia MATIEȘ

Evenimente. Aniversări. Comemorări

G
E
O
R
G
E
E
N
E
S
C
U

„Cele șapte cîntece” pe versuri de Clément Marot au fost terminate de George Enescu la Paris, în anul 1908 și continuă preocupările stilistice din Suita a II-a pentru pian.

Compozitorul a ales cu grijă versurile lui Clément Marot (1497-1544) tocmai pentru a comunica ascultătorilor cât mai multe și mai felurite gânduri ale îndrăgostiților. Versurile închid în ele clipe trăite și de aceea transmit o emoție puternică.

Enescu aderă la pătimașele declarații de dragoste, ai impresia că se identifică cu ele, muzica amplificând reverberațiile lor lirice.

Oare Enescu era el însuși îndrăgostit în acel Paris mirific de la începutul secolului?

De ce și-a ales compozitorul versurile lui Clément Marot, poet de curte, dar autentic și mare liric al poeziei franceze din sec. XIV? Probabil tendința spre neoclasicism, Enescu căutând un parfum arhaic, ascuns în spatele cuvintelor din franceza veche.

În mod curios, o asemănare există între poezia lui Clément Marot, Maître Clément cum îl numea La Fontaine și muzica lui Enescu din această epocă. Ea cere o anumită maturitate de înțelegere, o lipsă de prejudecată, un deosebit rafinament și simț al culturii. Acestei poezii, ca și muzicii lui Enescu le trebuie timp pentru a-și dezvălui frumusețile.

Muzica ciclului devine tot mai fermecătoare cu trecerea anilor, fiindcă prejudecățile au obosit, etichetele ce i s-au atribuit s-au îngălbenit de vreme, iar autenticitatea inspirației lor triumfă peste timp: ele și-au câștigat perenitatea.

Prima audiție va avea loc la nouă zile de la terminarea lor. Au fost terminate în 10 decembrie și premiera a avut loc în 19 decembrie 1908.

Interpretul lor a fost Jean Altchevsky. Premiera a avut loc la Théâtre des Arts, într-un festival dedicat în întregime creației lui Enescu.

Compozitorul avea doar 27 de ani și se bucura deja de o faimă deosebită în lumea pariziană. Tocmai așa se explică prezența lui Debussy la concert, precum și a altor personalități de prima mărime.

Ce va fi spus Debussy despre aceste cîntece, despre excepționalul simț al stilului demonstrat de tânărul compozitor, de marea sa măiestrie?

Probabil a fost și el cucerit de puternicul lirism al acestei muzici, de poezia ei, de sinceritatea inspirației.

Există în această muzică dorința de reîntoarcere la clasici, precum și la un neoclasicism francez de la începutul veacului. Este prezentă de asemenea lumea sonoră pe care venerabilul său profesor Gabriel Fauré i-o insuflase în timpul studiilor. Dar poate cel mai important aspect este exprimarea unui univers modal propriu, ce preexista în sensibilitatea lui Enescu, alături de bogata sa invenție melodică, revărsată aici atât de generos, ca dintr-un izvor inepuizabil.

CENTENAR RADU GYR

(2 martie 1905, Câmpulung - 29 aprilie 1975, București)

RADU DEMETRESCU - fiul lui Coco Demetrescu (fost artist societar clasa I al Teatrului Național din Craiova) și al Eugeniei (n. Gherhel). A fost căsătorit cu Florentina Demetrescu, cu care a avut o fiică.

A publicat sub pseudonimele: Ioachim Pușcașu, Nenea Răducu, Radu Grui modificat ulterior în RADU GYR.

Studii:

- ▶ Liceul „Carol I”, din Craiova
- ▶ Facultatea de Litere și Filosofie, din București
- ▶ Doctorat în litere

Activitate:

- ▶ profesor secundar, asistent universitar, conferențiar universitar la Institutul de Literatură
- ▶ profesor de franceză la Școala de Geniu
- ▶ în anul 1963 a fost redactor la „Glasul Patriei” (ulterior: „Tribuna României”)

Activitate publicistică:

- ▶ debutează la 14 ani în revista liceului cu poemul dramatic „În munți”
- ▶ colaborează la revistele: Cele trei Crișuri, Năzuința, Adevărul literar și artistic, Gândirea, Ramuri, Ritmul vremi, Falanga, Flamura, Universul literar, Revista Fundațiilor Regale.

Opera:

- ▶ *Liniști de schituri*, Craiova, 1924
- ▶ *Căciulița roșie*. O poveste în pădure, cu pitici și cu o fetiță, în colaborare cu N. Milcu, București, 1926
- ▶ *Floarea lui Sânzien*, în colaborare cu N. Milcu, București, 1927
- ▶ *Plânge Strâmbă-lemne*, Craiova, 1927
- ▶ *Învierea de Tolstoi*. Studiu critic, București, 1927
- ▶ *Cerbul de lumină*, București, 1928
- ▶ *Eposul popular iugoslav*, în colaborare cu A. Balotă, București, 1936
- ▶ *Stele pentru leagăn*, Râmnicu Vâlcea, 1936
- ▶ *Curentele de avangardă*, București, 1937
- ▶ *Cununi uscate*, București, 1938
- ▶ *Corabia cu tufânici*, București, 1939
- ▶ *Muțu cotoșmanul*, București, 1942
- ▶ *Bimbirică în lună; Sandu, Sanda și Lăbuș; Poznele boanței; Bimbirică aviator; Bimbirică în Africa; Bimbirică sportiv; Bimbirică în submarin; Aventurile baronului Münchhausen; Pinocchio automobilist; Voinicelul Argeș; Fata babei și fata moșneagului; Darurile lui Moș Crăciun*, București, 1942-1944
- ▶ *Poeme de război*, București, 1943
- ▶ *Balade*, București, 1944
- ▶ *Poezii, I-II*, Timișoara, 1992
- ▶ *Anotimpul umbrelor*, București, 1993
- ▶ *Ultimele poeme*, București, 1994

Evenimente. Aniversări. Comemorări

- ▶ *Calendarul meu*, Constanța, 1996
- ▶ *Crucea din stepă*, Constanța, 1998
- ▶ *Sângele temniței stigmatate*, București, 1998

Traduceri:

- ▶ Jack London, *Când și-aduce omul aminte...*, București, f. a.

Anii de detenție:

- ▶ 1938-1940 închis în închisorile din Vaslui, Râmnicu-Sărat, Miercurea Ciuc, Jilava
- ▶ 1940-1941 închis la Brașov
- ▶ 1944-1955 își execută pedeapsa la Brașov și apoi la Aiud
- ▶ 1958-1963 condamnat la moarte și apoi la muncă silnică pe viață.
Este grațiat în anul 1963

Premii:

- ▶ 1926 Premiul pentru sonet al Societății Scriitorilor Români
- ▶ 1927 Premiul Institutului pentru Literatură
- ▶ 1928 Premiul „Adamachi” al Academiei Române
- ▶ 1939 Premiul pentru poezie „SOCEC” al Societății Scriitorilor Români

Luminița VULCAN

„În sânul mișcării tradiționaliste, desfășurată pe dublul front al publicisticii și al poeziei, am putea distinge chiar un grup oltean ce și-a deviat uneori energiile lirice în acțiune pamfletară sau numai teoretică pentru cauza tradiționalistă. [...]. Cel mai activ și mai plin de conștiință oltenească din acest grup e Radu Gyr (născut în 1905), care în trei volume: *Liniști de schituri* (1927), *Strâmbă lemne* (1928) și *Cerbul de lumină* (1930), pe o linie de progres și cu realizări în ultimul, afirmă un tradiționalism regional teoretic și o putință de a se scobori în folclor, în basm, în legendă, de a se hrăni dintr-o sevă autohtonă. Ceea ce-i lipsește acestui temperament vehement și ciclic e disciplina artei sale, măsura; facilitatea, pe care i-o dă o virtuozitate verbală, fără frâna gustului, se transformă în erupție și prolixitate”.

Eugen Lovinescu.
În: Revista „Familia”

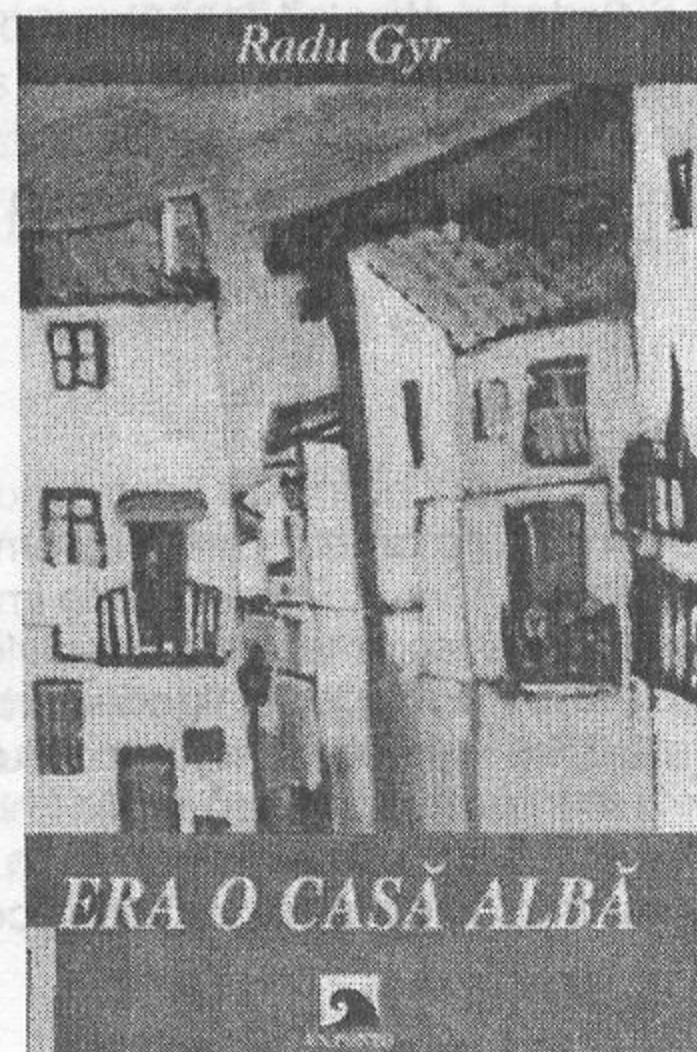
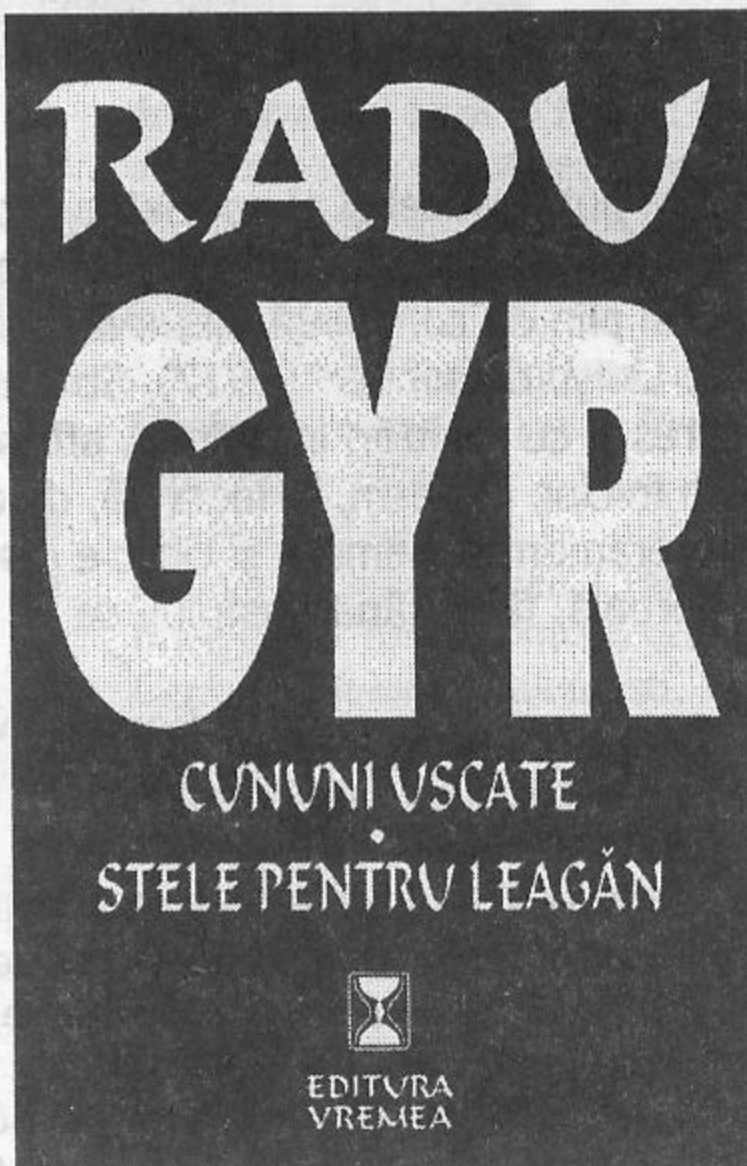
„Dramatismul și poate mai potrivit ar fi termenul de tragism - vieții lui Radu Gyr, anii îndelungați de reclusiune cu permanenta amenințare a exterminării, ni se revelează în halucinantele sale poeme și balade de temniță, de front, cu dimensiunile imediate ale terorii, omenește simțite și înfruntate. Dar și în perspectiva de bilanț, testamentară, din perioada de după revenirea acasă, termenul de eliberare fiind folosit cu restricțiile de rigoare. Eroii de epopee vizitează infernul și revin pe pământ dar numai o dată. Ulise se întoarce în Ithaca după un noian de timp, însă de acolo nu va mai fi smuls. Unui poet i se întâmplă totuși să-și afle Ithaca și s-o piardă în mai multe rânduri, adică să trăiască mai multe vieți, fără ca între timp să se reîncarneze. Și, revăzându-și existența, și fabuloasă și frustrată în același timp, să-l găsească firul de continuitate numai prin poezie”.

Barbu Cioculescu.
În: „*Radu Gyr, Ultimele poeme*”,
Editura Vreamea, București, 1994

Evenimente. Aniversări. Comemorări

„A existat dintotdeauna o literatură a închisorilor, a carcerii, practică de cei întemnițați. Istoria lumii, istoria literaturii universale nu e săracă în exemple, unele celebre. Spunem acest lucru spre a sublinia adevărul că nu sub regimul comunist s-a inaugurat acest gen de literatură, începutul lui fiind mult mai îndepărtat și istoria lui veche. Numai că, iată, dacă înaintea regimului comunist deținutul politic scriitor consacrat sau simplu amator avea la îndemână în celula sa instrumentele elementare ale scrisului, comuniștii, creând temnița lor înfricoșătoare în care omul trebuia integral distrus, l-au lipsit pe deținut nu de gândire lucru imposibil de făcut ci de instrumentele consemnării acestei gândiri. Drept care în temnița comunistă a fost stârpită orice urmă de creion sau hârtie. În ciuda acestei inchiizitoriale măsuri, literatura de după sârma ghimpată n-a încetat să existe nici o clipă în regimul comunist. Ba mai mult, ea a căpătat o caracteristică aparte: s-a scris în proporție de masă, în pofida faptului că, neconsemnată de vreun creion sau bucățică de hârtie, tipărirea s-a făcut doar în memorie. Ea a circulat tot așa, oral, transmisă din ...memorie în memorie. Când toată această literatură va putea fi reconstituită și dată la lumină, ea va uimi suntem siguri nu numai prin amploarea, ci și prin calitatea ei. Ea având să confirme nu numai talente deja cunoscute, ci să dea la iveală și alte talente, până atunci neștiute de nimeni”.

Revista Memoria, nr. 3, 199

JÓZSEF ATTILA (1905-2005)

„**E** n-am crezut c-așa e rânduiala,
Cu asta nu-s deprins...”

...scria în anul 1935 poetul Iózsef Attila în poezia intitulată AER! Exprimându-și nemulțumirea față de societatea în care trăia și care nu-i oferea nici măcar aerul de care avea nevoie.

Data de 11 aprilie este nu numai ziua de naștere a lui József Attila, ci este declarată și ziua poeziei maghiare, începând din anul 1965. Semnificația acestei zile a crescut anul acesta, deoarece s-au împlinit 100 de ani de la nașterea poetului și anul 2005 este declarat „Anul József Attila”.

La Filiala nr. 1 a Bibliotecii Județene „Ovid Densusianu” Hunedoara-Deva în fiecare an, la data de 11 aprilie se sărbătorește „Ziua poeziei maghiare” cu elevi fie de la Școala Generală „Eminescu - Petöfi”, fie de la Liceul Teoretic „Traian”, fie cu un grup de cititori adulți.

Anul acesta, cu sprijinul conducerii Liceului Teoretic „Traian” și al domnișoarei Kásler Izabella, în amfiteatrul liceului s-a sărbătorit centenarul nașterii poetului cu toți elevii și profesorii de la secția maghiară.

Elevii Laszlò Sarolta (cls. a IX- G), Kofity Anna Mária (cls. A X-a F) și Szabó-Szalai Andrea (a IX-a G) au prezentat aspecte din viața tragică a lui József Attila, urmate de un recital din opera poetului.

De asemenea un grup alcătuit din cinci elevi au interpretat cântece pe versurile poetului maghiar József Attila.

Această manifestare a necesitat o pregătire prealabilă cu o durată de trei săptămâni. Participanții au fost elevi aleși din rândul cititorilor bibliotecii.

Comemorarea poetului József Attila a fost un succes îndeosebi datorită faptului că printre cei prezenți s-au numărat tineri care tânjesc după frumusețea poeziei.

Laszló Anna

*Cumană era mama, iar tatăl meu săcui
un pic, și-un pic român sau pe de-a-ntregul poate.
Din dulcea gură-a mamei luai hrană și crescui,
și de la gura tatei cuvânt despre dreptate.*

(„La Dunăre”)

*„Eu sînt poet. Ce-mi pasă mie
de poezia-n sine doar ?*

*.....
Nu laptele din basme-albastre
îl sug cind curge vemea mea.
Pe git dau ceașca lumii noastre,
cu cerul-frișcă peste ea.”*

(„Ars poetica”)

„Trofeul Micului Cititor” - ediție jubiliară

Ca în fiecare an, cu ocazia zilei de 1 Iunie, Biblioteca Județeană "Ovid Densusianu" Hunedoara-Deva a organizat, pentru a 25-a oară, manifestarea deja tradițională, „Trofeul Micului Cititor”. Prilej de sărbătoare, atât pentru copii, cât și pentru invitații noștri de onoare, trofeul a fost decernat autorului, ilustratorului și editurii, pentru cea mai apreciată carte selectată de micii cititori, dintre aparițiile intrate în bibliotecă, în cursul anului trecut. Cartea premiată în acest an, „Ne pregătim de Paști”, aparține autorilor Mihaela Vasiliu și Alice Nichita, graficianului Nicușor Petrescu și Editurii Aramis Print.

Primitoarea sală „Melite” ne-a oferit ambianța unei întâlniri de neuitat. Reprezentanții Editurii Aramis Print - Mihaela Vasiliu, Alice Nichita, Irina Geambașu și Nicușor Petrescu - s-au întâlnit cu micii cititori, le-au vorbit despre munca lor, despre drumul pe care îl parcurge cartea, de la primul cuvânt pe care îl scrie autorul pe foaia albă, până la forma finală ce încântă ochiul și sufletul cititorului, despre viitoarele apariții editoriale, despre munca unei echipe, plină de dăruire, ce dă viață cărții, transformând-o în prietenul și sfătuitorul nostru de taină și despre multe alte lucruri interesante. Nu au fost uitați nici cei mai fideli cititori ai bibliotecii: aceștia au primit diplome și premii pentru consecvența cu care frecventează biblioteca, pentru pasiunea cu care citesc, dar și pentru grija cu care păstrează cărțile.

Concursul „Cele mai frumoase obiecte decorative de Paști” i-a incitat pe copii să participe în număr foarte mare la crearea unor decorațiuni pentru sărbătoarea Paștilor, inspirându-se din cartea „Ne pregătim de Paști”. Juriul, reprezentanții Editurii Aramis, a avut o misiune dificilă în alegerea premianților, datorată seriozității și măiestriei cu care copiii s-au implicat în realizarea obiectelor. Răsplata s-a materializat în premii generoase oferite de Editura Aramis. Programul artistic realizat de copiii Liceului de Muzică și Arte Plastice „Sigismund Toduță”, ai Școlii Generale „Andrei Mureșanu” și ai Colegiului Național Sportiv „Cetate”, din Deva, ne-a dovedit o dată în plus talentul deosebit al micilor actori. Recital de muzică clasică, grupuri vocale, scenete și gimnastică artistică au fost câteva din punctele programului. Clovnul Andrei, Mica Sirenă, expoziția ilustrativă „Bicentenar Hans Christian Andersen”, expoziții de carte și desene au întregit atmosfera deosebită a acestei întâlniri. „Trofeul Micului Cititor” reprezintă una din modalitățile prin care Biblioteca Județeană „Ovid Densusianu” dorește să contribuie la revigorarea gustului pentru lectură în rândul micilor cititori, în ideea că ei sunt cei care vor reprezenta publicul adult de mâine, creativ, dinamic, apt să țină pasul cu noul și să se integreze din mers acestei lumi în schimbare, fără să resimtă șocul viitorului. Și, nu în ultimul rând, modalitatea prin care educatorii, editurile și biblioteca să găsească posibilități de colaborare pentru succesul deplin al culturii scrise românești.

Gabriela MARCU

Biodiversitatea - inventarierea comorilor naturii

Colaborarea fructuoasă dintre Biblioteca Județeană „Ovid Densusianu”, Asociația de schimburi culturale Franța-Deva (FRADEV) și Centrul Cultural francez din Timișoara a oferit publicului de vean posibilitatea de a participa în ziua de 2 martie 2005 la sediul Bibliotecii Județene la vernisajul expoziției itinerante deosebit de interesante, sub genericul : „La Biodiversité”.

În 1992 reprezentanții mării majorități ai statelor lumii reuniți la Rio de Janeiro au semnat o convenție referitoare la diversitatea biologică. Documentul conferă fiecărui stat propria responsabilitate asupra speciilor care trăiesc pe teritoriul său.

Pentru că viața în sine este greu de definit, biologul preferă să stabilească trasăturile generale comune tuturor ființelor vii, care le deosebesc fundamental de materia neînsuflețită.

Două milioane de specii au fost identificate și clasate din cele treizeci de milioane care se crede că ar exista. Biodiversitatea, garantul echilibrului ecologic al planetei, este încă puțin cunoscută.

Termenul biodiversitate a apărut în 1988 și acoperă trei aspecte ale diversității biologice:

- **Aspectul specific** (diversitatea globală a speciilor). Se consideră că doi indivizi aparțin aceleiași specii dacă sunt capabili să se reproducă natural și să dea naștere unor descendenți fertili. Pe uscat ca și în mediul marin biodiversitatea crește de la poli spre regiunile ecuatoriale speciile tropicale fiind de două ori mai numeroase decât cele din zonele temperate.
- **Aspectul ecologic** (diversitatea ecosistemelor). Ecosistemul cuprinde un anumit număr de grupuri funcționale formate din specii diferite dar care îndeplinesc aceeași funcție ecologică. Recifele de corali din mările calde constituie cel mai bogat ecosistem marin, savana africană reprezentând și ea un alt exemplu de ecosistem terestru, de data aceasta. Menținerea biodiversității este necesară pentru echilibrul ecosistemelor.
- **Aspectul genetic.** În ceea ce privește componenta genetică se afirmă că fiecare specie este caracterizată de diversitatea indivizilor săi. Resursele genetice ale unui mediu determină aspectele economice ale biodiversității. Diversitatea genetică prezintă interes și pentru lumea medicală, permițând sintetizarea unui număr mare de medicamente.

Diana FERENCZ

POETUL DE 16 ANI - Arthur Rimbaud -

Născut la Charleville în 1854, Arthur Rimbaud își face studiile, în mod strălucit, la colegiul din oraș și se distinge în mod deosebit în exercițiile de versuri latine.

Caracter dificil, impetuos și cu tendințe spre escapade, adolescentul Rimbaud își arată deschis revolta împotriva mediului familial, a conveniențelor, a moralei și a religiei, cu toate că a fost crescut cu severitate de către mama sa.

În 1870 Georges Izambard, profesorul său de retorică, încurajează eseurile sale poetice. Acestea vădesc la tânărul, care a citit foarte mult, o uimitoare capacitate de asimilare, o extremă precocitate și chiar o originalitate incontestabilă.

Evoluția sa va fi atât de rapidă încât din următorul an își va renega poemele din 1870, recomandându-i prietenului său Demeny să le ardă.

Evenimentele din 1870-1871 îi accentuează atitudinea de revoltă și gustul spre aventură, foarte viu încă din copilărie. După declarația de război, în loc să se prezinte la bacalaureat, pleacă spre Paris, unde însă este imediat arestat, pentru că a călătorit fără bilet. Georges Izambard îl eliberează și îl aduce înapoi la Charleville. Rimbaud aplaudă căderea imperiului, află cu bucurie despre insurecția Comunei și este indignat de reprimarea ei.

În poemele sale îl atacă violent pe Napoleon al III-lea, conformismul burghez și catolicismul; dar își arată și compasiunea pentru copiii săraci (*Les Effarés*) sau pentru cei morți în război (*Le Dormeur du val*).

În sufletul său arde dorința de a pleca la Paris, pentru a cunoaște mediile literare și pentru a-și publica versurile.

În septembrie, visul său se realizează: îi trimite lui Verlaine poemele sale și acesta, entuziasmat, îl invită la Paris. Este momentul debutului unei prietenii „sulfuroase și ambigue, fulgurante și fecunde”, chiar dacă atitudinea lor șochează, ca și așanumitele „grossièreté” manierelor lor. Când ajunge la Paris, în 1871, tocmai terminase de compus un lung poem, *Le bateau ivre*:

Mais, vrai, j'ai trop pleuré!

Les Aubes sont navrantes.

Toute lune est atroce et tout soleil amar:

*L'âcre amour m'a gonflé de torpeurs
enivrantes.*

Ô, que ma quille éclate!

Ô, que j'aie à la mer!

În iulie 1872, când părăsește capitala, Verlaine îl urmează. Împreună, cei doi duc o existență de nomazi, în Belgia și Anglia, care îi inspiră lui Verlaine „*Romanțele fără cuvinte*”, iar lui Rimbaud unele din „iluminările” sale, cum ar fi „*Trebuie să fii vizionar*”. Viața pe care o duce la marginea moralei și a societății nu este pentru Rimbaud decât aspectul exterior al unei prodigioase aventuri, imaginată în 1871 în *L'aventure du voyant*: „*Je dis qu'il faut être voyant, se faire voyant*», susține Rimbaud. „*Spun că trebuie să fii vizionar, să devii vizionar*”, și mai departe citez „...poetul devine vizionar printr-o lungă, imensă și rațională dereglare a tuturor simțurilor

Evenimente. Aniversări. Comemorări

sale. Toate formele de dragoste, de suferință, de nebunie, le caută el însuși, epuizează din el toate otrăvurile, pentru a nu păstra decât chintesența." (Lettre à Paul Demeny, 15 mai 1871).

În „*Fils du soleil*”, Rimbaud va încerca să surprindă universul prin magia senzațiilor, a halucinațiilor și a unui limbaj poetic reînnoit, iar în „*Marină*” ne oferă suprainpresiunea unui personaj marin și a unui personaj terestru.

La 10 iulie 1873, la Bruxelles se petrece drama: Verlaine își rănește prietenul cu un glonț de revolver. Rimbaud termină atunci *Une saison en enfer*:

„Un soir, j'ai assis la Beauté sur mes genoux. - Et je l'ai trouvée amère. - Et je l'ai injuriée”, „J'ai appelé les boureaux pour, en périssant, mordre la crosse de leurs fusils. J'ai appelé les fléaux, pour m'étouffer avec le sable, le sang. Le malheur a été mon dieu. Je me suis allongé dans la boue. Je me suis séché à l'air du crime. Et j'ai joué de bons tours à la folie”.

Opera exprimă remușcări și se termină cu un *Adio revoltei, halucinațiilor și poeziei*.

După o ultimă întâlnire la Stuttgart în 1875, Rimbaud și Verlaine vor înceta să se mai vadă.

După 1875, acest „adio” va căpăta cu adevărat sens. Rimbaud încetează să scrie și începe o nouă carieră, de călătorii și aventuri exotice, mai puțin exaltantă, dar foarte agitată. Se angajează în armata olandeză pentru a pleca spre Java, de unde dezertează la scurt timp (1876).

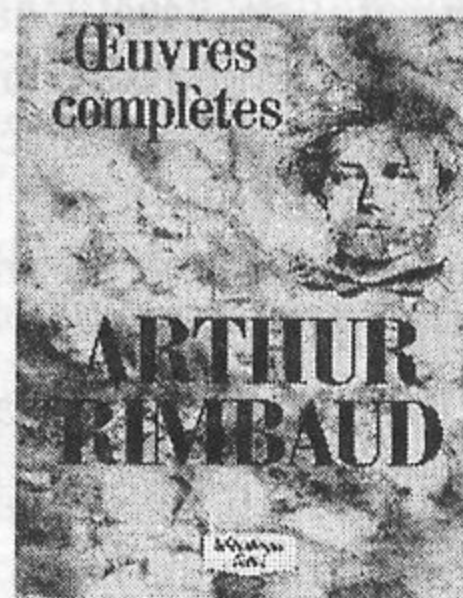
Revenit în Europa locuiește în Austria și Germania, apoi se îndreaptă spre Cipru. Începând cu anul 1880, administrează o afacere comercială când la Aden, în Arabia,

când în Harrar, în inima Abisiniei.

La capătul a zece ani, afacerile sale deveniseră prospere, dar este atins de o tumoare la genunchi, trebuind să se întoarcă în Franța pentru a se îngriji. I se amputează un picior la Marsilia și moare câteva luni mai târziu (în septembrie 1891).

Destinul lui Rimbaud, ambițiile sale, poezia sa, brusca sa tăcere prezintă un caracter atât de deosebit încât în jurul lui s-a format o legendă, un veritabil mit. Este considerat ca un fel de meteor, a cărui apariție ar fi marcat venirea singurei „adevărate” poezii!

Pe scurt, viața și poezia sa excită imaginația până în punctul în care este dificil să le judeci cu măsură și seninătate. Un fapt rămâne, însă, frapant: în Rimbaud, poetul moare la cei 21 de ani ai săi, când încetează să mai scrie. Se pare chiar că revolta și geniul său sunt legate de ceea ce, la alți tineri, se numește criza adolescenței. Suflul pe care îl aduce în poezia franceză este cel al unei tinereți aspre, exigente, exaltate.

Expoziția itinerantă „Arthur Rimbaud” a fost vernisată la 14 iulie 2005 în spațiul expozițional al Bibliotecii Județene „Ovid Densusianu” din Deva

Gabriela MARCU

Cărțile mele...

De când mă știu am avut cu cărțile o relație cu totul specială. Le-am iubit așa cum iubești o ființă dragă, fără să țin cont că, de fapt, ele sunt niște obiecte fără viață, fără suflet. Dar toate acestea sunt doar aparențe. Cărțile au o viață a lor pe care am simțit-o palpitând în fiecare pagină. Le iubeam și atunci când erau noi, când păstrau mirosul lor specific de cerneală, de hârtie și tuș, le iubeam și atunci când le împrumutam de la bibliotecă și erau roase, îngălbenite, cu filele obosite și vlăguite.

... Primele imagini pe care le păstrez din copilărie sunt legate de un raft care despărțea camera în care dormeam de o încăpere ce fusese înainte de război o băcănie și care acum se transformase într-o debara întunecoasă în care îmi era teamă să intru. Raftul acela era chiar în fața patului meu și, cum copilăria mi-a fost marcată de multe și variate boli, petreceam zile întregi în pat cu ochii pe acel raft și cu urechile la difuzorul care transmitea emisiunile de la Radio București. Învățasem locul fiecărei cărți: *Roșu și negru* era lângă *Anna Karenina*, niște cărți mari, cartonate, cu cotoare din pânză. *Povestirile după Shakespeare* de Charles și Mary Lamb erau lângă *Desculț*, și coperta acesteia din urmă reprezenta chiar un picior desculț, probabil pentru ca „masele largi populare” să priceapă mai lesne mesajul social al cărții. Mai erau *Negura* lui Eusebiu Camilar, *Citadela* de Cronin, *Cheile împărăției* de Pearl S. Buck, *Spre ziuă* de Maugham, *Minunata istorie a omenirii* de André Ribard care, însă, atunci când eram mică nu mă atrăgea pentru că nu avea poze, iar mai târziu s-a dovedit a fi o lectură destul de greoaie și scrisă de pe poziții „de clasă”. Mai erau acolo trei volume de opere de Caragiale, pe care azi le țin la îndemână, nu se știe când și de unde se va ivi oferta de a pleca pe o insulă pustie și aceste volume vor veni cu mine ca obiecte indispensabile pe care le iau în bagajul meu. Încet-încet au început să apară alte și alte cărți, acele excelente traduceri din literatura universală de la fosta ESPLA, biografii, albume de artă și fiecare dintre ele părea o ființă vie care vine să ceară adăpost pe rafturile mele.

Zile în șir, așadar, priveam rafturile și încercam să pătrund dincolo de cotoarele pe care le vedeam și pe care citeam nume și titluri care, de-a lungul unei vieți, îmi vor intra definitiv în suflet.

Mai târziu, am descoperit și îndrăgit librăria și nu pierdeam nici o ocazie de a-i trece pragul, de a mă cufunda în mirosul de cărți, de a privi titlurile și de “a pune deoparte” câte o carte care trebuia neapărat să devină a mea : de la basmele fraților Grimm la *Scrisorile* lui Ion Ghica, de la *Cireșarii* la nuvelele lui Maupassant, de la *Toate pânzele sus* la *Mai strălucitor decât o mie de sori...* Librăreasa era Maria Tănase, chiar așa se numea, și îi văd și acum ochii albaștri cum doar tata îi mai avea și părul alb, întotdeauna proaspăt coafat, scrisul elegant cu

Pagina bibliofilului

care trecea pe un carnet prețul a tot ceea ce îmi cumpăra mama la fiecare zi de salariu: caiet de desen mic și mare, acuarele cu 12 culori, abțibilduri cu animale, cărți de colorat, creioane chinezești cu gumă, ascuțitoare în formă de minge, rigle de diferite mărimi care miroseau a lemn proaspăt tăiat, fotografiile cu artiști și, după îndelungi căutări, întotdeauna câte o carte. Fotografiile cu artiști intrau apoi într-un veritabil circuit pentru că aproape toți colegii mei colecționau fie timbre, fie fotografiile acestea care atunci costau un leu bucata. Și așa am ajuns să facem schimburi complicate: Catherine Deneuve în *Umbrelele din Cherbourg* contra Jean Marais în *Miracolul lupilor*, Gianni Morandi în *In ginocchio da te* contra Alain Delon dansând cu Claudia Cardinale în *Ghepardul*, Cristea Avram în *Poveste sentimentală* contra Batalov cu Samoilova în *Zboară cocorii* (ca să fie schimbul în cadrul aceluiasi "lagăr"). Cea mai mare bucurie a mea era atunci când Maria Tănase mă ducea în depozit și vedeam acolo teancuri întregi de cărți noi, mirosind a cerneală tipografică, a clei și vopsele proaspete. Mă atrăgeau de fiecare dată manualele școlare pentru clasele mai mari decât cea în care eram eu și, răsfoindu-le, mi se părea absolut imposibil să învăț într-o zi tot ce vedeam scris acolo. Dar până la urmă, de bine de rău, am reușit. Uneori, acolo în depozit, tanti Mia mă ruga să-i dictez autori și titluri pe care le trecea într-un repertoriu în timp ce își sorbea nelipsita cafea dintr-o cană vișinie cu modele aurii. Avea un fel cu totul special de a repeta titlurile și autorii, de a mă îngâna după ce i le dictam eu: nu trebuia să spună nici un cuvânt lămuritor pentru că după felul în care intona *Așa s-a călit oțelul* sau *Bărăgan* era mai mult decât limpede care îi este părerea despre acele cărți. Și asta pentru că ea, care era o librăreasă în adevăratul înțeles al cuvântului, o librăreasă cum azi rar mai întâlnești, cunoștea foarte bine valoarea unei cărți bune și de aceea nu-și putea reprima câte un oftat plin de năduf la contactul chiar numai epidermic cu literatura proletcultistă. După care sorbea cu o plăcere vizibilă din cafea. Dacă stau bine să mă gândesc, cred că atunci am început să iubesc și eu cafeaua și, după foarte mulți ani, când am mai apucat s-o întâlnesc de câteva ori înainte de a se stinge, de fiecare dată îmi făcea o cafea a cărei aromă o simt și acum.

A urmat apoi descoperirea bibliotecii orașului: un spațiu care mi se părea uriaș, plin de mistere ce se cereau descifrate, o lume locuită de personaje care așteptau întâlnirea cu mine. Bibliotecara ne făcea fișe pe care le completa cu un toc negru, a cărui peniță scotea un scârțâit ca de greier și eu urmăream literele ce prindeau contur și deveneau autori și titluri: *Zânele din Valea Cerbului*, *Omul amfibie*, *Strada mezinului*, *Seri albastre* de Costache Anton, toate cărțile lui Mircea Sântimbreanu, *Florița din codru*, *Muc cel mic*, *Piatra cea fierbinte*, *Copiii din strada Pal...* Erau anii în care bibliotecile gemeau de literatură sovietică și din toate acele cărți am reținut descrierea zilei de vară în care a început războiul: cerul era senin, tufele de caprifoi acopereau gardurile, umbreluțele mărarului se legăneau sub adierea vântului, motani leneși se întindeau la soare și peste toate acestea venea zumzetul avioanelor Stukas... Lecturile mele erau amestecate, fără nici o metodă. Îmi plăcea să citesc textele obligatorii, să le povestesc în caietele acelea de lecturi particulare în care trebuia să ilustrăm cu imagini sugestive ceea ce am citit. Eu îmi făceam singură desenele în caiet și îmi aduc aminte de un Ulise ce avea un paloș mic într-o mână, de o căsuță între dealuri unde "pe maluri ape repezi curg și vuiet dau în cale", desigur cu nelipsiții "plopi în umedul amurg". Am încercat să-l desenez și pe *Vanka*, eroul lui Cehov, băiețelul care îi scrie bunicului său o scrisoare, în seara

Pagina bibliofilului

de Ajun de Crăciun, cu lacrimi în ochi, scrisoare în care își povestește toată suferința îndurată la un stăpân rău, iar pe plic scrie "bunicului în sat", scrisoare care, astfel adresată, era limpede că nu va ajunge niciodată... Eram atât de îndurerată de neputința băiețelului încât îmi venea să iau eu scrisoarea și s-o duc, cu o troică, printre nămeți, prin păduri imense de mesteceni, bunicului în sat... Caietul meu a făcut o mare carieră, generații întregi de elevi l-au luat și l-au dat de la unul la altul până ce nu s-a mai întors la mine. Iar mie uneori îmi este foarte dor de acel caiet, de scrisul stângaci cu care încercam să scriu altceva decât se cerea în manual, de desenele naive și frizând kitchul (asta spun acum). Scriam cu mare plăcere în caiet, atingerea hârtiei, mirosul de cerneală (*Super 71*, de obicei), strălucirea și alunecarea ușoară a peniței îmi dădeau o caldă voluptate a scrisului. Așa încât și azi scrisul mă fascinează și ori de câte ori simt zbaterile sufletului, mă așez în fața hârtiei albe și fiecare cuvânt pe care îl găsesc potrivit îmi umple sufletul cu un sentiment de liniște și împăcare cu realitatea de atâtea ori vitregă din jur.

Aproape că pot să-mi refac întregul traseu al vieții în funcție de cărțile pe care le citeam, îmi aduc aminte de veri întregi când eram cufundată în paginile cărților, de lungi după amieze de iarnă când citeam cărțile primite de la Moș Crăciun. În fiecare seară de Ajun, când mă apropiam de bradul în care ardeau lumânări și încă mai scăpărau stelutele artificiale îmi aruncam întâi privirea sub crengi ca să ghicesc, printre darurile care mă așteptau, cărțile care nu lipseau niciodată. Așa am primit *Marile legende ale lumii* și atunci o vacanță întreagă de iarnă am petrecut-o citind despre *Roland* și *Cneazul Igor*, despre *Cidul Campeador* și *Siegfried*, despre *Viteazul în piele de tigru* și *Cavalerii Mesei rotunde*.

Am avut o copilărie foarte frumoasă (nu găsesc alt cuvânt) și niciodată n-a trebuit să "pretez" munci casnice așa cum poate ar fi fost normal și așa cum făceau alte fetițe de seama mea. Singura grijă pe care o aveam era să învăț și să citesc cât mai mult, varianta învățării unui instrument muzical fiind eliminată, din nefericire, de foarte timpuriu. Și atunci universul cărților mi-a devenit un al doilea cămin și orice spațiu populat de cărți îl asimilam, în maniera lui Borges, cu un paradis ce îmi era la îndemână, fie că erau cărțile mele de acasă, fie librăria, fie biblioteca școlii sau a orașului. În timpul școlii îmi terminam cât mai repede lecțiile ca să pot deschide cartea pe care o citeam uneori și în clasă (la orele de fizică în mod sigur). Iar vacanțele erau o adevărată desfătare: așezată comod pe o creangă foarte joasă a caisului din grădină sau în răcoarea camerei, cu o pisică în brațe și cu radioul veșnic deschis, eram ruptă cu totul de această lume. *Război și pace* am citit-o încremenită pe un taburet și am simțit aieva adierea vântului din noaptea în care Natașa Rostova, după bal, privește stelele și este cuprinsă de un sentiment straniu, nou, dar așteptat din totdeauna... Zile în șir am fost cufundată în cețurile nordice, în pădurile și văile misterioase unde trăiau eroii din *Kristin Lavransdatter*, simțeam mireasma brazilor, auzeam zgomotul valurilor ce se loveau de pereții fiordurilor, dar, mai ales, urmăream cu sufletul la gură povestea de dragoste care mă învăluia și pe mine...

A urmat o lungă perioadă în care, mai ales la începutul primăverii, mergeam în lunca Mureșului care era la doi pași de casă și, cu o carte în mână, stăteam în iarba care abia mijise și din care răsăreau florile pe care le cunoșteam atât de bine. Nu reușeam să citesc prea mult, mă furau gândurile dar, mai ales, mă fura spectacolul unic al trecerii de la iarnă la primăvară. Totul semăna cu tablourile lui Levitan, simțeam parcă prin toți porii cum primăvara năvălește ca o vietate năvălășă, care nu mai poate fi strunită. În anii aceia am auzit la Europa Liberă

Pagina bibliofilului

despre *Doctor Jivago* și toată povestea premiului Nobel, iar de câteva ori am reușit chiar să ascult, cu chiu cu vai, niște fragmente din roman. Nu știu cât am înțeles atunci din mesajul cărții, dar melodia din filmul turnat ulterior, acel sfâșietor *Cântec al Larei* mă țintuiește locului și azi, după atâția ani. Este cântecul care îmi aduce înaintea ochilor topirea zăpezii și curgerea năvalnică a sloiurilor, mă face să simt adierea unui vânt cald aducător al unui nou anotimp, îmi trezește amintiri pe care nimeni nu mi le poate lua...

Tot în acei ani, ai adolescenței, am descoperit biografiile impresionistilor scrise de Henri Perruchot și tot ceea ce citeam despre creația acestor pictori mi se întipărea mai bine în minte pentru că eu însămi eram înconjurată de culori, de vibrații ale aerului, de unduiri ale râului în care se răsfrângeau cer și dealuri, copaci și nori deopotrivă. Ajunsă acasă, deschideam *Istoria artei* a lui Alpatov, împrumutată pentru o vară de la tatăl prietenei mele. Deschideam, așadar, *Istoria* respectivă și căutam pânzele impresionistilor, pânze pe care le priveam cu gândurile duse departe, foarte departe, spre locuri pe care am început să le îndrăgesc încă de pe atunci: malul Senei, plajele Normandiei, norii de deasupra oceanului, chiparoșii sub cerul mediteranean, cursele de cai de la *Auteuil*, Gara *Saint Lazare* învăluită în aburii locomotivelor, bulevardul *Clichy* sub ploaia caldă de toamnă... Mă fascinau numele de locuri pe care le aflam din titlurile pânzelor: *Etretat*, *Deauville*, *Honfleur*, *Juan les Pins*, *Pontoise*, *Insula Grande Jatte*...

Istoria aceea a lui Alpatov o răsfoiam ori de câte ori mergeam la colega de bancă și prietena mea din anii de școală. Mi-a plăcut întotdeauna să merg în casa aceea, mă simțeam acasă, poate și pentru că mama ei era basarabeancă „de-a noastră” iar tatăl ei, un om de o profundă și rafinată cultură, mă învăța și pe mine tot ceea ce le învăța pe fetele lui, cu aceeași afecțiune, fără să facă nici o diferență între noi. El îmi dădea, așadar, cartea lui Alpatov pe care o scotea din imensa lui bibliotecă, celebră în orașul nostru. Cărțile lui nu aveau doar rolul să umple rafturile, ci ele erau citite și împrumutate cu generozitate tuturor celor care doreau să citească, și pe vremea aceea numărul lor era atât de mare... Iar eu eram una dintre beneficiarele acestei imense comori care era biblioteca tatălui prietenei mele, întotdeauna înprospătată cu ultimele apariții. Avea un simț înnăscut al literaturii și îmi aduc aminte că atunci, în anii 60, ne vorbea cu mare entuziasm despre tinerii poeți ce apăruseră la orizont și care spărseseră zăgazurile „literaturii cu program”: Nichita, Sorescu, Blandiana, Ioan Alexandru. Și am citit și noi „*Leoaica tânără*”, și sufletul ne vibra asemenea unui instrument magic. Ne întreba întotdeauna unde am ajuns la literatura română, la istorie, la geografie, la muzică și de fiecare dată avea câte ceva de completat, în special despre subiecte delicate, care nu se predau la școală în vremea aceea sau se studiau în cheie proletcultistă : Blaga, încoronarea de la Alba Iulia, lumea bizantină descrisă de Iorga, *Doina* lui Eminescu, Titu Maiorescu, regele Mihai, *Cronica de familie* a lui Petru Dumitriu. Visul lui era să ajungă într-o zi la Luvru, să vadă tablourile lui Piero della Francesca, să vadă palatele Veneției oglindite în apa verdeargintie așa cum le-a imortalizat Canaletto, să zăbovească în fața naturilor moarte ale flamanzilor, tablouri despre care ne vorbea de parcă tocmai ar fi ieșit din muzeu... În camera răcoroasă, cu pereții acoperiți de scoarțe basarabene cum aveau și surorile tatei de „dincolo”, biblioteca imensă era ca un univers neexplorat în care zecile de volume înșirate după niște criterii stricte îmi aduceau înaintea ochilor nume și titluri a căror simplă citire mă

Pagina bibliofilului

amețea la cei 13-14 ani câți aveam : Molière, Balzac, Shakespeare, Hugo, Dante, Homer, Schiller...

Cu timpul am început să am cu cartea o relație cu totul specială și îmi era din ce în ce mai greu să citesc cărți care nu erau ale mele, pe care nu le cumpăram eu și cărora nu eu eram prima care le deschide copertele, le simte mirosul de hârtie, un miros care niciodată nu era același: într-un fel miroseau albumele de artă cu hârtie lucitoare, în alt fel cărțile cu foi gălbui și cu totul altfel edițiile de opere complete. Iar când am început să primesc cărți din Franța (prima carte a fost "Paroles" de Jacques Prévert în *Livre de poche*) acestea aveau un miros atât de particular încât le recunoșteam și cu ochii închiși.

Odată cu trecerea timpului mi-am dat seama că cele mai frumoase prietenii le-am legat prin cărți și că printre punctele comune care contează atât de mult în construirea unei relații de adevărată prietenie, se numără și bucuria pe care ți-o oferă citirea aceluiași cărți. Ca și preferința pentru aceeași muzică. De multe ori mi s-a întâmplat ca, în timp ce eram cufundată în lectură și, mai ales, la terminarea ei, să simt imboldul irepresibil de a oferi de îndată cartea unei ființe apropiate, ca să aibă și ea aceeași bucurie pe care am avut-o eu în timp ce citeam. Și făceam acest lucru chiar dacă rămâneam eu fără cartea respectivă și băteam apoi librăriile ca s-o procur din nou. Dar bucuria de a dăruia era infinit mai mare decât strădania de a găsi iarăși cartea. Nu e nevoie ca fiecare prieten, la rândul lui, să procedeze la fel ca mine, în fond există nenumărate moduri de a ne manifesta afecțiunea față de cineva. Îmi aduc aminte cât de mult m-a bucurat un gest simplu, dar firesc, în care o carte a înfrumusețat o prietenie. De mult, cu ani în urmă, citisem *Pavilionul canceroșilor* de Soljenițin într-o ediție *Livre de poche*. Cartea nu era a mea, o promisem pentru câteva zile, erau anii când asemenea lecturi aveau o nuanță de clandestinitate și de solidaritate conspirativă. Pentru prima oară mi s-a întâmplat ca, terminând de citit o carte, să o reiau imediat, de la prima pagină. A fost o lectură absolut tulburătoare, am trăit vreme îndelungată sub impresia acestei cărți, vedeam aproape cinematografic tot ce se petrecea în salonul din acel pavilion, simțeam atmosfera anului 1955 când se întâmplă acțiunea cărții. Pe Kostoglotov mi-l imaginam întruchipat numai și numai de Alexei Batalov, copiasem scrisoarea pe care i-a scris-o doctoriței căreia îi dăduse nume de stea - Vega, o scrisoare care este una dintre cele mai minunate pagini de dragoste ce s-a scris vreodată. Auzeam muzica lui Ceaikovski trecând ca un fluid între cei doi eroi, o vedeam pe delicata doctoriță stând în lumina amurgului în fața radioului, singură în camera pe care întunericul o învăluia pe nesimțite, cu gândurile duse la pacientul ei de care se îndrăgostise, deși știa că este o iubire condamnată la pieire înainte de a se naște. De atunci, am dorit în permanență să am și eu cartea aceasta, să fie a mea, să o pot lua ori de câte ori voi dori, să citesc și să recitesc la nimereală pagini întregi din ea și, mai ales, să citesc scrisoarea din final care era un plâns înăbușit de durere și reprimarea unei iubiri mistuitoare. Și pentru că romanul apăruse în Franța, întrebam din când în când o prietenă care avea legături cu lumea francofonă dacă nu are cumva acest roman în bibliotecă, dacă nu știe pe cineva care îl are. Nu-mi răspundea, aveam impresia că nu mă aude. Într-o toamnă, de ziua numelui, i-am dus niște flori. Când a venit cu cafeaua, pe tavă, lângă ceștile aburinde am văzut un exemplar nou-nouț dintr-un *Livre de poche* (cu mirosul acela atât de drag mie) pe a cărui copertă era scris *Le pavillon des cancéreux...*

Denisa TOMA

Atelier de creație

O voce

O voce mi-a șoptit că nisipul a fost inventat
De slujitorii lui Arhimede
Zeloși să-i arate omului
Cum se spulberă o teribilă rocă
În cele patru vânturi.
Atunci înțeleptul s-a încăpățânat să trimită în cele patru

Zări
Semnalele sale enigmatice
Până ce bătrâna, imemorabila rocă
S-a așezat supusă la picioarele bărbaților
Torturați de ideea acelor zgârieturi și linii
Ciudate
De pe omoplații colțuroși.

Copacii în preajmă putreziseră de căldură
Niște copii (gata să devină bărbați)
Inventau din memoria părinților
Jocul de a umbla cu sulița în
cumpănire...

Valeriu Bârgău, „Alfabetul straniu” București,
Editura „Cartea Românească”, 2005

Cuvinte trăind

Poemele noastre vor răzbi
târziu ca iarba pe ruine
încăpățâdate cuvinte
proaspăt mirosind a cerneală
a iod și a camfor
pentru buzele înecaților
când însăși apa
se revoltă în sine
și oceanele expulzează
demult râvnitele
călătorii peste poluri.

Cuvinte trăind
visele noastre nepublicabile.
Rar câte unul să scape
prin plasa aerului de gresie
o dată la un veac
la un mileniu acest grai
ce se depune pe firava
alcătuire a sufletului.

Ioan Evu „Însoțitorul umbrei”,
Botoșani, Editura Axa, 2003

BURG transilvan

Venirea mea
în burgul cu Turnul Trompeților
a fost ca o descindere
pe tărâm fabulos
Oameni
- umbre sub

stropii de ploaie -
îmi tăiau calea
grăbiți spre
casele lor - bijuterii încremenite
în oglinda de apă.
Pașii mei molcomi
pierduți prin labirintul
Cetății Medievale
simțeau o mie de ani
îngropați în pietrele drumului
Și umbra mea se alungea
până departe
sub lumina de miere
a primăverii
Liniștea, ah, liniștea
îmi risipise cuvintele
Din turn - încet
O singură trompetă cânta.

Mariana Pândaru

motto

Cel mai mult am scris pe-ntineric.

De unde lumina și prozodicul sferic.

Cel mai puțin am trăit prin murire

Poezie ca întinerire.

Nerăbdătoare foarte

Zilnic trăindu-te, moarte:

Tu, carte!

Ah, mu-rin-du-te,

Moarte.

Eugen Evu

„THALATTA! THALATTA!”

Acum, după ce Haralampy s-a întors de la mare colorat ca un crevet în perioada împerecherii, se cuvin câteva precizări până apucăm să ne revenim din uimirea că Andreea Marin a participat la o emisiune *Ciao Darwin*. Personal, n-o credeam în stare, dar mari îi sunt minunile Domnului...

Așadar, câteva veri la rând, după ce vedea în reportajele tv cum se rătăceau turiștii prin munți sau cădeau în prăpastii ca snopii, prietenul Haralampy își pregătea rucsacul ca pentru escaladarea Chomolungmei și pleca spre piscurile Carpaților. Mi-e greu să-i descriu morga eroi-comică pe care o afișa spre familie în acele momente și cuvintele de încurajare adresate soției și soacră-si, care îl îmbărbătau și ele, *bolintinian*, în fiecare sezon estival:

- Lasă, Cory, dragă, că, dacă mori, ne-a ajuta Dumnezeu să ne descurcăm și fără tine...

Dar, spre disperarea soacră-si, de obicei nu i se întâmpla nimic, întorcându-se acasă teafăr, ba mai și lăudându-se cu sadism că a jucat remy în Poiana Brașov cu feblețea ei, Dan Negru. Aceasta în timp ce pe lângă masa de joc treceau agale ursoaicele ducându-și puii la cină în Cartierul Răcădău din orașul de la poalele Tâmppei, dar și pentru a apărea apoi cu ei în reportaje tv de familie, făcându-și siesta sub privirile respectuos-îngrozite ale locatarilor și locuitorilor din zonă, unii cu aspect și comportament de *răcitur*...

În acest an se pare că va fi altfel: prietenul Haralampy a văzut la televizor litoralul cu ademenitoarele prețuri, tarife și pe primarul Radu Mazăre tăind chitanțe la bariera de la Mamaia, așa că, după ce a recitat *Anabasis*-ul xenofonian sorbind rar dintr-o bărdacă pântecoasă niște *tărie* de prin zona Turțului și văzând apoi și cum realizatorii de emisiuni tv năvălesc spre litoral pentru a transmite aceleași emisiuni-improvizații de doi bani, a început să strige prin casă: *Thalatta! Thalatta!*, făcând-o pe soacră-sa să creadă că o înjură de muma lui Ștefan cel Mare.

- Gata! Pregătiți-vă: mergem la mare, a lămurit lucrurile ceva mai târziu, după ce un vecin l-a apostrofat cu un sucitor:

- Dom' Haralampy, vezi că mă cam conturbi de la *Vacanța Mare* și n-aș vrea să te deranjez de la concediu cu vreo spitalizare, că mie mi se rupe de-o amendă...

- Am înțeles, bade s-a trezit prietenul.

...În așteptarea întoarcerii sale de la mare, află că „Parte de carte”, emisiune realizată de Cristian Tabără la Pro Tv, de fapt, una dintre tot mai rarele emisiuni bune de cultură (chiar unica de acest fel, din câte știu eu), transmisă de televiziunile noastre, va avea un statut de „schoping”. Că zice Președintele CNA-ului, domnul Ralu Filip: „...la un post privat (de televiziune, n.D.H.), o emisiune ca aceasta nu are succes.”

I-auzi!

Însă, după ce editurile, ca orice SRL-uri cu profil *ABC*-ist din România, sunt jupuite financiar de către stat în fel și chip, îndoiescu-mă că vor da buzna spre Pro Tv cu bani pentru a-și face reclamă. Cât despre autori, ce să mai vorbim? Ca și despre subvențiile de la Ministerul Culturii care se acordă, de multe ori, în baza unor criterii misterioase, cu întârziere, sau... deloc. Și-atunci, să nu ne mai mirăm că se lățește segmentul de populație iubitor de emisiuni tv insipide, care ajută foarte bine la rotunjirea zestrei de incultură. Sper că nici domnul Ralu Filip nu se miră, ci vede cu plăcere la aceleași posturi de televiziune „becalismele”, la care se referea cu ușoară ironie domnia

Atelier de creație

sa...

Și mai sper ca Pro Tv-ul să nu ne lipsească de prezența absolut agreabilă, semisobră și discret-ironică a distinsului Dan C.Mihăilescu, precum și de aceea a îngăduitorului cu cărțile, Cristian Tabără...

Și n-am spus nimic despre denominare ?? *Mea culpa!* A fost super! Ne-am tulburat adânc-sufletește cu domnul Președinte Băsescu când i-a spus unei reportere tv că își va cumpăra biscuiți „Eugenia” cu banii scoși de la bancomat¹ și, mai ales, când domnul Prim-ministru Tăriceanu ne-a recitat cu emoție de debutant primul(?) său produs liric². După momentul „scoatere televizată din bancomat”, trecând și prietenul Haralampy la denominare, a descoperit că bancnotelor sale nu li se puteau tăia zerourile, fiindcă ele însele lipseau din suma ținută sub televizor, pe bază de nevastă-sa. Acum, pe ușa apartamentului său, de după care se aud onomatopee de tot felul, cineva a scris cu vopsea: *Cercul mare „HARALAMPY”*. Iar din când în când se aude vocea soacră-si:

- Mai bine te înecai, dragu' mamei...

DIN LECTURILE TELEVIZATE ȘI RECOMANDATE DE HARALAMPY.

Traian Băsescu, DENOMINAREA, Capitolul: **Biscuiții „Eugenia”** contravaloarea noii monezi naționale (Maxime și cugetări sincere). Ed.Pescărușul sinucigaș, iulie, 2005.

Mona Muscă, Denominarea în creația lirică a lui Călin Popescu Tăriceanu, compendiu. În seria „Teorii”...

Mircea Cinteză, Opere alese. Vol.1. **Coadă, la farmacie** (studiu de caz. Și de piață); vol.II.**Moartea vine de la fondul de sănătate**, roman polițist pentru sugari, pensionari și bolnavi incurabili, ediție aproape princeps;

Traian Băsescu, Opere complete. Vol.I. **Să trăiți bine!** Vol.II.**Trăiți, bine?** Vol.III. **Mai trăiți?** În colecția „Amintiri din campania electorală”

Călin Popescu Tăriceanu, **Mi-am văzut tranziția cu ochii**, poeme; volumul cuprinde și ciclul: **Ultimul meu cântec de lebedă...** Editura „Demisia S.A.”, iulie, 2005. Cu un cuvânt înaintea *bancomatului* de T.Băsescu.

Radu Berceanu: **CRĂCĂNAȚII** colegii noștri de la guvernare, sau istoria exhaustivă a Partidului Conservator condus de Dan Voiculescu; tiraj intim.

POȘTA „CRONICII”

Ioachim Vasilescu, Alexandria. Theodor Stolojan ?! N-am auzit. Trimiteți-mi fotografia și niște detalii...

P.S. În subsolul unei „Cronici” anterioare propuneam spre publicare o Listă referitoare la aparițiile televizate ale fotbalistului Mutu. Din anumite motive, televizate, mă văd nevoit să o reiau, cu câteva completări...

MUTU legându-și șireturile, **Mutu** înainte și după **Alexandra**, **Mutu**, înainte și după **Consu**...

Adică, asta nu! **Mutu** aplecându-se, **Mutu** strănutând, **Mutu** cumpărând un ceas, **Mutu** intrând și ieșind de la closet, **Mutu** vânzând un iaht (pardon, nici asta), **Mutu** scuipând, **Mutu** în fotografii de familie cu **Giovanni Becali** și **Gică Popescu**, **Mutu** suflându-și nasul, **Mutu** legându-și brăcinarul, **Mutu** scărpinându-se, **Mutu** deschizând poarta ogrăzii de la

Atelier de creație

casa părintească, Mutu închizând poarta...etc., etc.

MARȘUL ÎN ȘI „SPRE U.E”, ÎN ACORDURILE F.M.I.

-regia spectacolului: Ionuț Popescu. Versurile: C.P.Tăriceanu-

Ori de câte ori aud la televiziune zicerea iar în ultima vreme se întâmplă tot mai des: „*ca urmare a acordului încheiat cu FMI-ul...*” îmi cotopește sufletul o stare atât de acută de liniște, încât văd imediat opulența occidentală (filmată cu o cameră ascunsă), trecând granița fraudulos și instalându-se ocrotitor până prin cele mai tainice locuri ale plaiului străbun; în același timp, văd imagini tv cu oameni abia ținându-se să nu plângă de fericire, inși acuzați iremediabil și vehement de corupție și arestați/eliberați sărutând din târnațele vilelor mâna justiției în semn de plecare din țară pentru a fi dați în urmărire generală... Tot cam pe-atunci îmi sună în urechi și ordinul Domnului Președinte Băsescu „*Să trăiești, bine!*”, adică cel de pe când nu se lepădase întru totul de marinărie, iar noi trăgeam plini de speranță la vâslele unei galere de pe ale cărei pânze surâdea spre noi, etern-triumfător, câte-un cap de mort odihnindu-se pe ciolane înfășate în petale de trandafir.

În astfel de momente, las toate emisiunile preferate la o parte și caut cu febrilitate, baleind cu telecomanda pe la toate televiziunile, să dau de domnul ministru Ionuț Popescu... Fiindcă vreau să-l văd, fiindcă vreau să-i aud vocea calmă, anunțând că totul e în ordine, că adică noul TVA, inflația, creșterea prețurilor și a taxelor de tot felul nu e ce credem noi, ca sclavi ai neștiinței în subtilitățile *finanțismului* ce suntem, ci mascarea abundenței ca să nu observe la televizor Parlamentul European, Bruxelles-ul și alții... Că, de fapt, toate aceste măsuri nu sunt altceva decât pași importanți pe drumul spre UE presărat cu garoafe galbene, trandafiri albaștri și, ici-acolo, parcă și câte-un mănunchi de beladone. Deocamdată virtuale... Abia după o vreme îl aud pe Haralampy zicând molcom:

- Bade, știi că eu sunt fericit ?

Și se repede la televizor, și îl strânge în brațe până când râsul degajat-optimist al domnului Președinte Băsescu, zice el, îi sună în auz ca un Adagio de Albinoni învârstat cu beethoveniana *Für Elise*.

Bine e că soacră-sa pricepe ce se întâmplă cu prietenul meu și imediat îi leagă capul cu o năframă muiată în apă cu oțet...

Deci, ăsta era schepsisul ?

Ay, Dumnezeu! Apoi cum de nu ne-a dus mintea că totul e *okei* ? Slabi mai suntem la matematică! Dar bine că stăm bine la creația literară dacă tot suntem născuți poeți, nu ? Iar Dumnezeu mai ține și cu noi, cei de primprejurul arcului carpatic și bagă în sufletul românului sensibilități artistico-lirice făcându-ne să mai uităm de necazuri. K-așa-i românu' când se veselește: gândește-n basme și spune poezii la televiziune, precum domnul Prim-ministru C.P. Tăriceanu în noaptea denominării efectiv-televizate. A fost un moment poetic înduioșător, transmis în direct pe TVR1, după sărbătoarea națională a scoaterii din bancomat a primilor lei noi. De fapt, a fost momentul care a făcut-o pe soacra lui Haralampy să plângă cu sughituri după soțul ei, decedat subit într-o duminică dimineața, după ce a vizionat emisiunea „Cucurigi de duminică”, cu Puiu și Jul cei mai potriviți prezentatori pentru genericul respectiv din câți au fost și vor mai fi la Etno Tv în vecii-vecilor, amin! Revenind la „denominarea de la miezul nopții”, noi, cu toții, am fost de acord (de parcă am fi fost de la FMI!) că am participat în calitate de telespectatori la un moment liric fain de tot. Să fiu sincer, personal nu mă așteptam din partea domnului Prim-ministru la o așa surpriză, dar,

Atelier de creație

până la urmă, am zis că trebuie s-o înghițim și pe asta... Mi s-a părut că însuși domnul Președinte a rămas... pe gânduri, probabil aducându-și aminte de un alt mare poet fost prim-ministru cel puțin așa se vedea la televizorul meu când l-a auzit pe domnul Tăriceanu declamând:

Se-plinește gândul meu:

Tăriceanu și Băsescu,

Vin astăzi cu Isărescu

Să v-aducă noul leu

leul greu...

Fantastic, ce arderi artistice declanșează o simplă denominare! Și-i abia începutul...

Dar, gata: i-am depășit și pe senegalezi la fioruri artistico-financiare. Senghor ? Păi, la noi, „nu avem de cât cu mâna ori cu ochiul semn a face” și ies barzii din găoace ca... ca... Uite, domnule, că-mi pierdui comparația...

În sfârșit, strigăm „ura de vreo trei ori”, după care ne dăm seama de unde a ne-a izvorât efuziunea: tot de la domnul Prim-ministru care a spus:

- Încheiem tranziția în domeniul economic...

- Adică, cum ? a țipat Haralampy disperat. Rămânem fără tranziție ? Nu se poaate! Mamăăă! Tataăă! Va fi vai de capul nostru! Vă dați seama ? Unde mai găsim noi o cârcă în care să punem toate fărădelegile și corupțiile ? Cum se vor descurca milioanele de analiști economici invitați pe la toate televiziunile pentru a ne convinge de ceva ce ei înșiși nu cred ?

Deci, de-acum încolo vom privi la televizor ca niște becisnici, iar din când în când ne va cășuna pe Guvern, pe domnul Prim-ministru, pe ministrul de finanțe, ba vom mai asculta și cântece interzise, cum ar fi cel interpretat de Nicolae Furdui Iancu:

Hu-iu-iu pe dealu' gol,

Că mireasa n-are țol

Și i-a face mirele

Când a tunde câinele...

Evident, că aceste versuri sună împotriva economiei de piață, evident că sunt în contratimp cu realitatea și n-ar mai trebui să fie îngăduite pe nici un post de televiziune. Adică noi nu vedem în reportajele tv ce de patrupede flocoase are țara ? Doar un semn (a se citi „acord”) de la FMI ne trebuie și înțolim toată Europa, minus pe Brigitte Bardot, că asta e în stare să ne bage în vreun nou criteriu de aderare, încât nu ne scoate nici echipa de descarcerare a Întreprinderii Auto de Descarcerări (I.A.D.), darmite FMI-ul...

► Doamna Eugenia Vodă ne-a readus la TVR1 „Profesioniștii” o emisiune care, în loja de onoare a sufletul meu, ocupă un loc alături de „Serata muzicală tv” a regretatului și unicului Iosif Sava. Invitatul emisiunii a fost Cristian Tudor Popescu care a contribuit frumos, elegant și intelectual la o atmosferă de dialog lansată de moderatoare.

Deci, încă nu e totul pierdut, mai ales că se întâmplă pe fondul acordurilor liniștitoare cu FMI-ul...

Dumitru HURUBĂ

Verificați-vă cunoștințele

■ Autori	■ Completați cu titlul operelor atribuite fiecărui autor din coloana I	■ Completați cu numele personajului evocat în opera din coloana a II-a
A - Beaumarchais
B - Albert Camus
C - Corneille
D - Alexandre Dumas-fiul
E - Victor Hugo
F - Hector Malot
G - Guy de Maupassant
H - Marcel Pagnol
I - Jean Racine
J - Stendhal
K - Emile Zola

OPERE

- 1 - Cidul
- 2 - Athalie
- 3 - Singur pe lume
- 4 - Nunta lui Figaro
- 5 - Bel - Ami
- 6 - Cioma
- 7 - Rougon-Macquarts
- 8 - Mizerabilii
- 9 - Roșu și negru
- 10 - Cesar
- 11 - Dama cu camelii

PERSONAJE

- A - Bernard Rieux
- B - Gavroche
- C - Gervaise
- D - Chérubin
- E - Jèzabel
- F - Panisse
- G - Vitalis
- H - Julien Sorel
- I - Marguerite Gautier
- J - Georges Duroy
- K - Chimène

Recunoașteți autorul și titlul operei literare din care a fost extras citatul de mai jos ?

„În toamna care a urmat am început să-mi scriu jurnalul, cel la care migălesc și azi, după mai bine de treizeci de ani. Au venit apoi, unele după altele, poeme și povestiri, romane și scrisori de dragoste, împletite toate în dantela paradoxală a jurnalului meu. În tot acest timp, obiectul meu a stat neclintit în fața mea, lăsându-și urma pe multe fețe de masă de mușama și pe lacul multor birouri. L-am luat cu mine în toate călătoriile, l-am așezat în fața mașinii mele de scris în Crown Plaza Hotel din Washington și-n fața computerului meu din Bellagio. Am scris întotdeauna singur în cameră, cu ușile-nchise, nu dintr-o nevoie patologică de singurătate și clausturare, cum am pretins mereu, ci pentru ca micul, dar esențialul secret al inspirației mele să nu fie deconspirat.”

Redacția vă invită să participați la concursul „Verificați-vă cunoștințele”.

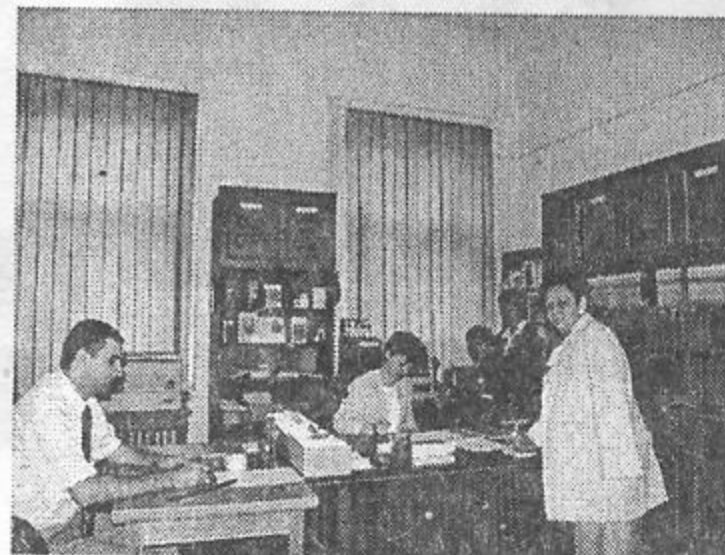
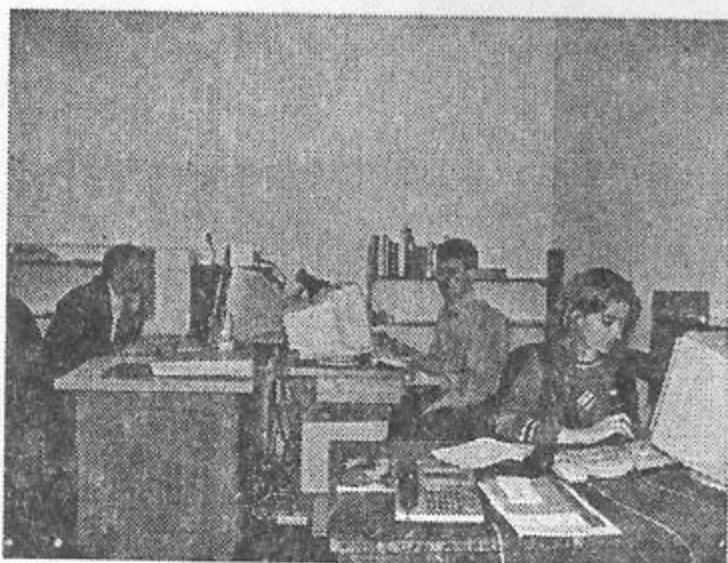
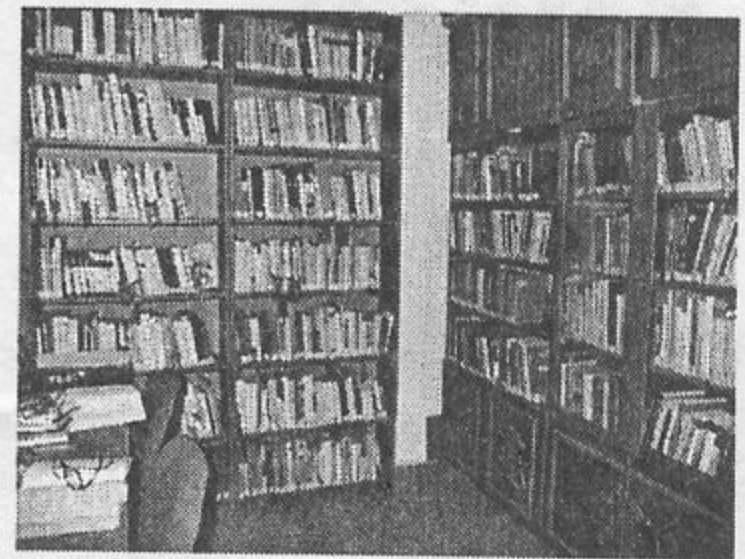
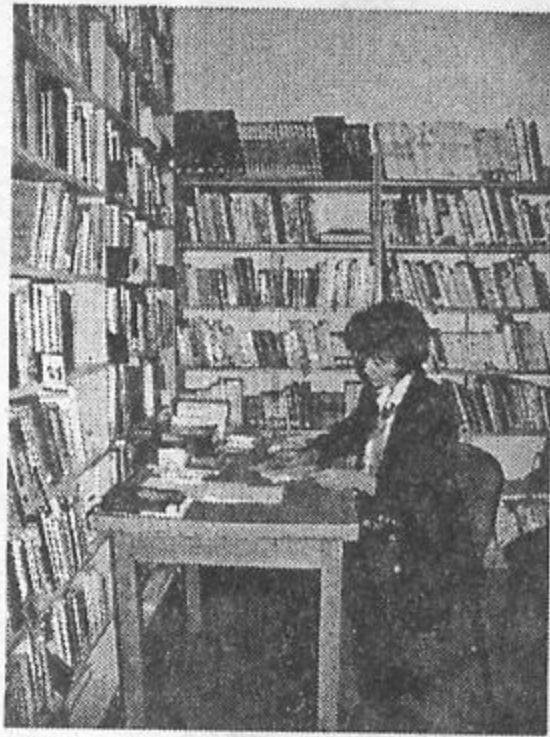
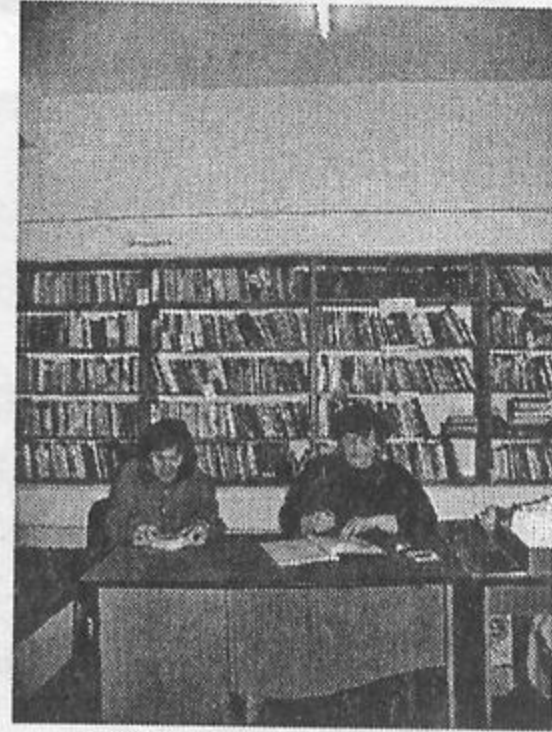
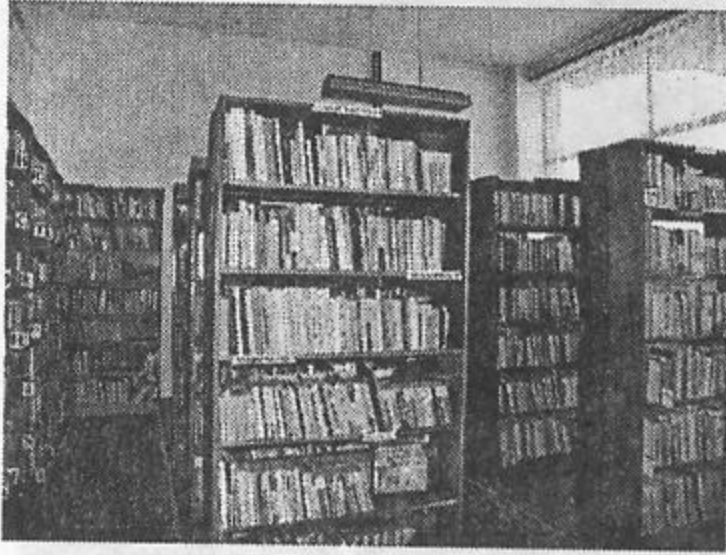
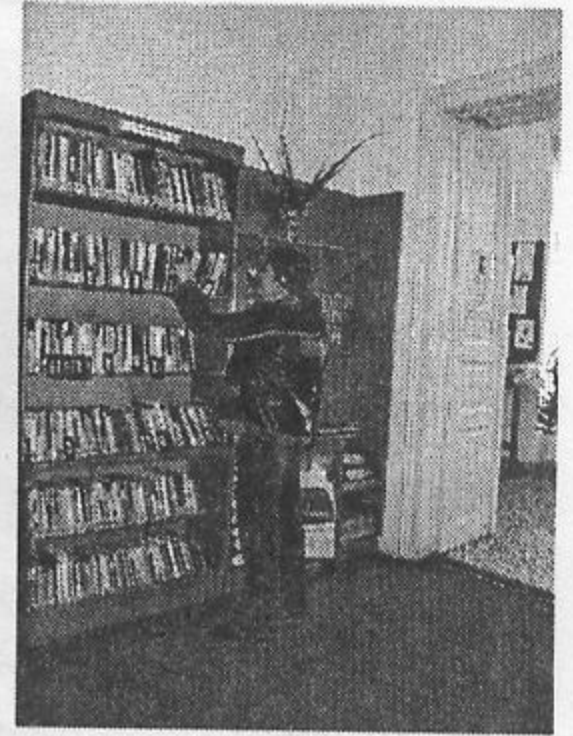
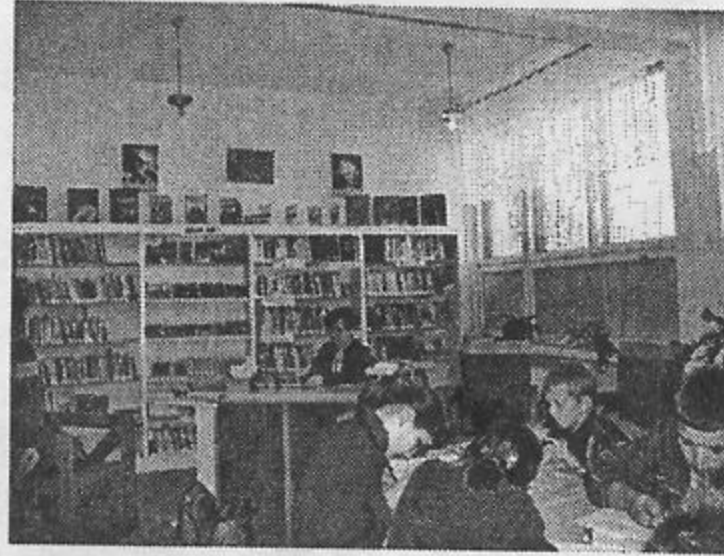
Răspunsurile dumneavoastră le așteptăm la adresa :

Biblioteca Județeană „Ovid Densusianu”,

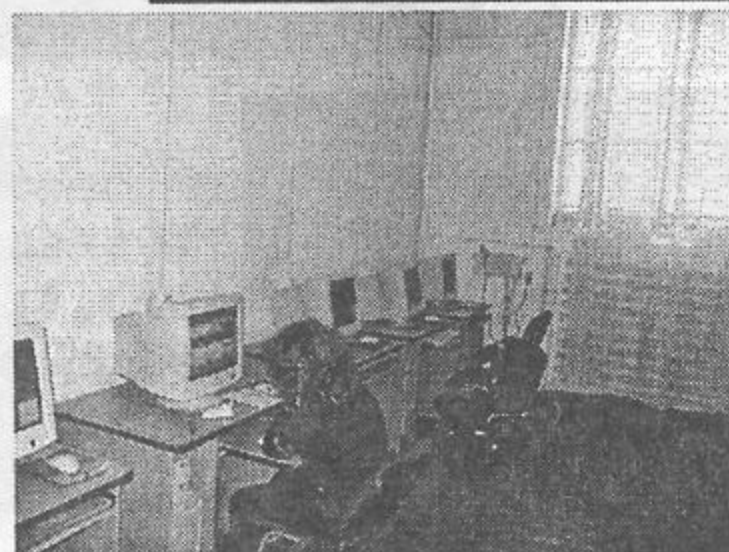
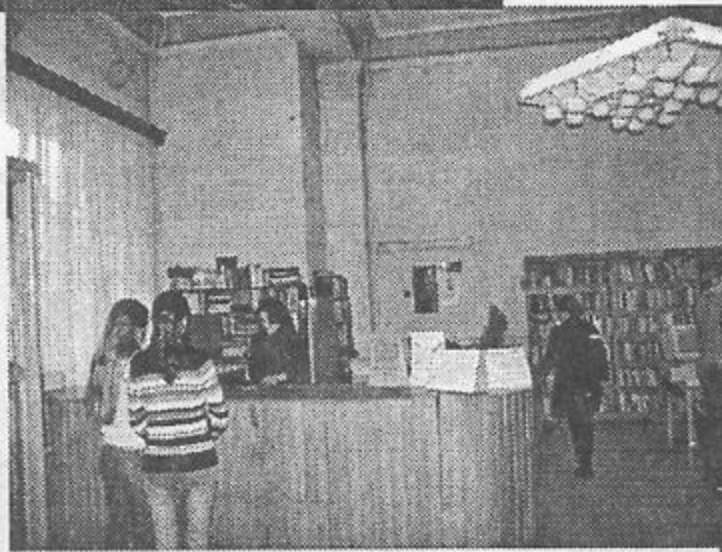
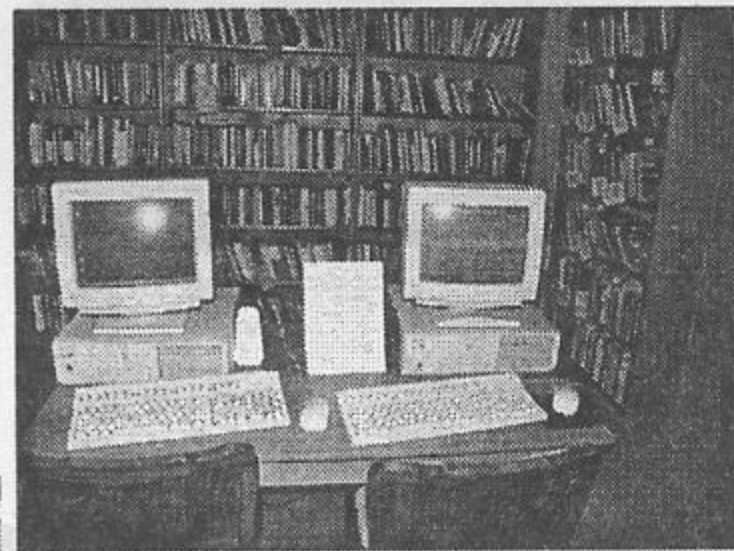
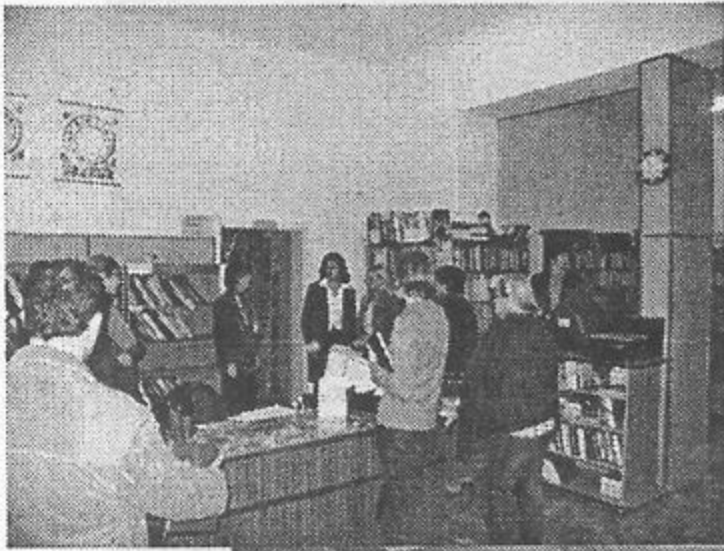
str. 1 Decembrie, nr. 28, Deva, cod 330025

Câștigătorul, desemnat prin tragere la sorți, va primi cărți în valoare de 50 RON.

Biblioteca și filialele sale în imagini

Un grup de bibliotecari din Deva
în vizită la colegii de la
Biblioteca Județeană
„Ioniță Scipione Bădescu” din Zalău
- 24 octombrie 2005

Sponsori :

Parteneri media:

